

PATVIRTINTA

Vilniaus savivaldybės Grigiškių
gimnazijos direktorės
2019 m. spalio mėn. 24d.
Įsakymu Nr.V-380

GRIGIŠKIŲ GIMNAZIJA

Kovo 11-osios g. 21, LT-27105 Vilnius

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

SUDERINTA

VILNIUS

2019

TURINYS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	4
1.1. Plano tikslas.....	4
1.2. Įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plano teisinis pagrindimas.....	4
1.3. Įstaigos trumpas apibūdinimas	4
1.4. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos.....	6
II. GRESIANTYS ĮVYKIAI.....	8
2.1. Galimi pavojai, nustatyti atlikus galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę	8
III. PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS.....	9
3.1. Gyventojų, įmonių, įstaigų, organizacijų, kitų ūkio subjektų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimas ir informavimas apie gresiantį ar susidariusį ekstremalių įvykių	9
3.2. Įstaigos vadovų, darbuotojų bei įstaigos patalpose ir teritorijoje esančių žmonių informavimas gresiant arba susidarius ekstremaliajai situacijai.....	9
IV. KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ TVARKA	11
V. ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ IR MOKSLEIVIŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAM ĮVYKIUI.....	12
5.1. Įstaigos darbuotojų ir moksleivių evakavimo organizavimas	12
5.1.1. Įstaigos vadovo sprendimo dėl darbuotojų, moksleivių bei įstaigos patalpose ir teritorijoje esančių žmonių evakavimo, įgyvendinimas.	12
5.1.2. Galimos įstaigos darbuotojų, moksleivių bei įstaigos patalpose ir teritorijoje esančių žmonių evakavimo kryptys iš įstaigos skirtingų teritorijos ir (ar) pastato vietų.....	13
5.2. Įstaigos darbuotojų ir moksleivių apsaugos nuo jų gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų, atsiradusių dėl gresiančio ar susidariusio įvykio, aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka, asmenų, paskirtų atsakingais už asmeninės apsaugos priemonių išdavimo organizavimą, pareigybės	13
5.3. Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės.....	14
5.4. Pirmosios pagalbos teikimo įstaigos darbuotojams, moksleiviams, įstaigos patalpose ir (ar) teritorijoje esantiems žmonėms, nukentėjusiems ekstremaliųjų įvykių metu, organizavimas	14
VI. GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO, GELBĖJIMO DARBŲ ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS	15

6.1. Asmens, įstaigos atsakingo už informacijos priėmimą ir perdavimą, veiksmai gavus informaciją apie gresiantį ar įvykusį įvykį.....	15
6.1.1. Civilinės saugos signalai	15
6.2. Numatytų galimų pavojų, kurių rizikos lygis po atliktos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės nustatytas kaip didelis arba labai didelis, likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas.....	17
6.2.1. Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro atveju	18
6.2.2. Parengties ekstremalioms situacijos planas	19
6.3. Įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus įvykių metu ir jo priimtų sprendimų įgyvendinimas	20
6.4. Materialinių išteklių telkimo gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, įvykiams likviduoti ir jų padariniams šalinti procedūros	20
6.5. Įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės sušaukimas.....	20
6.6. Veiksmai, kuriais siekiama palaikyti ir (ar) atkurti įstaigos veiklą po įvykusio įvykio	21
6.7. Įstaigos prevencijos priemonių planas.....	21

VII. SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŪJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMO ORGANIZAVIMAS.....21

7.1.1. Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodyto ūkio subjekto, kitos įstaigos, kurių turimų materialinių išteklių teikimas ekstremaliųjų situacijų atvejais yra tikslingas, užduotys.....	21
7.1.2. Veiksmai, gavus savivaldybės administracijos direktoriaus rašytinį reikalavimą dėl sutarčių dėl savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo ir (ar) turimų materialinių išteklių teikimo	22

VIII. PRIEDAI..... 23

Plano priedas Nr. 1 Grigiškių gimnazijos ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė 23 |

Plano priedas Nr. 2 Savivaldybėje esančių civilinės saugos sistemos pajėgų, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo ar darbuotojo, atsakingo už civilinės saugos funkcijų vykdymą, kontaktiniai duomenys..... 33 |

1 lentelė. Grigiškių gimnazijos administracijos darbuotojų sąrašas ir kontaktai..... 33 |

2 lentelė. Grigiškių gimnazijos Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės narių sąrašas ir kontaktai..... 33 |

3 lentelė. Savivaldybėje esančių civilinės saugos sistemos pajėgų, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų, atsakingų už civilinės saugos funkcijų vykdymą, kontaktai..... 34 |

Plano priedas Nr. 3 Grigiškių gimnazijos ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės nuostatai ir sudėtis 35 |

Plano priedas Nr. 4 Grigiškių gimnazijos materialinių išteklių žinynas. 40 |

Plano priedas Nr. 5 Sutarčių dėl savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo kopijos.....	41
Plano priedas Nr. 6 Grigiškių gimnazijos darbuotojų ir įstaigos patalpose bei teritorijoje esančių žmonių evakavimo planai.....	42
Plano priedas Nr. 7 Grigiškių gimnazijos darbuotojų ir įstaigos patalpose bei teritorijoje esančių žmonių evakavimo schema.....	55
Plano priedas Nr. 8 Grigiškių gimnazijos perspėjimo apie įvykį schema.....	57
Plano priedas Nr. 9 Grigiškių gimnazijos keitimosi informacija apie įvykį schema.....	58
Plano priedas Nr. 10 Grigiškių gimnazijos ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės sąžaukos schema.....	59
Plano priedas Nr. 11 Rekomendacijos kaip elgtis gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai.....	60
Plano priedas Nr. 12 Grigiškių gimnazijos veiksmų kilus gaisrui planas.....	84
Plano priedas Nr. 13 Grigiškių gimnazijos ekstremaliųjų situacijų valdymo plano teisinis pagrindimas.....	86
Plano priedas Nr. 14 Grigiškių gimnazijos ekstremaliųjų situacijų 2019-2021 metams prevencijos priemonių planas.....	91

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Plano tikslas

Padėti įstaigos vadovui ir kitiems atsakingiems asmenims:

- organizuoti ir koordinuoti pasiruošimo ekstremaliesiems įvykiams ir ekstremaliosioms situacijoms darbus;
- tinkamai veikti ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu;
- tinkamai vadovauti įvykių padarinių likvidavimo ir šalinimo darbams.

1.2. Įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plano teisinis pagrindimas

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo Nr. XI-635 (Žin., 2009, Nr. 159-7207) 16 straipsnio 9 punktu; Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2010-04-19 įsakymo Nr. 1-134 „Kriterijai ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą“ ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymo Nr. 1-70 „Dėl ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ reikalavimais ir kitais teisės aktais nurodytais (**Plano priedas Nr. 14**) priede.

1.3. Grigiškių gimnazijos trumpas apibūdinimas

Pavadinimas: Grigiškių gimnazija.

Adresas: Kovo 11-osios g. 21, LT-27105 Vilnius

Įmonės kodas: 190661333

Kontaktai:

Tel./Faks.: (8 5) 243 22 35

El. p. rastine@grigiskiuvidurine.vilnius.lm.lt

Įstaigos vadovas: direktorė **Hanka Gžybovska**

Pagrindinė veiklos sritis – švietimas, rūšis – bendrasis vidurinis mokymas, kodas 80.21.30.

Įstaigos darbo laikas:

Pamokos 8.00 - 16.00 val.

Užklasinė veikla 15.00 - 19.00 val.

Patalpų nuoma 16.00 - 22.00 val.

Sargai 18.00 - 6.30 val.

Darbuotojų skaičius: 100

Didžiausias žmonių skaičius, galintis būti įstaigoje vienu metu: 550.

Apsaugos organizavimas: Gimnaziją saugo įstaigos sargai:

Osmolovskij Michail	Vokės sodų 1-oji g. 15, Grigiškės	8 524 32748
Bachvalova Tamara	Kovo 11-osios g. 26-3, Grigiškės	8 601 12243
Vladimir Vakar	Žalvarnių g. 2, Grigiškės, Vilnius	8 69850800

Kaimyniniai pavojingi objektai: nėra.

Kolektyvinės apsaugos statiniai. Kolektyvinei darbuotojų ir įstaigoje esančių žmonių apsaugai bus panaudotos įstaigos patalpos.

Pavojingų cheminių medžiagų įstaigoje: nėra.

Komunaliniai inžineriniai tinklai: objektas prijungtas prie Vilniaus komunalinių inžinerinių tinklų.

Elektros energiją tiekia AB „ESO“.

Geriamą vandenį tiekia UAB „Vilniaus vandenys“

Dujos: \nenaudojamos

Patalpų šildymas: UAB „Vilniaus energija“

Ryšiai: pranešimas apie incidentą bus vykdomas TEO LT ar mobiliais telefonais, kompiuteriniu internetinio ryšio tinklu.

Priešgaisrinė sauga: savalaikiam, pavojingų gaisro faktorių aptikimui bei žmonių informavimui apie gaisrą, taip pat veiksmingam pavojingų gaisro faktorių šalinimui pastate numatytos gaisrinės saugos priemonės:

- gesintuvai – 27 vnt.

Visi ugniagesių automobiliai su ekipažu, atvykę pagal iškvietaimą, sanitarinės ir avarinės tarnybos automobiliai, greitosios medicinos pagalbos automobiliai, dujų-avarinės tarnybos automobiliai, įvykus nelaimingam atsitikimui į įstaigos teritoriją įleidžiami be eilės ir neatliekant patikrinimo. Įstaigos darbuotojai imasi visų reikiamų priemonių, kad atvykusi pagalba kuo greičiau pasiektų įvykio vietą. Priešgaisrinę įrangą įstaigoje prižiūri **direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Vincas Jatkela Tel. 8 699 53990.**

Pirmoji medicininė pagalba: Pirmosios medicinos pagalbos suteikimui įstaiga turi pirmosios pagalbos rinkinius. Pagalbą teiks įstaigos medicininės pagalbos teikimo grandis. Plačiau medicininės pagalbos teikimo organizavimas aprašytas **Plano 5 skyriuje, 5.4 dalyje.**

Darbuotojų perspėjimas. Operatyviam darbuotojų perspėjimui planuojama panaudoti fiksuoto ir judriojo ryšio telefonus, vietinį ryšį ir internetinį tinklą, pasiuntinius, signalizaciją. Plačiau darbuotojų perspėjimas ir informavimas aprašytas **Plano 3 skyriuje**.

Įmonės vadovo kontaktiniai duomenys

Vardas, pavardė	Pareigos	Fiksuotas tel.	Mobilus tel.	El. paštas
Hanka Gžybovska	Direktorė	8 52 432 555	8 600 79772	hanka.gz@gmail.com

Darbuotojo, atsakingo už civilinę saugą, kontaktiniai duomenys.

Vardas, pavardė	Pareigos	Fiksuotas tel.	Mobilus tel.	El. paštas
Vincas Jatkela	Dir. pav. ūk. reikalams	8 52 432 555	8 699 53990	vincasjatkela@gmail.com

1.4. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos

Aplinkos apsauga - natūralios ir žmogaus paveiktos ar sukurtos aplinkos saugojimas nuo fizinio, cheminio, biologinio ir kitokio neigiamo poveikio ar pasekmių, atsirandančių įgyvendinant planus ir programas, vykdant ūkinę veiklą ar naudojant gamtos išteklius.

Asmens sveikatos priežiūra - valstybės licencijuota fizinių ir juridinių asmenų veikla, kurios tikslas laiku diagnozuoti asmens sveikatos sutrikimus ir užkirsti jiems kelią, padėti atgauti ir sustiprinti sveikatą.

Avarija – nenumatytas nelaimingas įvykis dėl darbo priemonių gedimo, darbo ar technologinio proceso pažeidimo, ar kitų nenumatytų techninių aplinkybių. Sukėlęs pavojų žmonėms, aplinkai ir padaręs ar galėjęs padaryti žalos darbuotojų sveikatai.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Civilinės saugos pratybos – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų mokymas ir civilinės saugos sistemos parengties patikrinimas, kai tariamomis ekstremaliosiomis sąlygomis tikrinami veiksmai ir procedūros, numatytos ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose, tobulinami valdymo įgūdžiai, mokomasi praktiškai organizuoti gyventojų ir turto apsaugą nuo ekstremaliųjų situacijų poveikio ir atlikti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, likviduoti įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius;

Civilinės saugos sistemos parengtis – civilinės saugos sistemos subjektų pasirengimas reaguoti į susidariusią ekstremaliąją situaciją.

Civilinės saugos slėptuvės - įvairiai žmonių veiklai įprastomis aplinkybėmis skirti pastatai ar jų patalpos bei kiti statiniai (pastatai), kurie taip pat tinka žmonių apsaugai nuo pavojingų poveikių

esant ekstremalioms situacijoms. Šie pastatai turi dvi lygiavertes paskirtis ne žmonių veiklos ir žmonių apsaugos.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremalioju.

Ekstremaliųjų situacijų prevencija – kryptingai vykdoma pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms priemonių visuma, kad būtų išvengta ekstremaliųjų situacijų arba mažėtų jų galimybė, o susidarius ekstremaliajai situacijai būtų kuo mažiau pakenkta gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų veiklai, turtui ir aplinkai.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – dokumentas, kuriuo reglamentuojamas materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimas ir valdymas gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

ESVG – Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigas, taip pat apsaugoti aplinką.

Jodo profilaktika – skydliaukės įsotinimas stabilio jodu, kad į ją nepatektų radioaktyvusis jodas.

Koordinavimas – tai sprendimų ir veiksmų suderinamumas.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Materialiniai ištekliai – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, statybinės medžiagos ir kiti ištekliai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti.

Perspėjimo sistema – visuma organizacinių ir techninių priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti garsinio perspėjamojo civilinės saugos signalo davimą ir (ar) informacijos apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus perdavimą gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams.

Prevencija – kryptingai vykdoma pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms priemonių visuma, kad iš anksto pasirengus būtų išvengta ekstremaliosios situacijos arba mažėtų galimybė jai kilti, o susidarius ekstremaliai situacijai būtų mažiau pakenkta žmonėms, turtui bei aplinkai.

Slėptuvė – specialiosios paskirties statinys arba specialiai įrengta patalpa gyventojams, kurie užtikrina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiklą ekstremaliųjų situacijų ar karo metu, apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įsteigta ir (arba) veikianti įmonė, įstaiga ar organizacija, kuri įstatymų nustatyta tvarka verčiasi komercine, ūkine, finansine, profesine ar kita veikla.

II. GRESIANTYS ĮVYKIAI

2.1. Galimi pavojai, nustatyti atlikus galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę

Grigiškių gimnazijos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė (toliau – rizikos analizė) parengta vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 1-70 patvirtintomis „Ūkio subjekto, kitos įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengimo metodinėmis rekomendacijomis“ ir siekiant nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos lygį ir numatyti rizikos valdymo priemones: sumažinti galimų pavojų tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.

Atliekant ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę, įvertinta tikimybė ekstremaliųjų įvykių patvirtintų LR Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr. 988 (Žin., 2011, Nr. 107-5059), „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 241 „Dėl ekstremaliųjų įvykių kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo.

Labiausiai tikėtini ir galintys sukelti didžiausius padarinius ekstremalieji įvykiai:

- gaisras.

Ekstremalieji įvykiai, galintys sukelti didžiausius padarinius:

- teritorijos ir patalpų užteršimas cheminėmis medžiagomis;
- teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis medžiagomis;
- pavojinga ar ypač pavojinga liga;
- gamtinis įvykis - labai smarkus vėjas, uraganas, škvalas
- teroro aktas.

Mažai tikėtini arba negalintys sukelti didelių padarinių ekstremalieji įvykiai:

- įvykis vandens tiekimo ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose – vandens tiekimo nutraukimas;
- įvykis šilumos ūkio objekte, įrenginyje, tinkluose – šilumos tiekimo nutraukimas šildymo sezono metu;
- įvykis elektros ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose – elektros energijos tiekimo nutraukimas.

Vertinimas buvo atliekamas, atsižvelgiant į Grigiškių gimnazijos esančius rizikos šaltinius, remiantis sukauptais duomenimis apie potencialių rizikos šaltinių skaičių ir būklę, buvusius įvykius, jų padarinius.

Nustačius labai didelę ar didelę riziką, šių galimų pavojų valdymas aprašomas ūkio subjekto, kitos įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

Nustačius priimtina riziką, nebūtina numatyti šių galimų pavojų prevencijos priemonių ir jų valdymo, bet siūloma juos pakartotinai įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

Rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius

ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems pavojų ar ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą.

III. PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS

3.1. Gyventojų, įmonių, įstaigų, organizacijų, kitų ūkio subjektų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimas ir informavimas apie gresiantį ar susidariusį ekstremalųjį įvykį

Gyventojų, įmonių, įstaigų, organizacijų, kitų ūkio subjektų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimas ir informavimas apie gresiantį ar susidariusį ekstremalųjį įvykį yra vykdomas pagal Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 14 d. įsakymu Nr.1-230 „Dėl Perspėjimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją priemonių, gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų perspėjimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją ir informavimo civilinės saugos klausimais tvarkos aprašo patvirtinimo“ ([TAR, 2015-08-24, Nr. 12541](#)) nustatytus reikalavimus.

Apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar susidariusią Valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situacijai, įstaigos darbuotojai, lankytojai bus perspėti šiais būdais:

1. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ įjungus centralizuoto ir vietinio valdymo sirenas.
2. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ panaudojant policijos automobilių sirenas ir garsiakalbius perduodant balsu skelbiamą signalą (informaciją apie įvykį).
3. Telefonu, paskambinus Bendrajam pagalbos centrui ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos tarnybos atsakingam specialistui.

Civilinės saugos garsiniai ir balsu skelbiami signalai, jų reikšmės ir panaudojimo tvarka pateikti (**Punktas 6.1.1.** Civilinės saugos signalai) punkte.

3.2. Įstaigos vadovų, darbuotojų bei įstaigos patalpose ir teritorijoje esančių žmonių informavimas gresiant arba susidarius ekstremaliajai situacijai

Viena svarbiausių įstaigos darbuotojų ir moksleivių apsaugos priemonių yra jų savalaikis perspėjimas apie pavojų. Įstaigos darbuotojai apie pavojų ir būtinus veiksmus perspėjami ir informuojami pagal „Perspėjimo apie įvykį“ schemą (**Plano priedas Nr. 8**). Už įstaigos darbuotojų perspėjimą ir informavimą apie gresiantį ar įvykusį įvykį yra atsakinga įstaigos **ESVG ryšių ir informavimo grandis**.

Įstaigos darbuotojų pirminiai veiksmai išgirdus signalą „Dėmesio visiems“ (sirenų gausmą):

- Darbuotojai saugiai baigia darbus, ir savo darbo vietose laukia nurodymų dėl tolesnių veiksmų.
- Administracijos personalas baigia darbus ir pasilieka darbo vietose laukti informacijos apie gresiančią ekstremaliąją situaciją.

Įvertinus susidariusios situacijos ar gresiančios pavojaus mastą, įstaigos vadovo nurodymu sušaukiama įstaigos ESGV pagal parengtas schemas (darbo ir ne darbo metu) **Plano priedas Nr. 8**.

Įstaigos ESGV sušaukimo organizavimas

Apie įstaigos teritorijoje susidariusią ar gresiančią ekstremalią situaciją praneša, pirmas, tai pastebėjęs įstaigos darbuotojas. Pirmiausia perspėja ir informuoja įstaigos vadovą ir įstaigos ESGV ryšių ir informavimo grandies vadovą.

Įstaigos ESGV ryšių ir informavimo grandies vadovas, gavęs įstaigos vadovo nurodymą, sušaukti įstaigos ESGV, organizuoja visų ESGV narių sąšauką pagal „Perspėjimo apie įvykį“ schemą (**Plano priedas Nr. 8**).

Gamybinių avarių, katastrofų ir stichinių nelaimių, susidariusių ar gresiančių ekstremaliųjų situacijų atveju sušaukta įstaigos ESGV, darbo metu privalo susirinkti per 20 minučių, o nedarbo metu – per 1,5 valandos, įstaigos vadovo kabinete.

Įstaigos ESGV ryšių ir informavimo grandis pagal informacinę schemą (**Plano priedas Nr. 9**) praneša apie įvykį ESGV civilinės saugos grandžių vadovams, informuoja įstaigos darbuotojus ir patalpose bei teritorijoje esančius žmones.

Įstaigos darbuotojo, atsakingo už perspėjimą ir informavimą veiksmai, išgirdus signalą „Dėmesio visiems“:

1. Išklauso (gauna) informaciją apie įvykį ir gresiantį pavojų bei rekomendacijas tolesniems veiksams:

- per Lietuvos nacionalinę radiją ir televiziją;
- per vietinius Vilniaus miesto žiniasklaidos transliuotojus;
- specialiųjų tarnybų automobilinius garsiakalbius;
- iš Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos skyriaus specialistų

(telefonu, faksu, elektroniniu paštu);

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos skyriaus kontaktiniai duomenys pateikti (**Plano priedas Nr. 2**, 3 lentelė. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos civilinės saugos skyriaus kontaktiniai duomenys).

2. gautą informaciją apibendrina ir perduoda įstaigos vadovui;

3. organizuoja darbuotojų perspėjimą ir informavimą;

4. darbuotojų, lankytojų perspėjimas ir informavimas vykdomas pagal (**Plano priedas Nr. 8**) pateiktą schemą.

Darbuotojas, pirmasis pastebėjęs įvykį, ekstremalųjį įvykį įstaigos teritorijoje nedelsiant apie tai praneša:

- **Bendrajam pagalbos centrui 112;**
- budinčiam darbuotojui (**tel. 8 52 432 555**);
- ESGV ryšių perspėjimo ir informavimo grandies vadovui – **Alai Vakar (tel. 8 672 40455)**.

Budintis darbuotojas:

Nedelsiant praneša:

- įstaigos vadovui; **Hankai Gžybovskai (tel. +370 640 40506)**.
- asmeniui, atsakingam už darbuotojų perspėjimą ir informavimą **Alai Vakar (tel. 8 672 40455)**.

IV. KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ TVARKA

Įstaigos ESVG vadovas (jam nesant, kitas jį pavaduojantis asmuo), įvertinęs ekstremaliosios situacijos mastą, gautą informaciją apie gresiantį ekstremalųjį įvykį ar įvykusią avariją telefonu perduoda Vilniaus miesto savivaldybės civilinės saugos skyriui (**tel. 8 5 2112217**), **BPC tel. 112**.

Bendrasis pagalbos centras, gavęs informaciją apie susidariusią ar gresiančią ekstremaliąją situaciją Grigiškių gimnazijoje, informuoja kompetentingas civilinės saugos sistemos pajėgas.

Įstaigos ESVG Ryšių ir informavimo grandies vadovas gautą informaciją nuolat perduoda ESVG vadovui, koordinatoriui, o gavęs įstaigos ESVG vadovo nurodymą ir Vilniaus miesto savivaldybės civilinės saugos skyriui, kitoms civilinės saugos sistemos pajėgoms ir specialiosioms tarnyboms.

Įstaigos darbuotojų bei įstaigos patalpose ar teritorijoje esančių žmonių perspėjimas vykdomas mobiliaisiais telefonais arba per ESVG narius, kurie praneša žodžiu.

Įstaigos vadovas, gavęs pavojaus signalą, sukviečia į pasitarimą įstaigos ESVG narius ir supažindina juos su esama bei prognozuojama situacija. Pasitarimo metu patikslinamas numatytų veiksmų eiliškumas, duodamos konkrečios užduotys visiems ESVG nariams, suformuojamos papildomos užduotys kitiems įstaigos darbuotojams.

Ryšių ir informavimo grandies funkcijos ekstremalios situacijos atveju:

- ruošia darbui visas ryšių priemones, kurias įstaigos ESVG planuoja naudoti esant ekstremaliai situacijai, kad būtų užtikrinamas operatyvus valdymo grupės parengimas;
- koordinuoja ryšių perdavimo veiksmus ir keičiasi informacija su kitų institucijų civilinės saugos sistemos subjektais;
- organizuoja, analizuoja ir vertina informaciją ir duomenis apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją;
- gavus pranešimą (signalą) apie susidariusią ekstremalią situaciją, patikslina gautą informaciją ir nedelsiant informuoja įstaigos vadovą, ESVG vadovą;
- surinktą, išanalizuotą ir įvertintą informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, suderinusi su įstaigos ESVG koordinatoriumi, perduoda įstaigos ESVG vadovui;
- perduoda įstaigos ESVG vadovo sprendimus ir kitą būtiną informaciją civilinės saugos sistemos pajėgoms ir kitiems civilinės saugos sistemos subjektams;
- užtikrina įstaigos darbuotojų, įstaigos patalpose ir teritorijoje esančių žmonių perspėjimą ir informavimą visais ekstremalių situacijų, galinčių turėti įtakos jų sveikatai ir saugai, atvejais;
- užtikrina įstaigos grandžių ryšio palaikymą ekstremalių situacijų atveju su kitomis ekstremalių situacijų valdymo institucijomis..

V. ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ IR MOKSLEIVIŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAM ĮVYKIUI

5.1. Įstaigos darbuotojų ir moksleivių evakavimo organizavimas

5.1.1. Įstaigos vadovo sprendimo dėl darbuotojų, moksleivių bei įstaigos patalpose ir teritorijoje esančių žmonių evakavimo, įgyvendinimas.

Už įstaigos darbuotojų, įstaigos patalpose esančių žmonių evakavimą atsakingas įstaigos ESVG vadovas. Įstaigoje yra parengtas ir įstaigos vadovo patvirtintas veiksmų kilus gaisrui planas (**Plano priedas Nr. 12**), kuriame aprašomi darbuotojų evakavimo veiksmai kilus gaisrui.

Visi įstaigos darbuotojai ir nuolat įstaigos patalpose esantys žmonės, yra supažindinti su įstaigos evakavimo planais (**Plano priedas Nr. 6**).

Gresiant ir (ar) susidarius ekstremaliajai situacijai, įvykus technologinei avarijai ar kilus gaisrui, kai patalpose ir (ar) teritorijoje esantiems žmonėms kyla pavojus, įstaigos ESVG viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandis, gavus įstaigos ESVG vadovo nurodymą, vykdo patalpose ir (ar) teritorijoje esančių žmonių evakavimą. Apie evakavimo rezultatus įstaigos ESVG viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandies vadovas informuoja įstaigos ESVG vadovą, koordinatorių ir specialiųjų tarnybų atsakingus pareigūnus, jeigu situacijos valdymą perima specialiosios civilinės saugos sistemos pajėgos.

Viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandies funkcijos ekstremaliomis situacijomis:

- organizuoja ir vykdo įstaigos patalpose ir (ar) teritorijoje esančių žmonių evakavimą ir turto gelbėjimą;
- suderinus su įstaigos ESVG vadovu, koordinatoriumi, nurodo evakuojamųjų žmonių išėjimo iš patalpų ir (ar) teritorijos kryptis ir rinkimosi vietas po evakuacijos.
- organizuoja ir kontroliuoja visapusišką evakavimo aprūpinimą;
- kontroliuoja evakavimo ir žmonių ir turto gelbėjimo procesą (nuo pasirengimo iki evakavimo ir žmonių bei turto gelbėjimo pabaigos);
- per įstaigos ESVG ryšių ir informavimo grandį informuoja įstaigos ESVG vadovą, koordinatorių apie įstaigos patalpose ir (ar) teritorijoje esančių žmonių evakavimo ir gelbėjimo eigą ir rezultatus;
- kontroliuoja patekimą į įstaigos teritorijoje esančią ekstremalaus įvykio zoną (teritoriją);
- Įstaigos teritorijoje palaiko viešąją tvarką;
- per įstaigos ESVG ryšių ir informavimo grandis keičiasi informacija su kitomis įstaigos ESVG grandimis;
- Įstaigos ESVG viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandis pagal kompetenciją vykdo kitus įstaigos ESVG vadovo ir koordinatoriaus sprendimus, būtinus įstaigos ESVG vadovo priimtiems sprendimams ir (ar) kitiems įstaigos ESVG uždaviniams įgyvendinti;

Visos materialiosios įstaigos žinioje esančios priemonės, kurias būtų galima panaudoti žmonių ir turto evakavimui bei gelbėjimui yra nurodytos materialinių išteklių žinyne (**Plano priedas Nr. 4**).

Ekstremaliajai situacijai pasiekus mastą, kai žmonių evakavimo iš įstaigos teritorijos nepakanka, žmonių evakavimo, surinkimo ir priėmimo punktus bei tarpinius gyventojų evakavimo

punktus tvarką nustato savivaldybės administracijos direktorius, vadovaudamasis LR Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1502 „Dėl gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 125-6424).

5.1.2 Galimos įstaigos darbuotojų, moksleivių bei įstaigos patalpose ir teritorijoje esančių žmonių evakavimo kryptys iš įstaigos skirtingų teritorijos ir (ar) pastato vietų

Visos galimos įstaigos darbuotojų, moksleivių bei įstaigos patalpose ir teritorijoje esančių žmonių evakavimo kryptys iš įstaigos skirtingų teritorijos ir (ar) pastato vietų nurodytos (**Plano priedas Nr. 7**) priede.

Kiekvienos konkrečios situacijos atveju, prireikus nustatyti žmonių susirinkimo vietą, keisti evakavimo kryptis sprendimą priima įstaigos ESVG viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandies vadovas.

Kai ekstremalioji situacija pasiekia tokį lygį, kai įstaigos pajėgų valdyti susidariusią situaciją nepakanka, ir situacijos valdymą perima savivaldybės civilinės saugos sistemos specialiosios pajėgos, sprendimus susijusius su įstaigos darbuotojų bei įstaigos patalpose ir teritorijoje esančių žmonių evakavimu priima ir vykdo atsakingos institucijos.

5.2. Įstaigos darbuotojų ir moksleivių apsaugos nuo jų gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų, atsiradusių dėl gresiančio ar susidariusio įvykio, aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka, asmenų, paskirtų atsakingais už asmeninės apsaugos priemonių išdavimo organizavimą, pareigybės

Visos priemonės, kurios gali būti panaudotos darbuotojų ir moksleivių apsaugai nuo jų gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų dėl gresiančio ar susidariusio įvykio bei atsakingi asmenys yra nurodyti įstaigos materialinių išteklių žinyne (**Plano priedas Nr. 4**).

Įstaigos ESVG speciali techninė ir aprūpinimo grandis atsakinga už šių priemonių savalaikį ir optimalų panaudojimą.

Įstaigos ESVG specialiosios techninės ir aprūpinimo grandies vadovas, gavęs įstaigos ECVG vadovo ar koordinatoriaus nurodymą ekstremaliosios situacijos valdymui ir (ar) padarinių šalinimui naudoti įstaigos žinioje esančius materialinius išteklius, organizuoja ekstremaliąją situaciją valdančių ir (ar) padarinius šalinančių žmonių aprūpinimą jomis.

Įvykus ekstremaliai įvykiui asmeninės apsaugos priemonės pagal galimybę gali būti gaminamos iš įstaigoje esančių parankinių priemonių. Tokios, kaip kvėpavimo takų apsaugos priemonės bus gaminamos iš įstaigoje esančių medžiaginių audinių, užuolaidų ir t.t.

Priemonės, kurios gali būti naudojamos darbuotojų apsaugai nuo jų gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų dėl gresiančio ar susidariusio įvykio bei atsakingi asmenys yra nurodyti įstaigos materialinių išteklių žinyne (**Plano priedas Nr. 4**).

Įstaigos ESVG speciali techninė ir aprūpinimo grandis atsakinga už šių priemonių savalaikį ir optimalų panaudojimą.

Įstaigos ESVG specialiosios techninės ir aprūpinimo grandies vadovas, gavęs įstaigos ECVG vadovo ar koordinatoriaus nurodymą ekstremaliosios situacijos valdymui ir (ar) padarinių šalinimui

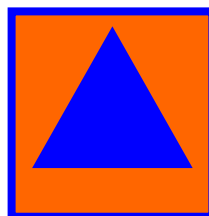
naudoti įstaigos žinioje esančius materialinius išteklius, organizuoja ekstremaliąją situaciją valdančių ir (ar) padarinius šalinančių žmonių aprūpinimą jomis.

Kai situacijos valdymą perima savivaldybės civilinės saugos sistemos pajėgų specialiosios tarnybos, jų nurodymas panaudoti įstaigos žinioje esančius materialinius išteklius yra vykdomas pagal LR Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimo Nr. 1107 „, Dėl materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašo ir valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin. 2010, Nr. 90-4765) nuostatas.

5.3. Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės

Įstaigos darbuotojų ir moksleivių kolektyviniai apsaugai bus naudojami kolektyvinės apsaugos statiniai nurodyti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. spalio 28 d. patvirtinto įsakymo Nr. 30-2464 „Vilniaus miesto savivaldybei priklausančių statinių ir patalpų, skirtų kolektyviniai gyventojų apsaugai sąrašas“ sąrašė. Taip pat įstaigos darbuotojų ir moksleivių laikinai apsaugai bus naudojamos įstaigos patalpos.

Kolektyvinės apsaugos statiniai žymimi šiuo specialiuoju ženklu

5.4. Pirmosios pagalbos teikimo įstaigos darbuotojams, moksleiviams, įstaigos patalpose ir (ar) teritorijoje esantiems žmonėms, nukentėjusiems ekstremaliųjų įvykių metu, organizavimas

Įstaigos ESVG ir civilinės saugos grandžių nariams keliami reikalavimai, kad kasdieniniame darbo režime būtų pasirengę suteikti pirmąją medicinos pagalbą ekstremaliosios situacijos metu nukentėjusiems įstaigos darbuotojams, įstaigos patalpose ir teritorijoje esantiems žmonėms. Už pirmosios pagalbos teikimą atsakinga įstaigos medicininės pagalbos teikimo grandis. Grandies atsakingi asmenys ir kontaktai nurodyti (**Plano priedas Nr. 2**, 2 lentelė).

Pirmosios pagalbos rinkinių kiekis ir už priežiūrą atsakingi asmenys yra nurodyti įstaigos materialinių išteklių žinyne (**Plano priedas Nr. 4**).

Įstaigos medicininės pagalbos teikimo grandis:

- teikia būtinąją pirmąją medicininę pagalbą ekstremaliosios situacijos metu nukentėjusiems įstaigos darbuotojams, įstaigos patalpose ir teritorijoje esantiems žmonėms;

VI. GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO, GELBĖJIMO DARBŲ ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

6.1. Asmens, įstaigos atsakingo už informacijos priėmimą ir perdavimą, veiksmai gavus informaciją apie gresiantį ar įvykusį įvykį

Įstaigos informacijos perdavimas ir priėmimas vykdomas vadovaujantis LR Vidaus reikalų ministro 2010 m. liepos 30 d. įsakymo Nr. 1V-517 „Dėl keitimosi informacija apie ekstremaliąją situaciją ar ekstremalųjį įvykį tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 94-4963) nuostatomis. Įstaigos vykdomas informacijos perdavimas ir priėmimas, nustatoma informacijos perdavimo seka, terminas, tvarka bei priemonės, kuriomis bus perduodama informacija apie ekstremaliąją situaciją nustatytoms Valstybės institucijoms.

Ekstremaliųjų situacijų atvejais perspėjimo ir informavimo funkcijas vykdo įstaigos ESGV ryšių ir informavimo grandis. Įstaigos ESGV ryšių ir informavimo grandies vadovas atsakingas už informacijos apie susidariusią ar gresiančią ekstremaliąją situaciją priėmimo ir perdavimo organizavimą. Įstaigos ESGV ryšių ir reguliavimo grandies darbas prasideda iš karto, sužinojus apie susidariusią ar gresiančią ekstremaliąją situaciją.

Jeigu informacija gaunama iš kitų institucijų per įstaigos vadovą, įstaigos ESGV ryšių ir informavimo grandies vadovas, gavęs įstaigos ESGV vadovo nurodymą dėl skubių veiksmų, nedelsdamas perspėja įstaigos darbuotojus, įstaigos patalpose ir (ar) teritorijoje esančius žmones visomis turimomis ryšio priemonėmis: mobiliais ir TEO telefonais, radijo ryšio pagalba, elektroniniu paštu, garsinio informavimo sistema ar žodžiu.

Didėjant ekstremaliosios situacijos grėsmei ar (ir) mastui, įstaigos ESGV ryšių ir informavimo grandis priima informaciją, rekomendacijas iš savivaldybės civilinės saugos skyriaus administracijos ir perduoda ją įstaigos ESGV vadovui, kurio sprendimai, nurodymai per šią grandį perduodami kitoms įstaigos ESGV civilinės saugos grandims, įstaigos darbuotojams, įstaigos patalpose ir (ar) teritorijoje esantiems žmonėms.

Tuo atveju, jeigu apie ekstremaliąją situaciją pirmieji sužino įstaigos darbuotojai, jie gautą informaciją nedelsiant perduoda įstaigos ESGV vadovui, kuris įstaigos ESGV ryšių ir informavimo grandies vadovui nurodo:

nedelsiant kviesti įstaigos ESGV;

turimomis ryšio priemonėmis pranešti apie gresiantį įvykį ir (ar) susidariusią ekstremaliąją situaciją:

- **Bendrajam pagalbos centrui telefonu 112;**

- Vilniaus miesto savivaldybės civilinės saugos skyriui (**tel. 8 5 2112217**).

Kuo skubiau informuoti apie gresiančią ir (ar) susidariusią ekstremaliąją situaciją įstaigos darbuotojus, įstaigos patalpose ir (ar) teritorijoje esančius žmones (informacija perduodama žodžiu, telefonu, radijo ryšiu, panaudojant avarinių pranešimų sistemą ir kitais būdais).

6.1.1. Civilinės saugos signalai

Siekiant supaprastinti ir paspartinti pranešimo apie susidariusias ekstremalias situacijas perdavimą, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos

direktoriaus įsakymu „Dėl Civilinės saugos signalų ir jų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2015m. rugpjūčio 27 d. Nr. 1-244 ([TAR,2015-08-27, Nr. 13049](#)) patvirtintas Civilinės saugos signalų sąrašas ir jų paskelbimo tvarka.

Patvirtinti civilinės saugos signalai

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
1.	„Dėmesio visiems“	Įspėjamasis 3 min. trukmės pulsuojančio kaukimo garsinis signalas, skelbiamas gyventojams apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją perspėti arba apie būsimą svarbų pranešimą informuoti atliekant perspėjimo sirenomis sistemos patikrinimą ar vykstant civilinės saugos pratyboms. Išgirdę signalą, gyventojai privalo įsijungti radijo imtuvą ar televizorių ir išklausti informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant apsaugoti save ir išvengti galimos žalos ar ją sušvelninti

Įspėjamieji balsu skelbiami signalai:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	Civilinės saugos signalo reikšmė
1.	„Dėmesio visiems“	Balsu skelbiamas signalas, kuriuo pranešama apie netrukus būsimą svarbų pranešimą
2.	„Cheminis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, kuriuo įspėjama apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje
3.	„Radiacinis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, kuriuo įspėjama apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje
4.	„Potvynio pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, kuriuo įspėjama apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos
5.	„Uragano pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, kuriuo įspėjama apie artėjantį hidrometeorologinį reiškinį, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją
6.	„Oro pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, kuriuo įspėjama apie gresiantį oro antpuolį
7.	„Perspėjimo sistemos patikrinimas“	Balsu skelbiamas signalas, kuriuo pranešama apie vykdomą Perspėjimo sirenomis sistemos patikrinimą

Įspėjamasis garsinis ir įspėjamieji balsu skelbiami signalai (išskyrus signalą „Oro pavojus“), atsižvelgiant į gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos mastą, pobūdį ir galimą grėsmės poveikį, perduodami:

- gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai, – valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo ar Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas) sprendimu;

- gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, – savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo paskirto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų vadovo sprendimu;

- gresiant ar įvykus didelei pramoninei, branduolinei, radiologinei avarijai, branduoliniam incidentui veiklos vykdytojų valdomuose pavojinguosiuose objektuose, valstybės įmonėje Ignalinos atominėje elektrinėje ar įvykus avarijai ūkio subjektų valdomuose hidrotechnikos statiniuose (toliau – Sąrašo subjektai), – šių Sąrašo subjektų vadovų ar jų įgaliotų asmenų sprendimu. Įspėjamasis garsinis ir įspėjamieji balsu skelbiami signalai perduodami gyventojams ir civilinės saugos sistemos subjektams, patenkantiems į galimos taršos, pavojaus ar užtvindymo zoną.

Įspėjamasis balsu skelbiamas signalas „Oro pavojus“ perduodamas Lietuvos Respublikos kariuomenės vadovybės sprendimu gresiant oro antpuoliui.

Įstaigoje atsakingas už informacijos perdavimą ir priėmimą yra įstaigos vadovas.

Kai ekstremalios situacijos mastas viršija įstaigos ESVG galimybes pagal pateikiamą schemą, pranešama savivaldybės civilinės saugos skyriui (civilinės saugos darbuotojui).

Informacija apie ekstremaliąją situaciją nustatytoms institucijoms perduodama
NEDELSIANT

pagal įstaigos perspėjimo apie įvykį schemą (**Plano priedas Nr. 8**).

6.2. Numatytų galimų pavojų, kurių rizikos lygis po atliktos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės nustatytas kaip didelis arba labai didelis, likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas

Atlikus galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę, nustatyta pavojų tikimybė ir galimų padarinių mastas, kurie gali turėti įtakos įstaigos darbuotojų, įstaigos patalpose ir teritorijoje esančių žmonių gyvybei ar sveikatai, įstaigos veiklos tęstinumui.

Pavojai, kurių valdymas aprašomas įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane:

1. gaisro ar sprogimo atveju

6.2.1. Darbų organizavimas ir koordinavimas įstaigoje gaisro ar sprogdimo atveju

Eil. Nr.	Veiksmų pavadinimas	Vykdymo laikas	Atsakingi vykdytojai	Vykdymo trukmė								paros	
				valandos									
				1	2	4	6	8	1 2	16	24		
1.	Pranešti apie gaisrą Valstybinei priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai, policijai, greitajai medicinos pagalbai, savivaldybės ESVC (112)	Nedelsiant	Gimnazijos ESVG Ryšių ir informavimo grandies vadovas	*									
2.	Informuoti darbuotojus apie kilusį gaisrą	Nedelsiant	Gimnazijos ESVG Ryšių ir informavimo grandies nariai	*									
3.	Organizuoti darbuotojų evakavimą iš patalpų, kuriose kilo gaisras	Nedelsiant, nesukeliant panikos	Gimnazijos ESVG Viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandis	*									
4.	Sušaukti ūkio subjekto ESVC (ūkio subjekto vadovo nurodymu)	1 val. bėgyje	Gimnazijos ESVG Ryšių ir informavimo grandis	*									
5.	Nutraukti elektros tiekimą patalpoms, kuriose kilo gaisras	Nedelsiant, prisilaikant elektros saugos reikalavimu	Gimnazijos ESVG Speciali techninė ir aprūpinimo grandis	*									
6.	Organizuoti gaisro gesinimą ūkio subjekto darbuotojų pajėgomis	Nedelsiant	Gimnazijos ESVG Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo grandis	*									
7.	Evakuoti materialines vertybes iš gaisro židinio (pagal galimybes)	Nedelsiant	Gimnazijos ESVG Viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandis	*									
8.	Teikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiesiems	Nedelsiant	Gimnazijos ESVG Pirmosios medicinos pagalbos teikimo grandis	*									
9.	Informuoti savivaldybės ESVC apie vykdomas priemones	Nedelsiant	Gimnazijos ESVG koordinatorius	*	*	*							
10.	Apskaičiuoti apdraustiems įrenginiams padarytą žalą ir pateikti draudimo kompanijai	Per 2 val. po pavojaus	Gimnazijos ESVG	*	*								

11.	Informuoti savivaldybės ESVC apie vykdomas ūkio subjekte priemones	Per 2 val. po pavojaus praėjimo	Ryšių ir informavimo grandis	*	*	*							
-----	--	---------------------------------	------------------------------	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--

6.2.2. Parengties ekstremalioms situacijos planas

Veiksmas	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
1. Pagalbos iškvietimas. Telefonas 112	Ryšių ir informavimo grandis	Pranešime turi būti nurodyta: Kas - įvykio pobūdis Kur - įstaigos adresas Kada – tikslus laikas
2. Priešgaisrinės apsaugos padalinių sutikimas	Gimnazijos ESVG Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo grandis.	
3. Elektros energijos išjungimas	Gimnazijos ESVG Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo grandis	
4. Žmonių evakavimas iš pavojingos zonos:	Gimnazijos ESVG Viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandis	Evakuacijos keliai turi būti neužkrauti. Raktai pas budintį. Atsarginius išėjimus atidaro budintis. <i>Gimnazijos mokinių ir darbuotojų evakavimas:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Susirinkimo vieta- aikštelė prie senos mokyklos (visi mokiniai su mokytojais turi būti vienoje vietoje, neišsisklaidyti);
5. Materialinių vertybių apsauga ir evakavimas.	Gimnazijos ESVG Viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandis	
6. Gesinimo priemonių panaudojimas	Gimnazijos ESVG Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo grandis	Naudojami gesintuvai ir kitos pirminės gaisro gesinimo priemonės

Darbuotojai apmokyti gimnazijoje pratybų (treniruočių) metu, privalo patikrinti, ar visi žmonės evakuoti iš pastatų, užtikrinti efektyvią mokinių evakuaciją bei, esant reikalui, turi būti pasiruošę imtis avarijų likvidavimo veiksmų. Taip pat, esant reikalui, privalo suteikti pirmąją medicinos pagalbą asmenims, kuriems jos reikia (tuo atveju, jei nekyla pavojus pačiam padedančiajam ir nėra atvykusių greitosios medicinos pagalbos kvalifikuotų specialistų).

63. Įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus įvykių metu ir jo priimtų sprendimų įgyvendinimas

Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, atsižvelgiant į situacijos mastą, įstaigos vadovas inicijuos įstaigos ESVG sušaukimą ir pagal situaciją informuos Vilniaus miesto savivaldybės civilinės saugos skyrių ir Bendrąjį pagalbos centrą.

Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai įstaigos teritorijoje ar netoliese esančiuose objektuose (teritorijose), įstaigos ESVG veikia pagal Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1-341 „Dėl civilinės saugos rekomendacijų, kaip padėti gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai išvengti ar patirti kuo mažiau žalos, patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 146-7508) patvirtintas rekomendacijas, kaip elgtis gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

Gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos atveju, įstaigos ESVG vadovas ar jo nurodymu įstaigos ESVG ryšių ir informavimo grandis, apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliają situaciją informuos Vilniaus miesto savivaldybės civilinės saugos skyrių ir Bendrąjį pagalbos centrą.

Įstaigos neturi fizinių, nei materialųjų pajėgumų globalesnių ekstremaliųjų situacijų valdymui. Gresiant ar susidarius globalesnei ekstremaliajai situacijai įstaigos ESVG situacijos valdymą gali užtikrinti tik tam tikrą laiką iki kol ekstremaliosios situacijos valdymą perims savivaldybės civilinės saugos sistemos pajėgų specialiosios tarnybos.

Situacijos valdymą perėmus savivaldybės civilinės saugos sistemos pajėgų specialiosioms tarnyboms, įstaigos ESVG, pagal kompetenciją, padeda minėtoms institucijoms.

Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, atsižvelgiant į situacijos mastą, įstaigos vadovas inicijuos įstaigos ESVG sušaukimą ir kompetentingų civilinės saugos sistemos pajėgų iškvietimą, pagal įstaigos perspėjimo apie įvykį schemą (**Plano priedas Nr. 8**).

64. Materialinių išteklių telkimo gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, įvykiams likviduoti ir jų padariniams šalinti procedūros

Įstaigos materialiniai ištekliai, kurie gali būti panaudoti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, įvykiams likviduoti ir jų padariniams šalinti, nurodyti įstaigos materialinių išteklių žinyne (**Plano priedas Nr. 4**).

Įstaigos materialiniai ištekliai, kuriuos būtų galima panaudoti gresiančią ar susidariusių ekstremaliųjų situacijų atvejais, yra riboti.

65. Įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo centro sušaukimas

Vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. 1-134 „Dėl kriterijų ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 46-2236), įstaigos ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (ESOC) steigti nereikia. Gresiančių ar susidariusių ekstremaliųjų situacijų (įvykių) valdymui įstaigoje

yra sudaryta ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė (ESVG), kuri veikia pagal įstaigos vadovo nurodymus ir nuostatus (**Plano priedas Nr. 3**).

Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai (įvykiui) įstaigoje, atsižvelgiant į situacijos mastą ir galimus padarinius, pavojų įstaigos darbuotojų ir įstaigos patalpose ir (ar) teritorijoje esančių žmonių sveikatai ir (ar) gyvybei, vadovo nurodymu sušaukiama įstaigos ESGV.

Įstaigos ESGV sušaukiama pagal įstaigos ESGV sąšaukos schemą (**Plano priedas Nr. 10**).

6.6. Veiksmai, kuriais siekiama palaikyti ir (ar) atkurti įstaigos veiklą po įvykusio įvykio

Įstaigos veikla gresiančios ir (ar) susidariusios ekstremaliosios situacijos (įvykio) metu yra stabdoma. Veiklos atnaujinimas galimas tik likvidavus ekstremaliosios situacijos padarinius ir (ar) užtikrinus įstaigos darbuotojų, įstaigos patalpose ir (ar) teritorijoje esančių žmonių saugumą.

Sprendimą apie veiklos atnaujinimo galimybę priima įstaigos vadovybė, gavusi kompetentingų institucijų patvirtinimą, kad veiklos atnaujinimas nekelia pavojaus įstaigos darbuotojams, įstaigos patalpose ir teritorijoje esantiems žmonėms ir aplinkai.

Ekstremaliosios situacijos padarinių likvidavimui įstaigos yra suformuota speciali ESGV techninė ir aprūpinimo grandis, kuri vykdydama įstaigos vadovybės ir įstaigos ESGV vadovo ir koordinatoriaus nurodymus:

- koordinuoja ir vykdo ekstremaliosios situacijos padarinių šalinimo darbus;
- sprendžia su ekstremaliosios situacijos padarinių likvidavimu ir prevencija susijusius techninius klausimus;
- kompetencijos ribose koordinuoja įstaigos ESGV aprūpinimą techninėmis priemonėmis, reikalingomis šalinant ekstremaliosios situacijos padarinius ir vykdant gelbėjimo darbus;
- vykdo įstaigos ESGV vadovo sprendimus specialiaisiais techniniais ir aprūpinimo klausimais.

6.7. Įstaigos prevencijos priemonių planas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1028 (Žin., 2010, Nr. 87-4585) įstaigoje parengtas ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas (**Plano priedas Nr. 14**).

VII. SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŪJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYKO ORGANIZAVIMAS

7.1.1. Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodyto ūkio subjekto, kitos įstaigos, kurių turimų materialinių išteklių teikimas ekstremaliųjų situacijų atvejais yra tikslingas, užduotys

Grigiškių gimnazija Vilniaus miesto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nėra įtrauktas, kaip ūkio subjektas, kurio turimų materialinių išteklių teikimas yra tikslingas ekstremaliųjų situacijų atvejais.

Kitokių užduočių, susijusių su reagavimu gresiančių ir (ar) susidariusių ekstremaliųjų situacijų atvejais, šalinant ekstremaliųjų situacijų padarinius, savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nėra numatyta.

7.1.2. Veiksmai, gavus savivaldybės administracijos direktoriaus rašytinį reikalavimą dėl sutarčių dėl savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo ir (ar) turimų materialinių išteklių teikimo

Gavus savivaldybės administracijos direktoriaus rašytinį reikalavimą dėl įstaigoje turimų materialinių išteklių teikimo, įstaigos vadovybė sprendžia dėl išteklių teikimo savivaldybės reikmėms, vadovaujantis LR Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1107 „Dėl materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašo ir valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin. 2010, Nr. 90-4765)

VIII. PRIEDAI

Plano priedas Nr. 1

GRIGIŠKIŲ GIMNAZIJOS
GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ

1 lentelė. Nustatytų galimų pavojų apibūdinimas

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas (nurodomos konkrečios ūkio subjekto, kitos įstaigos vietos)	Galimo pavojaus kilimo priežastys
1.	Gamtinis įvykis - labai smarkus vėjas, uraganas, škvalas	Savivaldybės, įstaigos teritorija, kelias į įstaigą ir namo	Gamtinio pobūdžio Hidrometeorologinis reiškinys (stichinis meteorologinis reiškinys)
2.	Pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamoji liga - vieno žmogaus ar žmonių grupės susirgimas pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga [4] ir nustatomas bent vienas susirgimo atvejis	Savivaldybės, įstaigos teritorija, darbuotojų, mokinių gyvenamosios vietos	Gamtinio pobūdžio Žmonių ligos
3.	Teroro aktas (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Šalies, savivaldybės, įstaigos teritorija	Socialinio pobūdžio įvykis, susijęs su nusikalstamąja ir teroristine veikla
4.	Gaisras	Savivaldybės, įstaigos teritorija	Kitas ekstremalusis įvykis, gaisrinės saugos pažeidimai, techninis įvykis
5.	Įvykis vandens tiekimo ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose – vandens tiekimo nutraukimas	Savivaldybės, įstaigos teritorija	Techninio pobūdžio avarija komunaliniuose tinkluose
6.	Įvykis šilumos ūkio objekte, įrenginyje, tinkluose – šilumos tiekimo nutraukimas šildymo sezono metu	Savivaldybės, įstaigos teritorija	Šilumos energijos tiekimo vartotojams sutrikimas
7.	Įvykis elektros ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose – elektros energijos tiekimo nutraukimas	Savivaldybės, įstaigos teritorija	Techninio pobūdžio avarija elektros tinkluose
8.	Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	Savivaldybės, įstaigos teritorija	Techninė avarija branduolinės energetikos objektuose, teroristinis aktas

9	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Savivaldybės, įstaigos teritorija	Techninė avarija
---	--	-----------------------------------	------------------

NUORODOS Į TEISĖS AKTUS

[1] Statybos techninis reglamentas STR 1.04.02:2011 „Inžineriniai geologiniai ir geotechniniai tyrimai“, patvirtintas aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-1053 (Žin., 2012, Nr. 5-144).

[2] Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymas (Žin., 1996, Nr. 119-2771).

[3] Statybos techninis reglamentas STR 1.04.03:2012 „Inžineriniai geologiniai ir geotechniniai tyrimai Šiaurės Lietuvos karstiniame rajone“, patvirtintas aplinkos ministro 2012 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. D1- 183 (Žin., 2012, Nr. 32-1503).

[4] Pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų, dėl kurių ligoniai, asmenys, įtariami, kad serga pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, asmenys, turėję sąlytį, ar šių ligų sukėlėjų nešiotojai turi būti hospitalizuojami, izoliuojami, tiriami ir (ar) gydomi privalomai, sąrašas, patvirtintas sveikatos apsaugos ministro 2002 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. 278 (Žin., 2002, Nr. 62-2527).

[5] Kenksmingų organizmų, kuriuos draudžiama įvežti į visas Europos Sąjungos valstybes nares ir Lietuvos Respubliką bei jose platinti, ir kenksmingų organizmų, kuriuos draudžiama įvežti į tam tikras saugomas zonas ir jose platinti, sąrašas, patvirtintas žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3D-264 (Žin., 2003, Nr. 81-3712).

[6] Lietuvos higienos norma HN 73:2001 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“, patvirtinta sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 663 (Žin., 2002, Nr. 11-388).

[7] Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966 (Žin., 2004, Nr. 130-4649; 2008, Nr. 109-4159).

[8] Lietuvos higienos norma HN 23:2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“, patvirtinta sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-824/A1-389 (Žin., 2011, Nr. 112-5274).

[9] Lietuvos higienos norma HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtinta sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-362 (Žin., 2007, Nr. 55-2162).

[10] Aplinkos oro užterštumo normos, patvirtintos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (Žin., 2001, Nr. 106-3827).

[11] Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas (Žin., 2004, Nr. 69-2382).

[12] Lietuvos higienos norma HN 60:2004 „Pavojingų cheminių medžiagų didžiausios leidžiamos koncentracijos dirvožemyje“, patvirtinta sveikatos apsaugos ministro 2004 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-114 (Žin., 2004, Nr. 41-1357).

[13] Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Nacionalinius kriterijus, sąrašas ir ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, patvirtinti aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 (Žin., 2000, Nr. 100-3185; 2007, Nr. 67-2627).

[14] Mažiau palankių ūkininkauti vietovių nustatymo tvarka ir mažiau palankios ūkininkauti vietovės, patvirtintos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 3D-72 (Žin., 2004, Nr. 34-1111).

[15] Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas (Žin., 2000, Nr. 89-2741).

[16] Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymas (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2004, Nr. 163-5941).

[17] 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva 2008/114/EB dėl Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo jiems bei būtinybės gerinti jų apsaugą vertinimo (*Oficialusis leidinys L: 2008-12-23 Nr. 345*).

[18] Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymas (Žin., 2002, Nr. 112-4982).

[19] Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymas (Žin., 2002, Nr. 64-2575).

RIZIKOS VERTINIMAS

Nustatomi galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis). Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybė (**T**) vertinama balais pagal galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus (2 lentelė). Galimo pavojaus tikimybės vertinimas įrašomas į 8 lentelės 3 skiltį.

2 lentelė. Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimo kriterijai

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1-10 metų	didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10-50 metų	vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50-100 metų	maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	labai maža tikimybė	1

Nustačius galimo pavojaus tikimybę (**T**), analizuojami jo padariniai (poveikis) (**P**).

- Vaikų, darbuotojų, gyventojų sveikatai (**P1**);
- Turtui ir aplinkai (**P2**);
- Veiklos tęstinumui (**P3**).

Nustatomas galimas nukentėjusiųjų, žuvusiųjų, sužeistų, evakuotinių gyventojų skaičius. Šie duomenys įrašomi į 3 lentelės 2 skiltį.

Nustatomi objektai, kuriuose yra pažeidžiamos visuomenės socialinės grupės ir pažeidžiamų grupių skaičius. Šie duomenys įrašomi į 3 lentelės 3 skiltį.

Nustatomi ir 4 bei 5 lentelėse aprašomi pažeidžiami ekonominės veiklos sektoriai, galimi padariniai (poveikis) privačiam bei viešajam sektoriui ir numatomi nuostoliai, galima aplinkos tarša ir galimi padariniai (poveikis) aplinkai, numatomi nuostoliai. Įvertinami ir 6 lentelėje aprašomi galimi padariniai (poveikis) būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms ir jų numatoma trukmė.

3 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) gyventojų sveikatai ir gyvybei (P1)

Eil.Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimų nukentėti gyventojų skaičius (žuvusių ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotinių gyventojų) (balai P1)
1.	Gamtinis įvykis	1
2.	Pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamoji liga	3
3.	Teroro aktas	3
4.	Gaisras.	3
5.	Įvykis vandens tiekimo ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose	1
6.	Įvykis šilumos ūkio objekte, įrenginyje, tinkluose	1
7.	Įvykis elektros ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose	1
8.	Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	3
9.	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	3

4 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) turtui (P2)

Eil.Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai, poveikis turtui	Numatomi nuostoliai Lt (balai P2)
1.	Gamtinis įvykis	ribotas	2
2.	Pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamoji liga	nereikšmingas	1
3.	Teroro aktas	didelis	3
4.	Gaisras	labai didelis	4
5.	Įvykis vandens tiekimo ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose	nereikšmingas	1
6.	Įvykis šilumos ūkio objekte, įrenginyje, tinkluose	nereikšmingas	1
7.	Įvykis elektros ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose	nereikšmingas	1
8.	Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	ribotas	2
	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	ribotas	2

5 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) aplinkai (P2)

*Numatomi nuostoliai gamtai finansine išraiška nebus vertinami. Susidarę realūs nuostoliai gamtinei aplinkai bus skaičiuojami pagal Aplinkos ministerijos patvirtintas padarytos žalos gamtinei aplinkai skaičiavimo metodus.

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galima tarša			Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai ir balai
		Oro	Paviršinio ir (ar) požeminio vandens	Grunto		
1.	Gamtinis įvykis	nėra	nėra	nėra	nežymus	mažiau nei 5 – proc. turto vertės- 1
2.	Pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamoji liga	nėra	nėra	nėra	nėra	mažiau nei 5 – proc. turto vertės - 1
3.	Teroro aktas	nėra	nėra	nėra	nėra	mažiau nei 5 – proc. turto vertės - 1
4.	Gaisras	nežymus	nėra	nėra	nėra	mažiau nei 5 – proc. turto vertės - 1
5.	Įvykis vandens tiekimo ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose	nėra	nėra	nėra	nėra	mažiau nei 5 – proc. turto vertės - 1
6.	Įvykis šilumos ūkio objekte, įrenginyje, tinkluose	nėra	nėra	nėra	nėra	mažiau nei 5 – proc. turto vertės - 1
7.	Įvykis elektros ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose	nėra	nėra	nėra	nėra	mažiau nei 5 – proc. turto vertės - 1
8.	Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	didelis	didelis	didelis	didelis	nuo 10 iki 30 proc. turto vertės - 3
9	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	didelis	didelis	didelis	didelis	nuo 10 iki 30 proc. turto vertės- 3

* Konkretūs nuostoliai gali būti apskaičiuojami pagal Aplinkos ministerijos žałą aplinkai skaičiavimo metodikas.

6 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui (P3)

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis) (balais P3)
1.	Gamtinis įvykis - labai smarkus vėjas, uraganas, škvalas	didelis	3
2.	Pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamoji liga - vieno žmogaus ar žmonių grupės susirgimas pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga [4] ir nustatomas bent vienas susirgimo atvejis	didelis	3
3.	Teroro aktas.	ribotas	2
4.	Gaisras.	labai didelis	4
5.	Įvykis vandens tiekimo ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose – vandens tiekimo nutraukimas	nereikšmingas	1
6.	Įvykis šilumos ūkio objekte, įrenginyje, tinkluose – šilumos tiekimo nutraukimas šildymo sezono metu	nereikšmingas	1
7.	Įvykis elektros ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose – elektros energijos tiekimo nutraukimas	nereikšmingas	1
8.	Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	labai didelis	4
9	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	labai didelis	4

Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P1, P2, P3) įvertinami balais pagal 7 lentelėje pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 8 lentelės 4, 5, 6 skiltis. Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai vertinami balais, atsižvelgiant į 4 ir 5 lentelėse numatomus nuostolius (4 ir 5 lentelėse nurodyti nuostoliai sumuojami).

7 lentelė. Galimų padarinių (poveikio) įvertinimo kriterijai

Galimų padarinių (poveikio) žmonių gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Žuvusiųjų, sužeistųjų ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia	nereikšmingas	1
Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 gyventojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 300 iki 500 gyventojų evakuota	didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 gyventojų ir (ar) nuo 10 iki 100 gyventojų; sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 500 iki 1000 gyventojų evakuota	labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 gyventojų ir (ar) sužalota daugiau nei 100	katastrofinis	5
Galimų padarinių (poveikio) turtui ir aplinkai (P2) įvertinimas,	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 – proc. turto vertės	nereikšmingas	1
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės	ribotas	2
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės	didelis	3
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės	labai didelis	4
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – daugiau kaip 40 proc. turto vertės	katastrofinis	5
Galimų padarinių (poveikio) veiklos tęstinumui (P3) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų	nereikšmingas	1
Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	ribotas	2
Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	didelis	3
Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	labai didelis	4
Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	katastrofinis	5

8 lentelė. Galimų pavojų rizikos įvertinimas

Eil. Nr.	Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) R=R1+R2+R3
			Galimi padariniai (poveikis) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos gyventojų gyvybei ir sveikatai lygis (R1) R1=TxP1	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) R2=TxP2	Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3) R3=TxP3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Gamtinis įvykis - labai smarkus vėjas, uraganas, škvalas	4	1	3	3	4	12	12	28
2.	Pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamoji liga - vieno žmogaus ar žmonių grupės susirgimas pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga [4] ir nustatomas bent vienas susirgimo atvejis	4	3	2	3	12	8	12	32
3.	Teroro aktas.	3	3	4	2	9	12	6	27
4.	Gaisras.	4	3	5	4	12	20	16	48
5.	Įvykis vandens tiekimo ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose – vandens tiekimo nutraukimas	4	1	2	1	4	8	4	16
6.	Įvykis šilumos ūkio objekte, įrenginyje, tinkluose – šilumos tiekimo nutraukimas šildymo sezono metu	4	1	2	1	4	8	4	16
7.	Įvykis elektros ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose – elektros energijos tiekimo nutraukimas	4	1	2	1	4	8	4	16

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8.	Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	3	3	5	4	9	15	12	36
9	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	3	3	5	4	9	15	12	36

RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

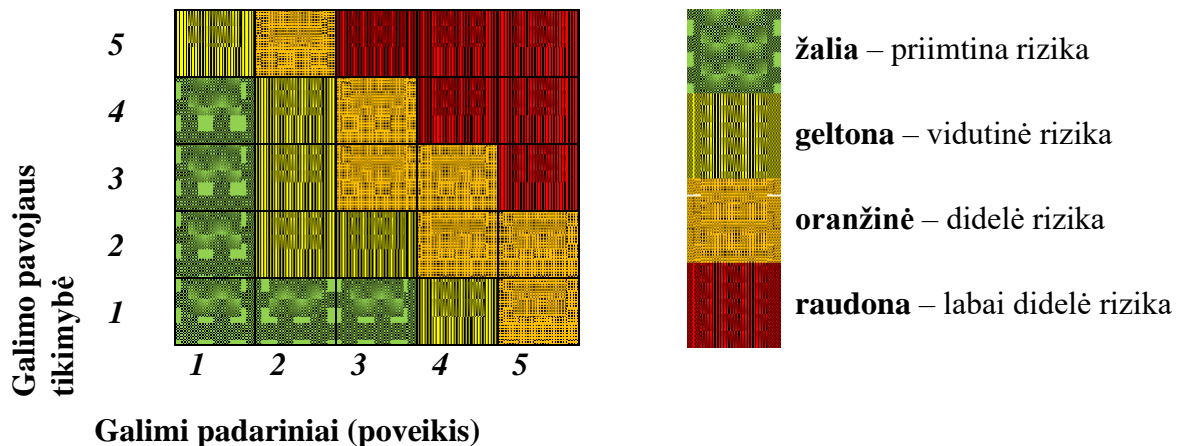
Nustatytų galimų pavojų rizikos lygis apskaičiuojamas pagal formulę: $R = T \times P$ (R-rizika, T-tikimybė).

P-padariniai (poveikis). Gautos reikšmės įrašomos į 8 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis:

- galimo pavojaus rizikos gyventojų gyvybei ir sveikatai lygis (R1);
- galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2);
- galimo pavojaus rizikos būtinausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms lygis (R3).

Naudojantis 9 lentele, pagal nustatytą galimų pavojų tikimybės ir galimų padarinių (poveikio) balus (8 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatomas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinas, kuris įrašomas į 8 lentelės 7, 8, 9 skiltis. 8 lentelės 10 skiltyje įrašomas bendras rizikos lygis, kuris gaunamas sudėjus R1, R2 ir R3 reikšmes.

9 lentelė. Rizikos lygio (R) nustatymas

Nustačius labai didelę, didelę ar vidutinę riziką, šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatomos

Grigiškių gimnazijos ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane.

Nustačius labai didelę ar didelę riziką galimų pavojų valdymas yra aprašytas **Grigiškių gimnazijos**

ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

Nustačius priimtina riziką, šių galimų pavojų valdymas įvertinamas rizikos analizės peržiūros metu.

Galimų pavojų sąrašas prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį:

1. Pavojai galintys sukelti didžiausius padarinius ir labiausiai tikėtini:

- 1.1. Gaisras įstaigoje;
- 1.2. Teritorijos užteršimas cheminėmis medžiagomis;
- 1.3. Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis;
- 1.4. Pavojingos užkrečiamosios ligos.

2. Pavojai galintys sukelti didelius padarinius:

2.1. Gamtiniai įvykiai;

2.2. Teroristiniai išpuoliai.

3. Visi kiti pavojai:

3.1. Įvykis vandens tiekimo ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose

3.2. Įvykis šilumos ūkio objekte, įrenginyje, tinkluose;

3.3. Įvykis elektros ūkio subjekte, įrenginyje, tinkluose.

Plano priedas Nr. 2

Savivaldybėje esančių civilinės saugos sistemos pajėgų, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo ar darbuotojo, atsakingo už civilinės saugos funkcijų vykdymą, kontaktiniai duomenys

1 lentelė. Grigiškių gimnazijos administracijos darbuotojų sąrašas ir kontaktai

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas, pavardė	Namų adresas	Telefono Nr.
1.	Direktorė	HANKA GŽYBOVSKA	Sodų g. 28, Senieji Trakai, Vilnius	8 600 79772
2.	Direktorės pavaduotoja ugdymui	ALA VAKAR	Žalvarnių g. 2, Grigiškės, Vilnius	8 672 40455
3.	Direktorės pavaduotoja ugdymui	DALIA GAURYTĖ	Kranto g. 11-1, Grigiškės, Vilnius	8 68245749
4.	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams	VINCAS JATKELA	Šviesos g. 14-20, Grigiškės, Vilnius	8 699 53990
5.	Soc. pedagogė	JEVGENIJA PETRUCINA	Kovo 11-osios g. 25-4, Grigiškės, Vilnius	8 679 95728
6.	Raštinės vedėja	DANUTĖ FEDORAVIČIENĖ	Kovo 11-osios g. 43-89, Grigiškės, Vilnius	8 679 24407
7.	Psichologė	LUCIJA CHALECKAJA	Architektų g. 42-37, Vilnius	8 655 26326

2 lentelė. Grigiškių gimnazijos Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės narių sąrašas ir kontaktai

Eil. Nr.	Įmonė, įstaiga (padalinys)	Pareigos	Vardas, pavardė	Namų adresas	Telefono Nr.
1.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės vadovas	Direktorė	Hanka Gžybovskė	Sodų g. 28, Senieji Trakai	8 600 79772
2.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės koordinatorius	kordinatorė	Dalia Gaurytė	Krantog. 11-1, Grigiškės, Vilnius,	8 682 45749
3.	Ryšų ir informavimo grandis	grandies vadovas	Ala Vakar	Žalvarnių g. 2, Grigiškės, Vilnius	8 672 40455

4.	Ryšių ir informavimo grandis	grandies narys	Danutė Fedoravičienė	Kovo 11-osios g. 43-89, Grigiškės	8 679 24407
5.	Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo grandis	grandies vadovas	Vincas Jatkela	Šviesos g. 14-20, Grigiškės	8 699 53990
6.	Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo grandis	grandies narys	Sergej Boroda	Šviesos g. 9-47, Grigiškės	8 609 90041
7.	Viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandis	grandies vadovas	Dalia Gaurytė	Krantog. 11-1, Grigiškės, Vilnius,	8 682 45749
8.	Viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandis	grandies narys	Zenkevič Kristina	Kovo 11-osios g. 55-5, Grigiškės	8 656 40872
9.	Medicininės pagalbos teikimo grandis	grandies vadovas	Jevgenija Petrucina	Kovo 11-osios g. 25-46	8 679 95728
10.	Medicininės pagalbos teikimo grandis	grandies narys	Lucija Chalecka	Architektų g. 42-37, Vilnius	8 655 26326
11.	Speciali techninė ir aprūpinimo grandis	grandies vadovas	Ivona Danilevič	Kovo 11-osios g. 55-33, Grigiškės	8 605 46808
12.	Speciali techninė ir aprūpinimo grandis	grandies narys	Jolanta Žilinskienė	Miško g. 8-2, Grigiškės	8 675 47440

3 lentelė. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos civilinės saugos skyriaus kontaktiniai duomenys

Eil. Nr.	Pareigos civilinės saugos sistemoje	Vardas pavardė	Telefonas		El. pašto adresas
			Darbo	Mobilusis	
1.	Vilniaus m. savivaldybės Civilinės saugos skyriaus vedėjas	Sandra Norbutaitė	8 5 2112217		sandra.norbutaite@vilnius.lt
2.	Vilniaus m. savivaldybės Civilinės saugos skyriaus specialistai	Justina Avlas	8 5 2112811	-	justina.avlas@vilnius.lt

GRIGIŠKIŲ GIMNAZIJOS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO GRUPĖS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės nuostatai (toliau - Nuostatai) nustato įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės (toliau – ESGV) tikslus, uždavinius ir funkcijas, sudarymo, darbo organizavimo ir sušaukimo tvarką.

Įstaigos ESGV savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais civilinę saugą reglamentuojančiais teisės aktais.

Įstaigos ESGV steigia ir jos nuostatus tvirtina įstaigos vadovas.

Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-1207) ir kituose teisės aktuose.

II. EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO GRUPĖS VEIKLOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

Pagrindiniai įstaigos ESGV veiklos tikslai - vykdyti ekstremaliųjų situacijų prevenciją, užtikrinti įstaigos vadovo priimtų sprendimų įgyvendinimą, organizuoti ir koordinuoti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, darbuotojų, vaikų ir lankytojų evakavimą, gelbėjimą, įstaigos turto gelbėjimą.

Įstaigos ESGV uždaviniai:

užtikrinti įstaigos vadovo priimtų sprendimų įgyvendinimą;

pagal kompetenciją organizuoti ir koordinuoti įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos likvidavimą, padarinių šalinimą, darbuotojų ir turto gelbėjimą.

stiprinti įstaigos pasirengimą ekstremalioms situacijoms.

teikti pagalbą savivaldybės civilinės saugos sistemos pajėgoms, gelbėjimo tarnyboms, kitoms valstybės institucijoms, šalinant ekstremalių situacijų padarinius.

Įstaigos ESGV, vykdydama jai pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

pagal kompetenciją įgyvendina savivaldybės ESK ir ESOC sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais;

pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;

keičiasi informacija su civilinės saugos sistemos subjektais, savivaldybės ESK ir ESOC, analizuodama, vertindama įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą;

atlieka kitas teisės aktų nustatytas su civilinės saugos sistemos uždavinių įgyvendinimu susijusias funkcijas.

III. EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO GRUPĖS SUDARYMAS IR DARBO ORGANIZAVIMAS

Įstaigos ESVG sudaro:

- Įstaigos“ ESVG vadovas;
- Įstaigos ESVG koordinatorius (-ai);
- Įstaigos ESVG civilinės saugos grandys:
 1. ryšių ir informavimo grandis;
 2. priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo grandis;
 3. viešosios tvarkos palaikymo ir gelbėjimo grandis;
 4. medicininės pagalbos teikimo grandis;
 5. speciali techninė ir aprūpinimo grandis.

Įstaigos ESVG vadovas, gresiant ekstremaliajai situacijai arba jai susidarius, ekstremaliosios situacijos atveju prašant pagalbos savivaldybei, sušaukia įstaigos ESVG ir organizuoja įstaigos ESVG darbą. Susidarius situacijai, kai įstaigos ESVG vadovas turi sušaukti įstaigos ESVG, grupės nariai turi susirinkti nedelsdami, o ne darbo metu, poilsio ir švenčių dienomis kaip galima greičiau.

Įstaigos ESVG vadovo funkcijos:

- susidarius ar gresiant ekstremaliajai situacijai, sušaukia įstaigos ESVG;
- vadovauja įstaigos ESVG darbui ir atsako už jai pavestų funkcijų vykdymą;
- vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas;
- koordinuoja įstaigos ESVG civilinės saugos grandžių (toliau grandžių) darbą;
- organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja ekstremalių situacijų valdymo grupei priskirtų uždavinių ir funkcijų atlikimą.

Įstaigos ESVG koordinatoriaus funkcijos:

- koordinuoja įstaigos ESVG civilinės saugos grandžių veiksmus;
- pagal kompetenciją koordinuoja visų civilinės saugos sistemos pajėgų, dalyvaujančių likviduojant ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliają situaciją ir šalinant jų padarinius ekstremaliosios situacijos židinyje, veiksmus, iki paskiriamas ekstremaliosios situacijos valdymo vadovas;
- pagal kompetenciją teikia savivaldybės ESK ir ESOC vadovui pasiūlymus dėl gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai valdyti ir padariniams šalinti reikalingų priemonių ir veiksmų.
- Įstaigos ESVG koordinatorius yra pavaldus ir atskaitingas įstaigos ESVG vadovui.
-

Ryšių ir informavimo grandies funkcijos ekstremalios situacijos atveju:

- ruošia darbui visas ryšių priemones, kurias įstaigos ESVG planuoja naudoti esant ekstremaliai situacijai, kad būtų užtikrinamas operatyvus valdymo grupės parengimas;

- koordinuoja ryšių perdavimo veiksmus ir keičiasi informacija su kitų institucijų civilinės saugos sistemos subjektais;
- organizuoja, analizuoja ir vertina informaciją ir duomenis apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją;
- gavus pranešimą (signalą) apie susidariusią ekstremalią situaciją, patikslina gautą informaciją ir nedelsiant informuoja įstaigos vadovą;
- surinktą, išanalizuotą ir įvertintą informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, suderinusi su įstaigos ESVG koordinatoriumi, perduoda įstaigos ESVG vadovui;
- perduoda įstaigos ESVG vadovo sprendimus ir kitą būtiną informaciją civilinės saugos sistemos pajėgoms ir kitiems civilinės saugos sistemos subjektams;
- užtikrina įstaigos darbuotojų, įstaigos patalpose ir teritorijoje esančių žmonių perspėjimą ir informavimą visais ekstremalių situacijų, galinčių turėti įtakos jų sveikatai ir saugai, atvejais;
- dokumentuoja ir fiksuoja bet kokią gautą ir perduotą informaciją įstaigos civilinės saugos organizavimo ir ekstremalių situacijų valdymo klausimais;
- užtikrina įstaigos ESVG grandžių ryšio palaikymą ekstremalių situacijų atveju su kitomis ekstremalių situacijų valdymo institucijomis;
- palaiko nuolatinį ryšį tarp įstaigos ESVG vadovo, koordinatoriaus, civilinės saugos grandžių vadovų, narių, kitų civilinės saugos sistemos subjektų;
- kaupia informaciją ir ruošia pranešimus visuomenei ir žiniasklaidai ekstremalaus įvykio įstaigos patalpose ar teritorijoje, atveju;
- ekstremalių situacijų atveju vykdo sukonkretintas ir papildomas užduotis, pavestas įstaigos ESVG vadovo.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo grandis:

- pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka vykdo ekstremaliųjų situacijų prevenciją;
 - įvertina susidariusią situaciją ir suderinusi su įstaigos ESVG koordinatoriumi teikia įstaigos ESVG vadovui pasiūlymus dėl reikiamų išteklių panaudojimo, gresiančios ar susidariusios ekstremalios situacijos padariniams šalinti;
 - organizuoja ir koordinuoja įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremalios situacijos likvidavimą, padarinių šalinimą, žmonių ir turto gelbėjimą bei evakavimą;
- koordinuoja veiksmus ir keičiasi informacija su civilinės saugos sistemos pajėgomis, sudaro ir tikslina evakavimo planus.

Viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandis:

- organizuoja ir vykdo įstaigos patalpose ir (ar) darželio teritorijoje esančių žmonių evakavimą ir turto gelbėjimą;
- suderinusi su įstaigos ESVG vadovu, koordinatoriumi, nurodo evakuojamųjų žmonių išėjimo iš patalpų ir (ar) teritorijos kryptis ir rinkimosi vietą po evakuacijos;

- organizuoja ir kontroliuoja visapusišką evakavimo aprūpinimą;
- kontroliuoja evakavimo ir žmonių ir turto gelbėjimo procesą (nuo pasirengimo iki evakavimo ir žmonių bei turto gelbėjimo pabaigos);
- per įstaigos ESVG ryšių ir informavimo grandį informuoja įstaigos ESVG vadovą, koordinatorių apie įstaigos patalpose ir (ar) teritorijoje esančių žmonių evakavimo ir gelbėjimo eigą ir rezultatus;
- kontroliuoja patekimą į įstaigos teritorijoje esančią ekstremalaus įvykio zoną (teritoriją);
- Įstaigos teritorijoje palaiko viešąją tvarką;
- per įstaigos ESVG ryšių ir informavimo grandį keičiasi informacija su kitomis įstaigos ESVG grandimis;

Įstaigos ESVG viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandis pagal kompetenciją vykdo kitus įstaigos ESVG vadovo ir koordinatoriaus sprendimus, būtinus įmonės ESVG vadovo priimtiems sprendimams ir (ar) kitiems įstaigos ESVG uždaviniams įgyvendinti.

Medicinos pagalbos teikimo grandis:

- teikia būtinąją pirmąją medicininę pagalbą ekstremaliosios situacijos metu nukentėjusiems įstaigos darbuotojams, įstaigos patalpose ir teritorijoje esantiems žmonėms;
- organizuoja iš pavojingos zonos evakuotų žmonių tolimesnį pagalbos teikimo užtikrinimą;
- organizuoja įstaigos darbuotojų ir įstaigos patalpose ir (ar) teritorijoje esančių žmonių aprūpinimą individualiomis apsaugos priemonėmis, moko, kaip tokias priemones pasigaminti iš parankinių priemonių;

Speciali techninė ir aprūpinimo grandis:

- koordinuoja ir vykdo ekstremaliosios situacijos padarinių šalinimo darbus;
- sprendžia su ekstremaliosios situacijos padarinių likvidavimu ir prevencija susijusius techninius klausimus;
- kompetencijos ribose koordinuoja įstaigos ESVG aprūpinimą techninėmis priemonėmis, reikalingomis šalinant ekstremaliosios situacijos padarinius ir vykdant gelbėjimo darbus;
- vykdo įstaigos ESVG vadovo sprendimus specialiaisiais techniniais ir aprūpinimo klausimais.

IV. ES VALDYMO GRUPĖS SUŠAUKIMAS IR VEIKLA

Įstaigos vadovas ESVG sušaukia:

- gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai;
- paskelbus savivaldybės teritorijoje sustiprintą ar visišką civilinės saugos parengtį;
- prašant pagalbos savivaldybei;

- valstybinių, rajoninių civilinės saugos treniruočių ar pratybų metu.

Atsižvelgdamas į įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos mastą ir pobūdį taip pat įstaigos ESVG tikslus, vadovas:

- gali inicijuoti visos ESVG arba kai kurių jų narių sušaukimą;
- gali kreiptis į kitas kompetentingas valstybės, savivaldybės institucijas, įstaigas ir ūkio subjektus su prašymu skirti atstovus, kurie padėtų užtikrinti įstaigos ESVG veiklą.

IV. GRIGIŠKIŲ GIMNAZIJOS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO GRUPĖS TEISĖS

Įstaigos ESVG, atlikdama funkcijas, turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų išsamią informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, jų turimas civilinės saugos sistemos pajėgas ir materialinius išteklius, kurie galėtų būti panaudoti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai likviduoti, jų padariniams šalinti.

Teikti savivaldybės institucijoms pasiūlymus dėl pagalbos darbuotojams ir pastate esantiems žmonėms evakavimo, gelbėjimo, neatidėliotinų darbų atlikimo, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, kai įstaigoje esančių civilinės saugos pajėgų ir materialinių išteklių nepakanka.

Grigiškių gimnazijos materialinių išteklių žinynas

MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS

Eil. Nr.	Priemonė	Kiekis (vnt.)	Techniniai duomenys	Valdytojas	Kontaktiniai duomenys
1.	Gesintuvai	10	Milteliniai OP/MG MG-4 (4 kg talpos)	Mokyklos administracija	Kovo 11-osios 21, Grigiškės, Vilnius; 8 52 432 555 rastine@grigiskiuvidurine.vilnius.lm.lt
2.	Gesintuvai	15	Milteliniai OP/MG MG-6 (6 kg talpos)	Mokyklos administracija	Kovo 11-osios 21, Grigiškės, Vilnius; 8 52 432 555 rastine@grigiskiuvidurine.vilnius.lm.lt
3.	Gesintuvai	2	Angliarūgštės AG-5(5 kg talpos)	Mokyklos administracija	Kovo 11-osios 21, Grigiškės, Vilnius; 8 52 432 555 rastine@grigiskiuvidurine.vilnius.lm.lt
4.	Pirmosios pagalbos vaistinė	8	Komplektas priemonių sudėtų pagal patvirtintą sąrašą	Raštinė, 129, 123, 122,310,302,201, med. kabinetas	

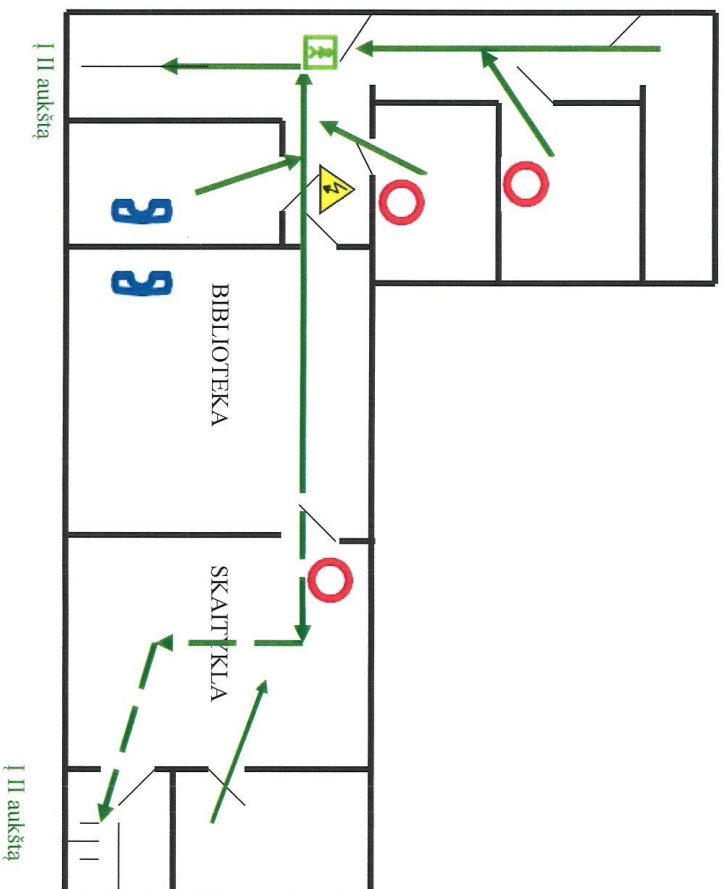
Sutarčių dėl savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo kopijos

Grigiškių gimnazija savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nėra įraukta, kaip ūkio subjektas, kurio turimų materialiujų išteklių teikimas yra tikslingas ekstremaliųjų situacijų atvejais.

Kitokių užduočių, susijusių su reagavimu gresiančių ir (ar) susidariusių ekstremaliųjų situacijų atvejais, šalinant ekstremaliųjų situacijų padarinius, savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nėra numatyta.

Grigiškių gimnazijos patalpose ir (ar) teritorijoje esančių žmonių ir darbuotojų evakavimo planai

**EVAKUACIJOS PLANAS
VALGYKLOS KORPUSAS III AUKŠTAS**

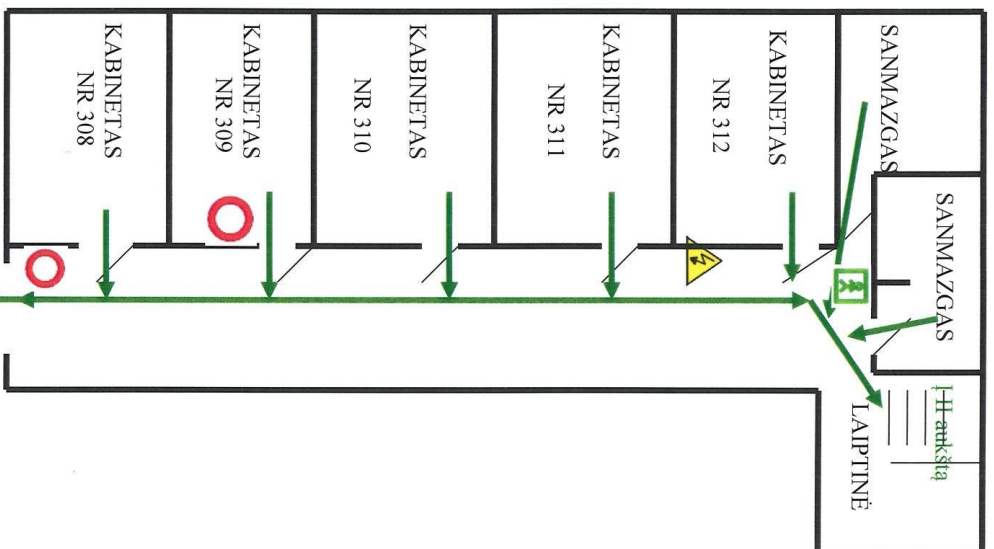

TVIRTINU:

H.GŽYBOVSKA

UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV.
DKIO REIKALAMS V. JATKELA

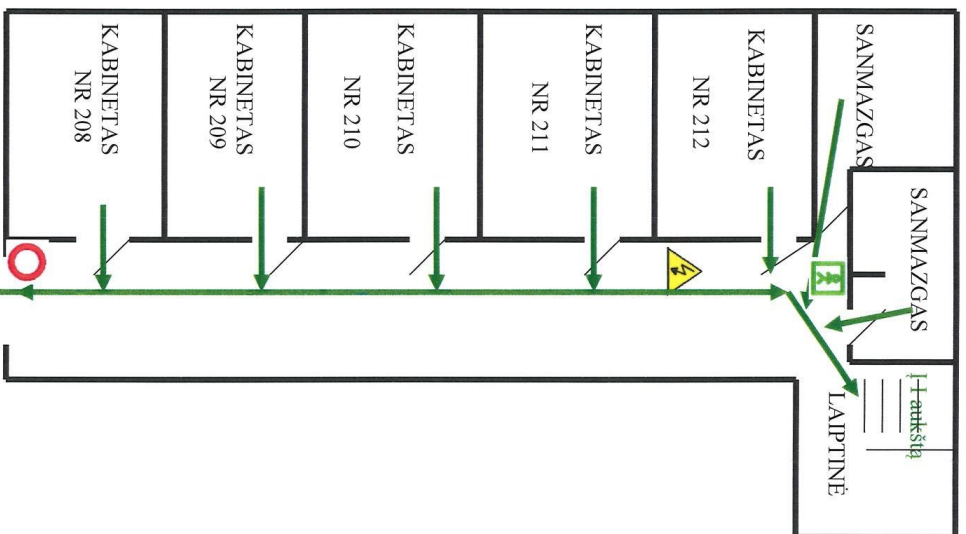
EVAKUACIJOS PLANAS
Pradinių klasių korpusas III aukštas

TVIRTINU : H.GŽYBOVSKA

UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV. ŪKIO REIKALAMS V. JATKELA

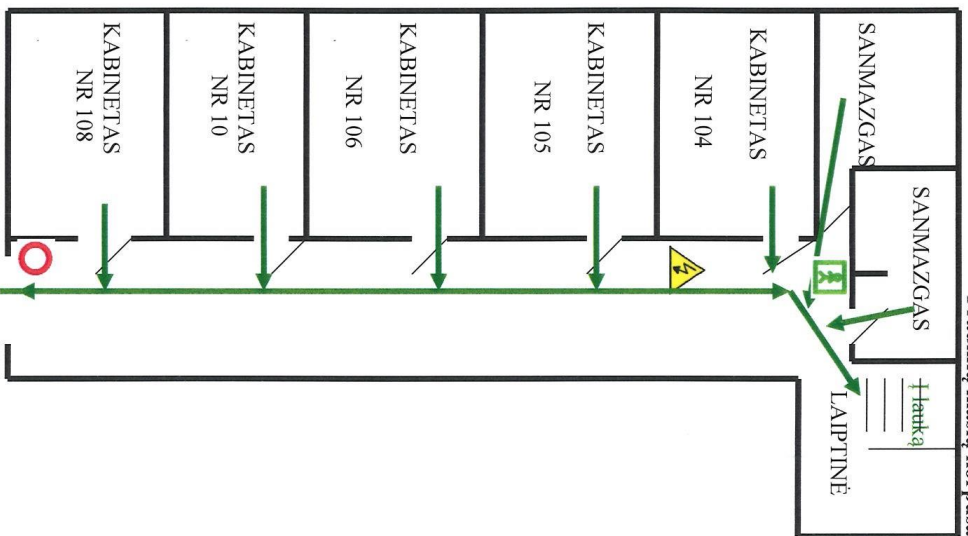
EVAKUACIJOS PLANAS
Pradinių klasių korpusas II aukštas

TVIRTINU: H.GŽYBOVSKA

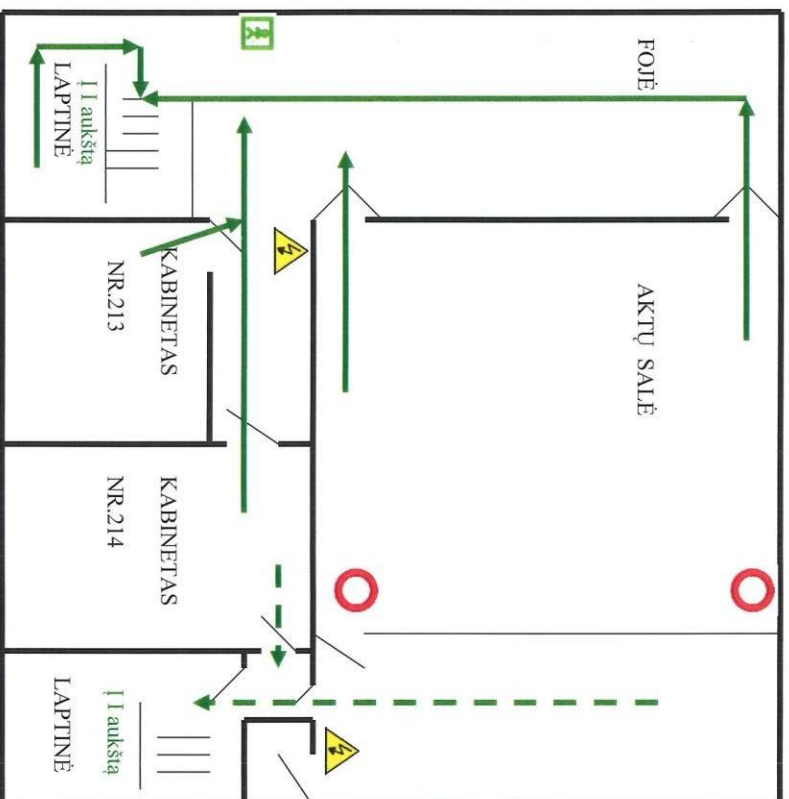
UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV. ŪKIO REIKALAMS V. JATKELA

EVAKUACIJOS PLANAS
Pradinių klasių korpusas I aukštas

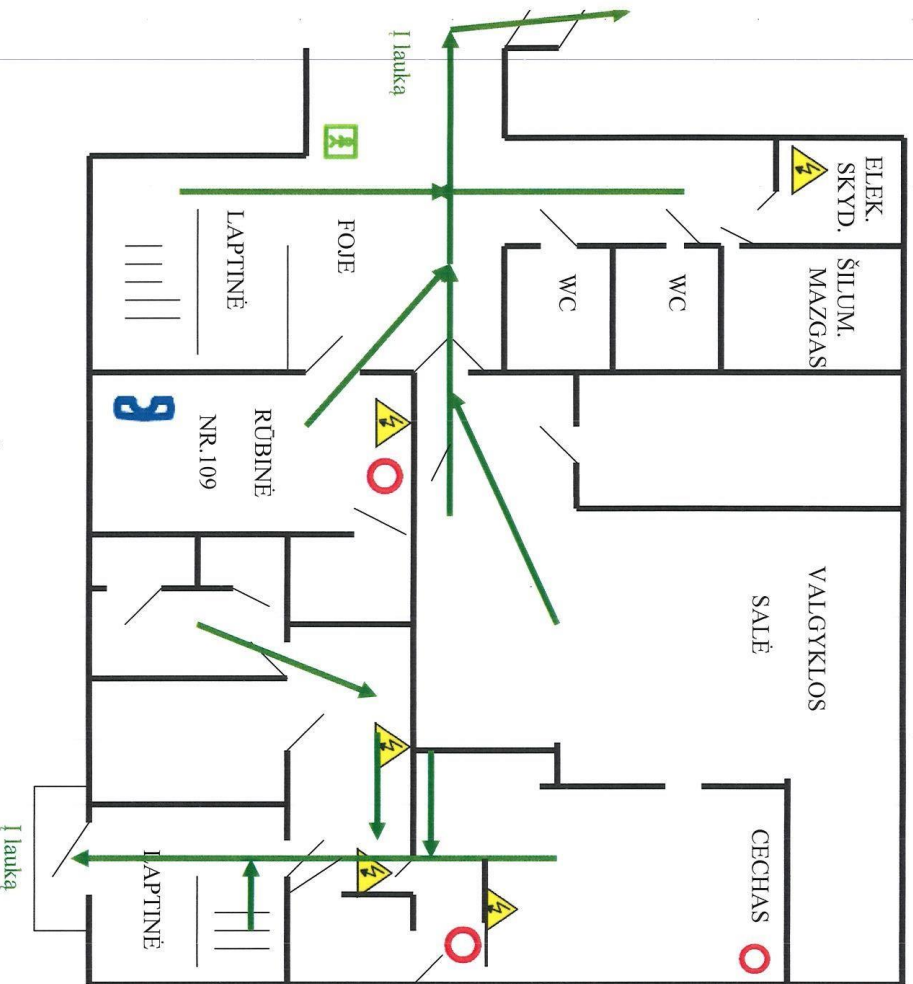
TVIRTINU : H.GŽYBOVSKA
UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV. ŪKIO REIKALAMS V. JATKELA

EVAKUACIJOS PLANAS
VALGYKLOS KORPUSAS II AUKŠTAS

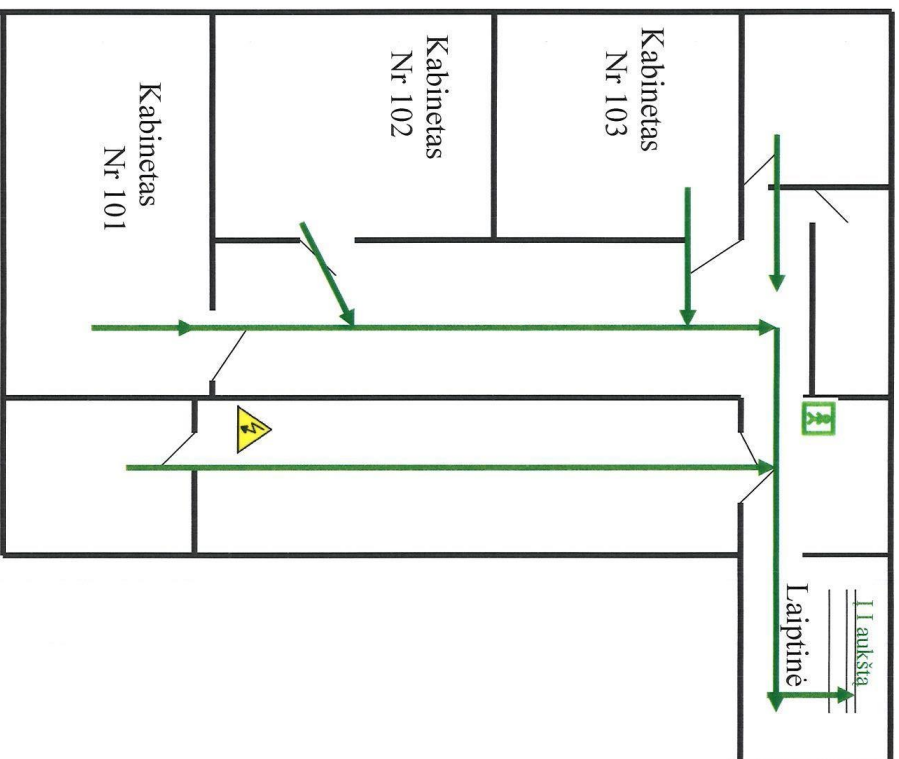
TVIRTINU: H.GŽYBOVSKA
UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV.ŪKIO REIKALAMS V. JATKELA

EVAKUACIJOS PLANAS
VALGYKLOS KORPUSAS I AUKŠTAS

TVIRTINU: H.GŽYBOVSKA
UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV. ŪKIO REIKALAMS V. JATKEIČIA

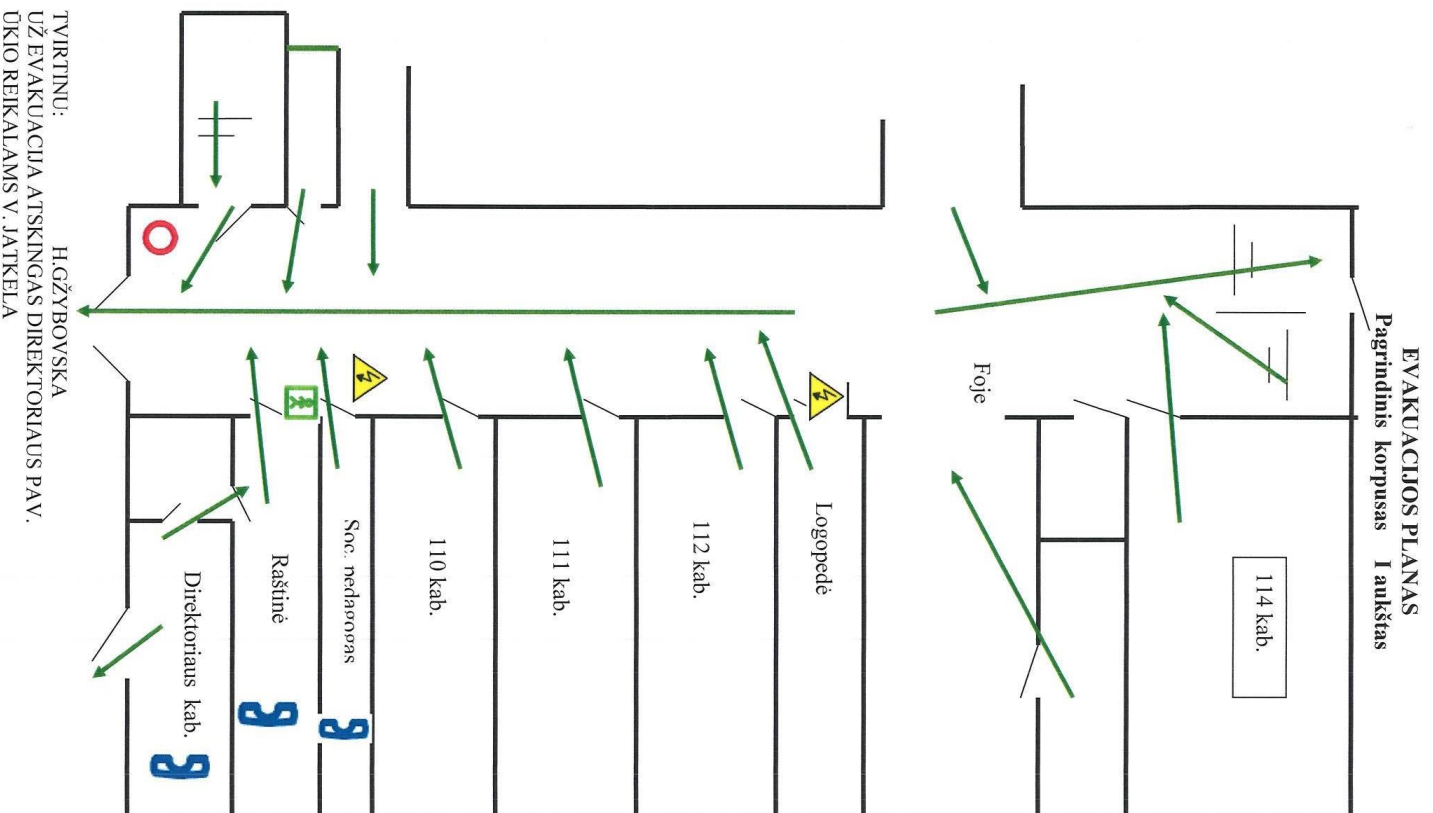
EVAKUACIJOS PLANAS
Pradinių klasių korpusas
pusrūšis

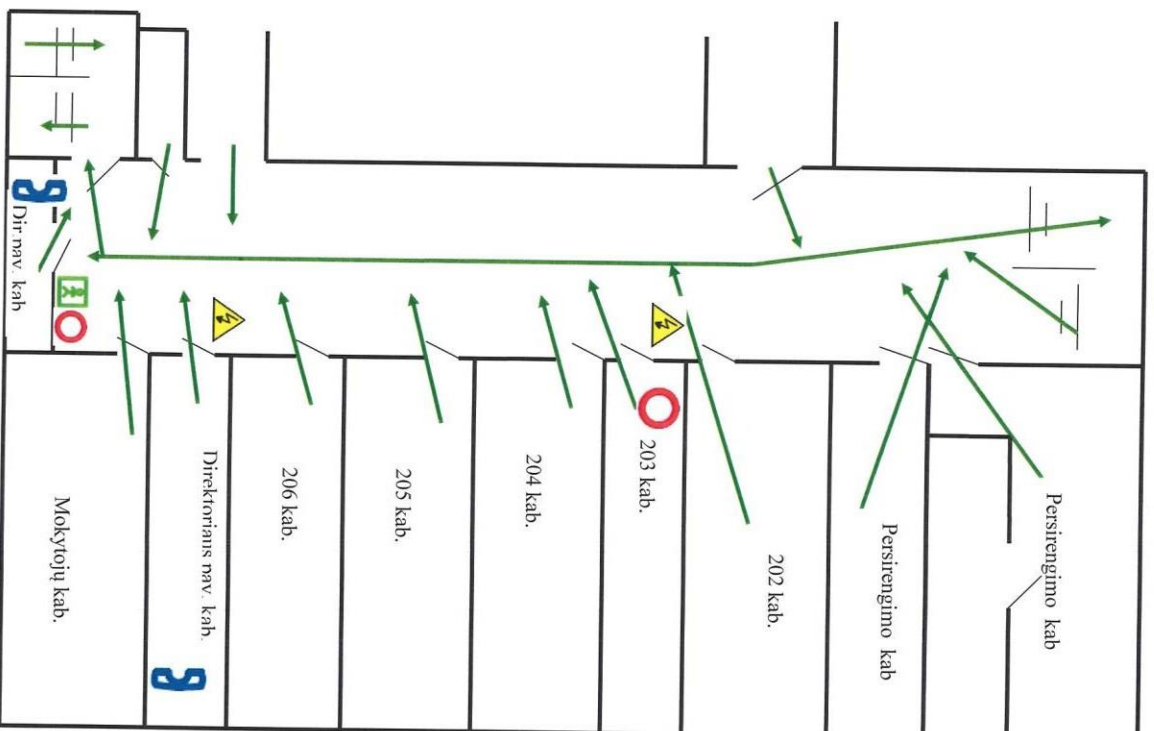
TVIRTINU:

H.GŽYBOVSKA

UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV.
ŪKIO REIKALAMS V. JATKELA

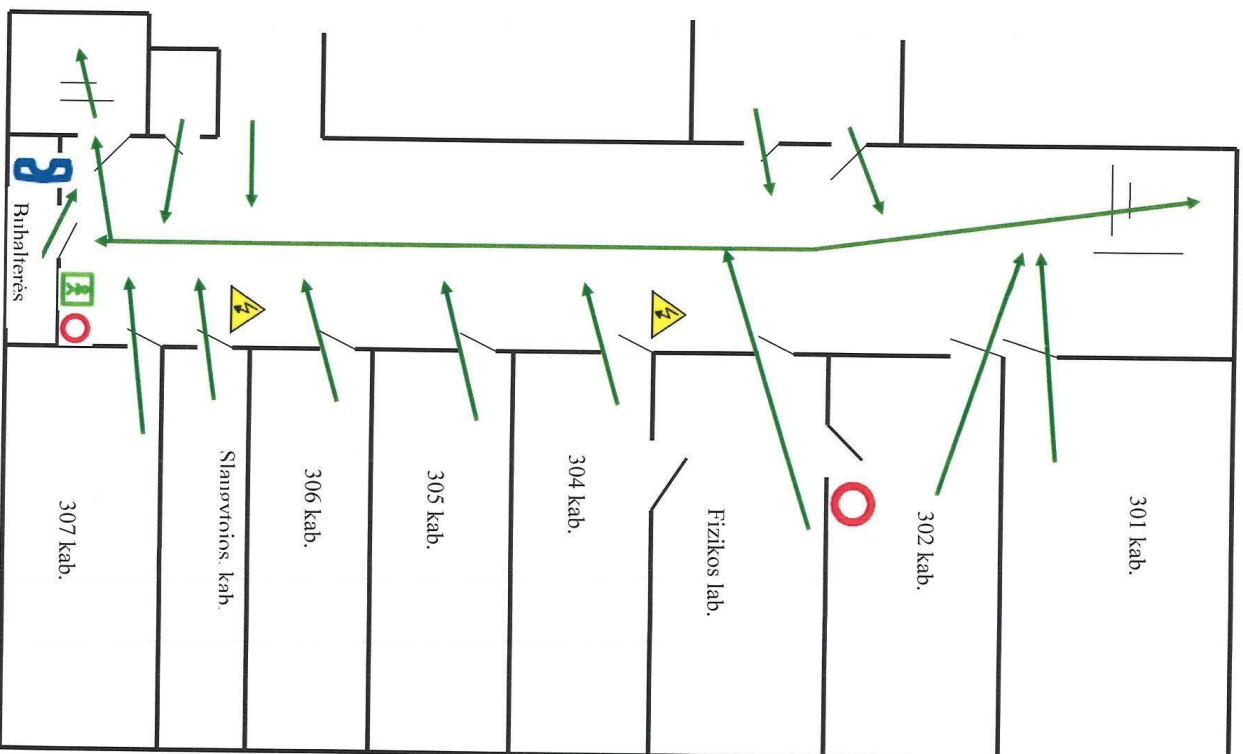

EVAKUACIJOS PLANAS
Pagrindinis korpusas II aukštas

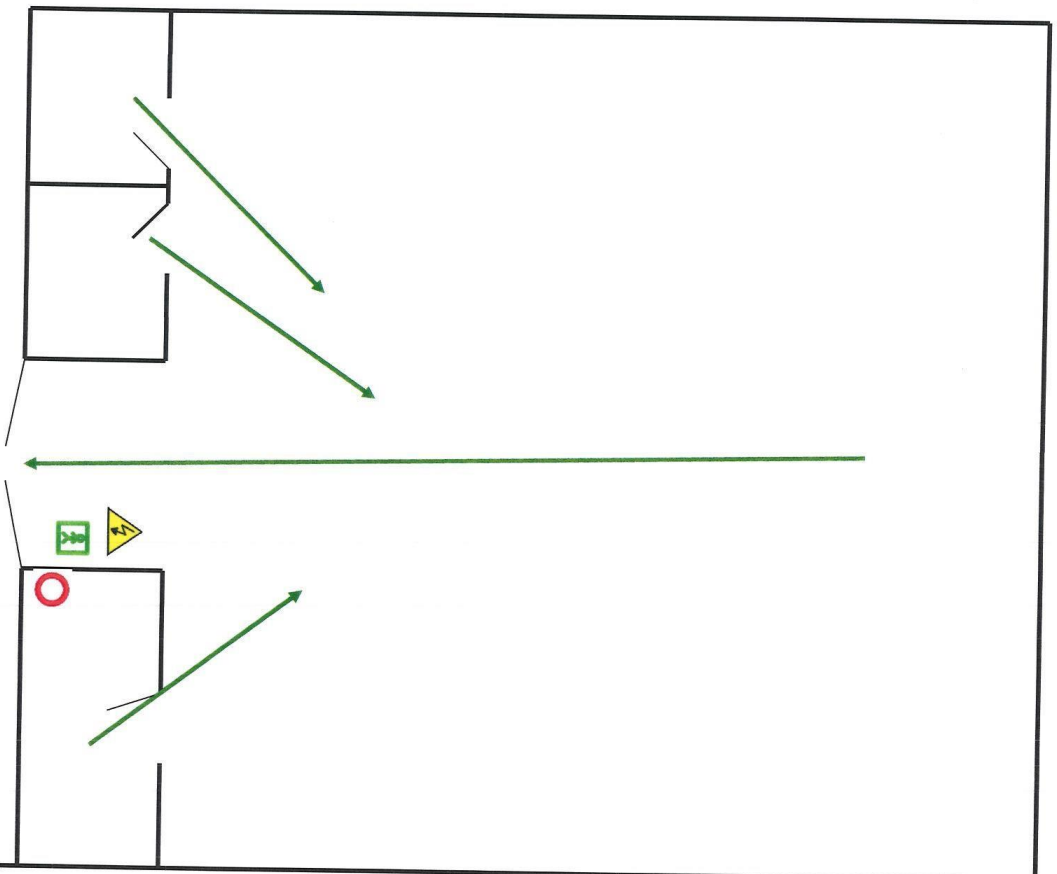
TVIRTINU: H. GŽYBOVSKA
UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV.
DKIO REIKALAMS V. JATKELĀ

EVAKUACIJOS PLANAS
Pagrindinis korpusas III aukštas

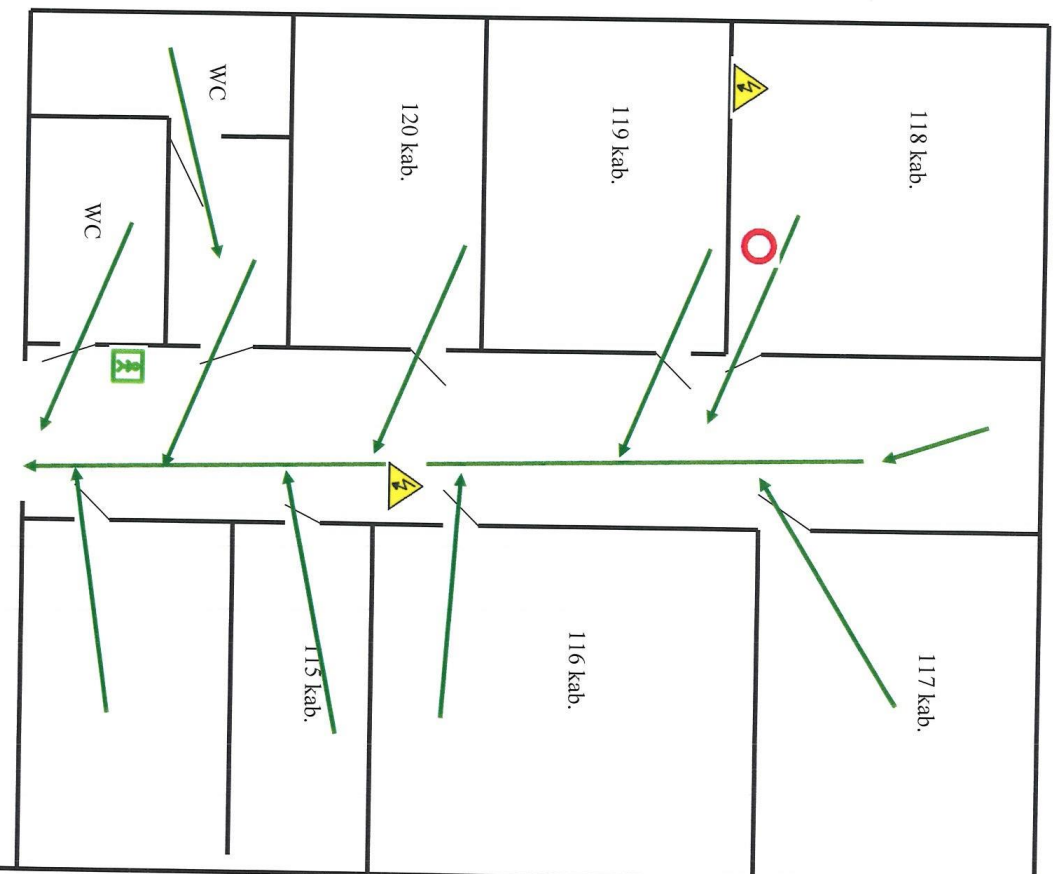
TVIRTINU: H.GŽYBOVSKA
UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV.
UKIO REIKALAMS V. JATKELA

EVAKUACIJOS PLANAS
Sporto salės korpusas II aukštas

TVIRTINU: H.GŽYBOVSKA
UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV.
DUKIO REIKALAMS V. JATKELA

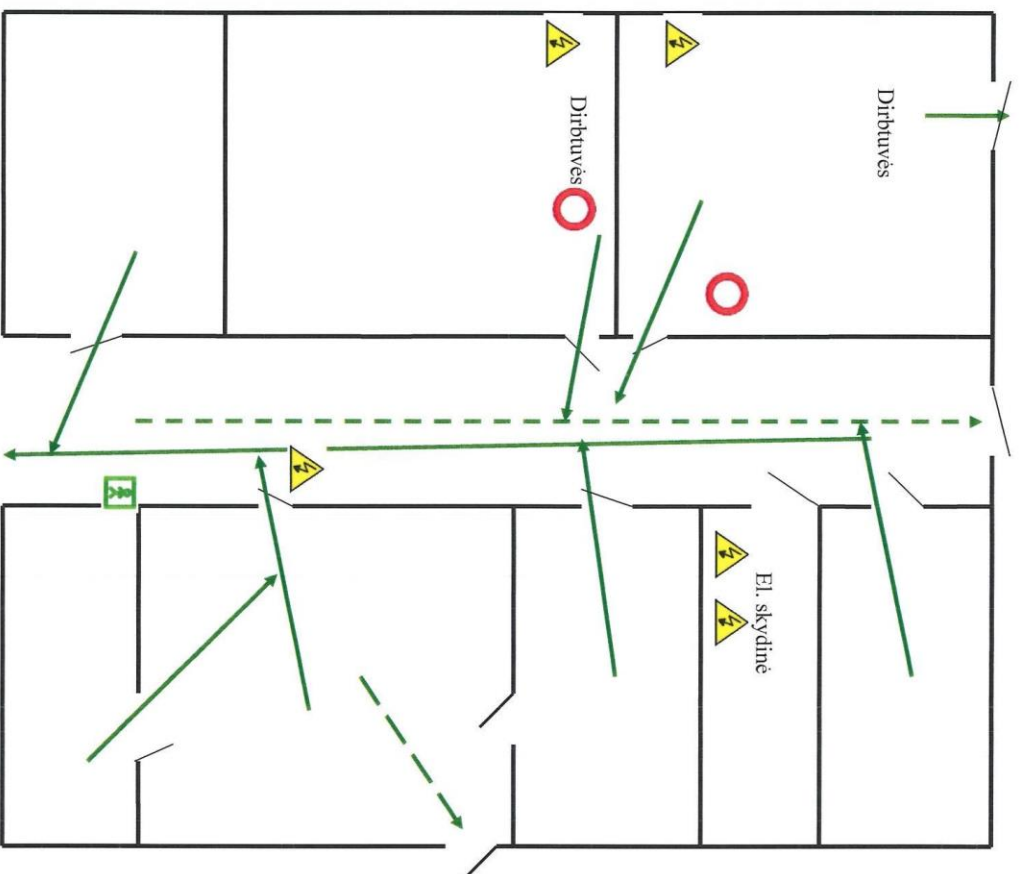
EVAKUACIJOS PLANAS
Sporto salės korpusas I aukštas

TVIRTINDU:
UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV.
ŪKIO REIKALAMS V. JATKELA

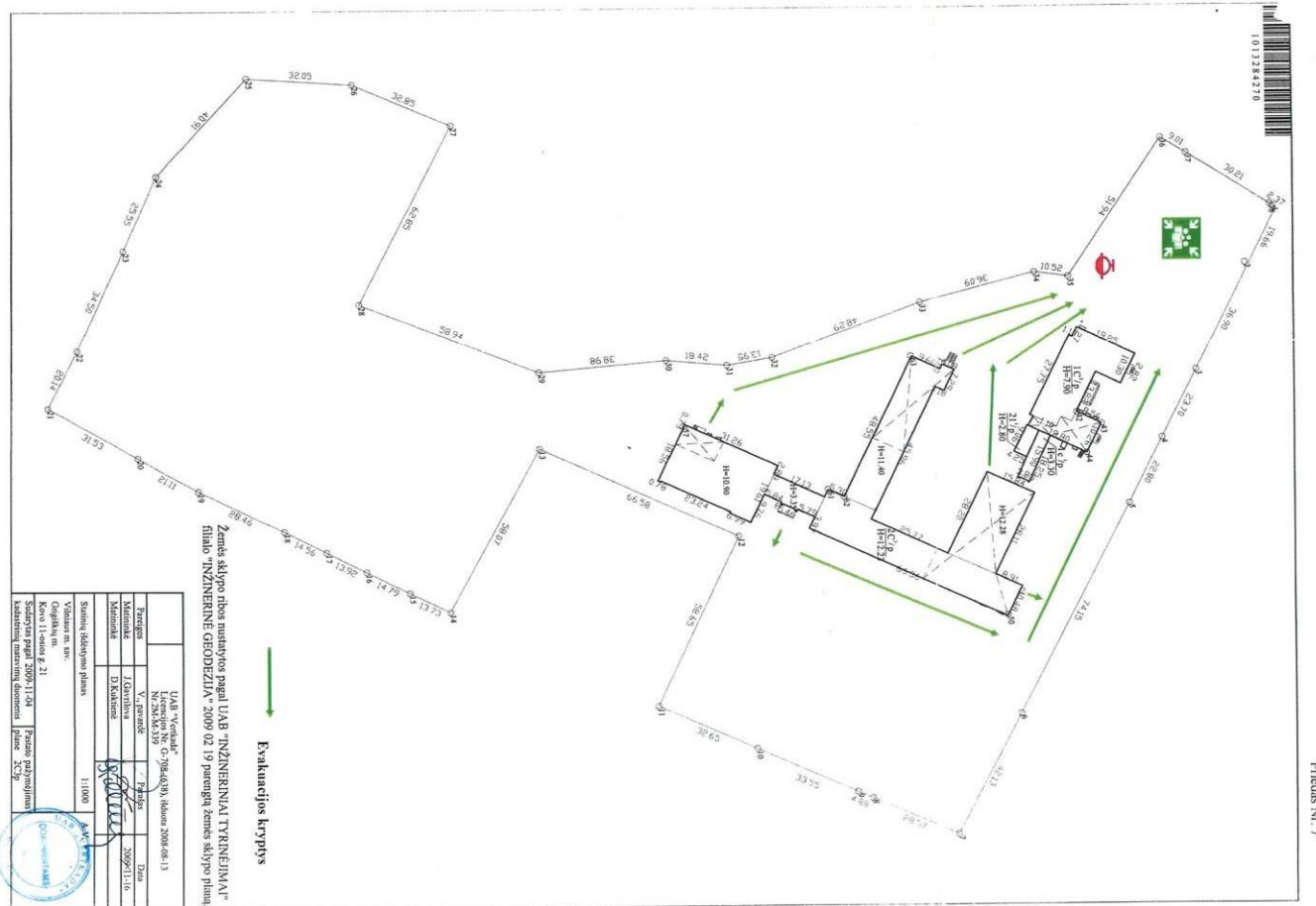
H. GŽYBOVSKA

EVAKUACIJOS PLANAS
Sporto salės korpusas cokoliniis aukštis

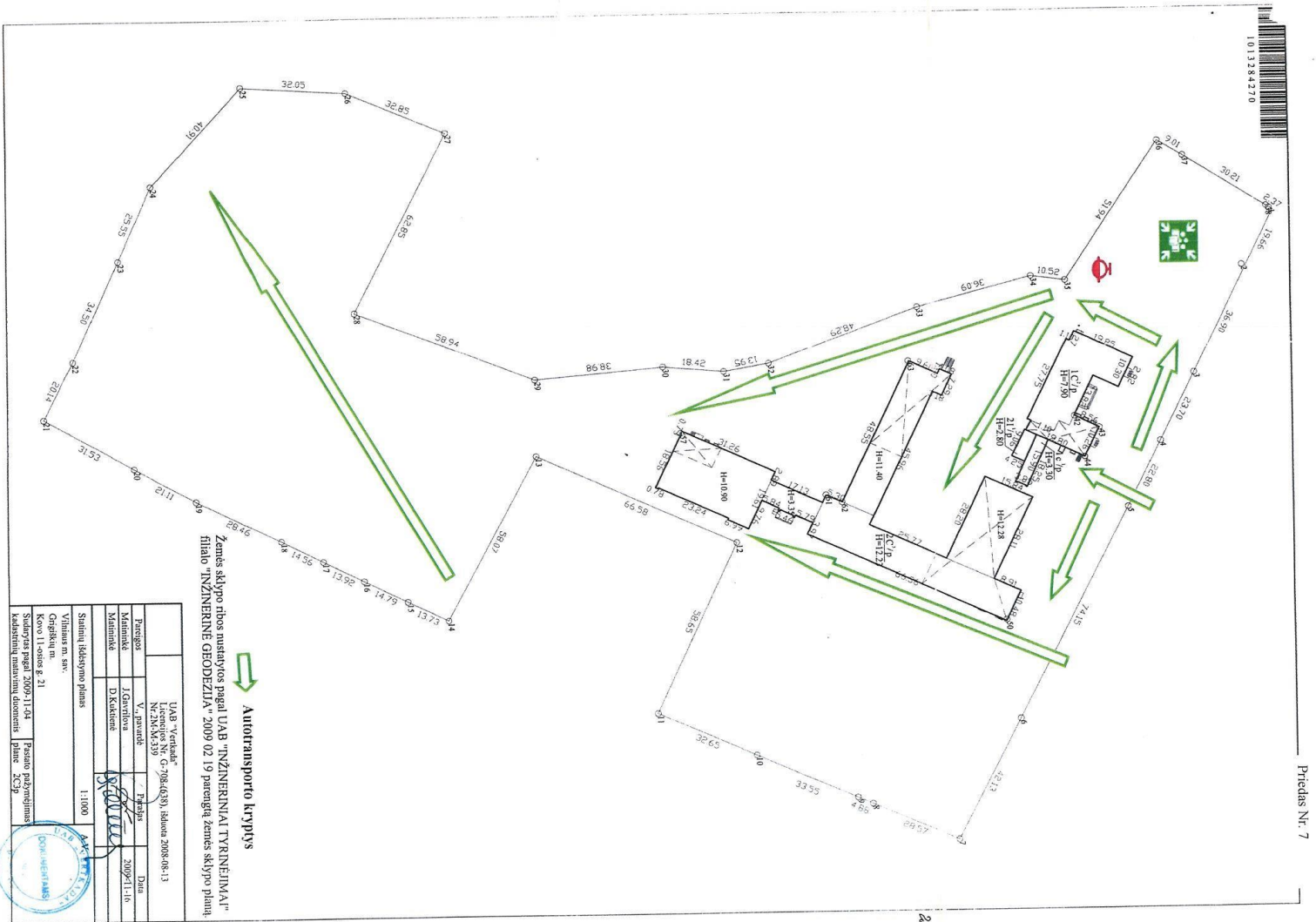

TVIRTINU: H.GŽYBOVSKA
UŽ EVAKUACIJĄ ATSKINGAS DIREKTORIAUS PAV.
ŪKIO REIKALAMS V. JATKELA

Grigiškių gimnazijos darbuotojų ir įstaigos patalpose bei teritorijoje esančių žmonių evakavimo schema

1013284270

Priedas Nr. 7

Autotransporto kryptis

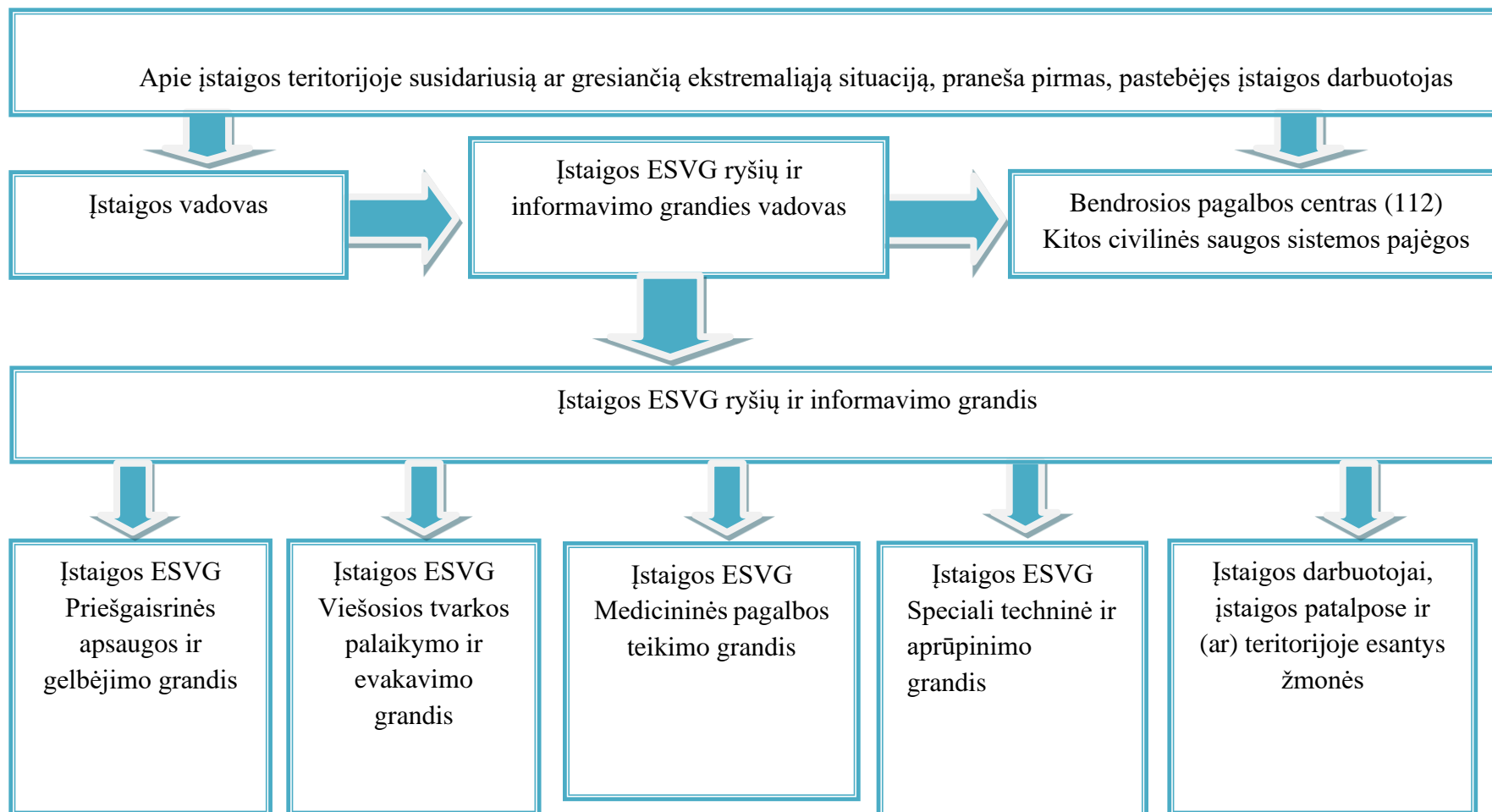
Zemes sklypa ribos nurotytos pagal LIAB "INZINERINIAI TYRINIMAI" flido "INZINERINE GEODEZIJIA" 2009 02 19 patvirteta zemes sklypo plana.

Projektorius	LIAB "Verkada" Nr. 2504-439	Projektorius	2009-11-16
Pasiruošėjas	V. Juokas	Drauzė	
Patvirtinusi	J. Gervaitis		
Patvirtinti	D. Kadušienė		
Sudaryti išdujymo planas		1:1000	
Virtinamasis		Pasienio pažymėjimas	
C. Kocius		K. Kocius	
Kadav. Nr. 11.12.008.8.21		Kadav. Nr. 11.12.008.8.21	
Kadav. Nr. 11.12.008.8.21		Kadav. Nr. 11.12.008.8.21	

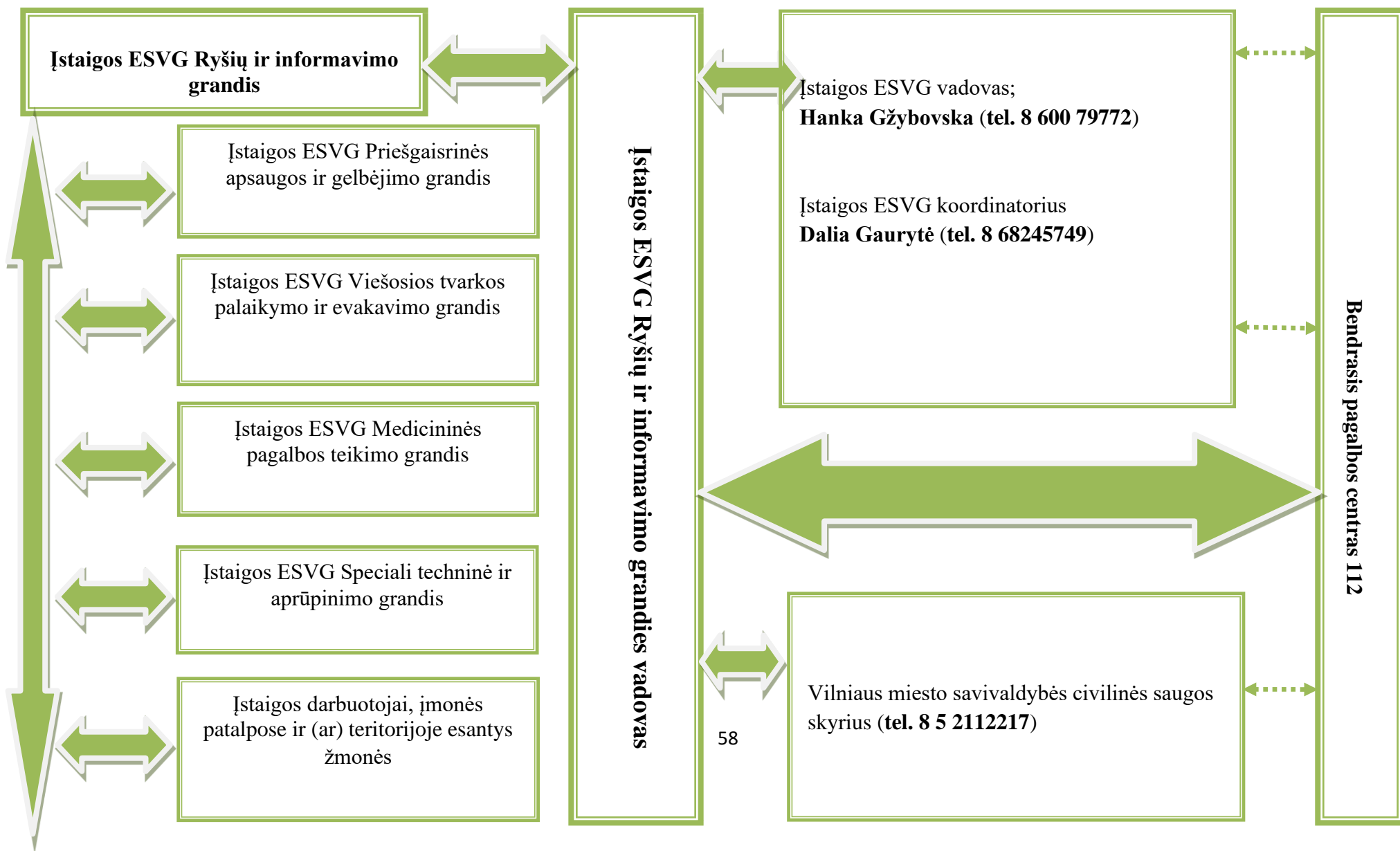

Grigiškių gimnazijos perspėjimo apie įvykį schema

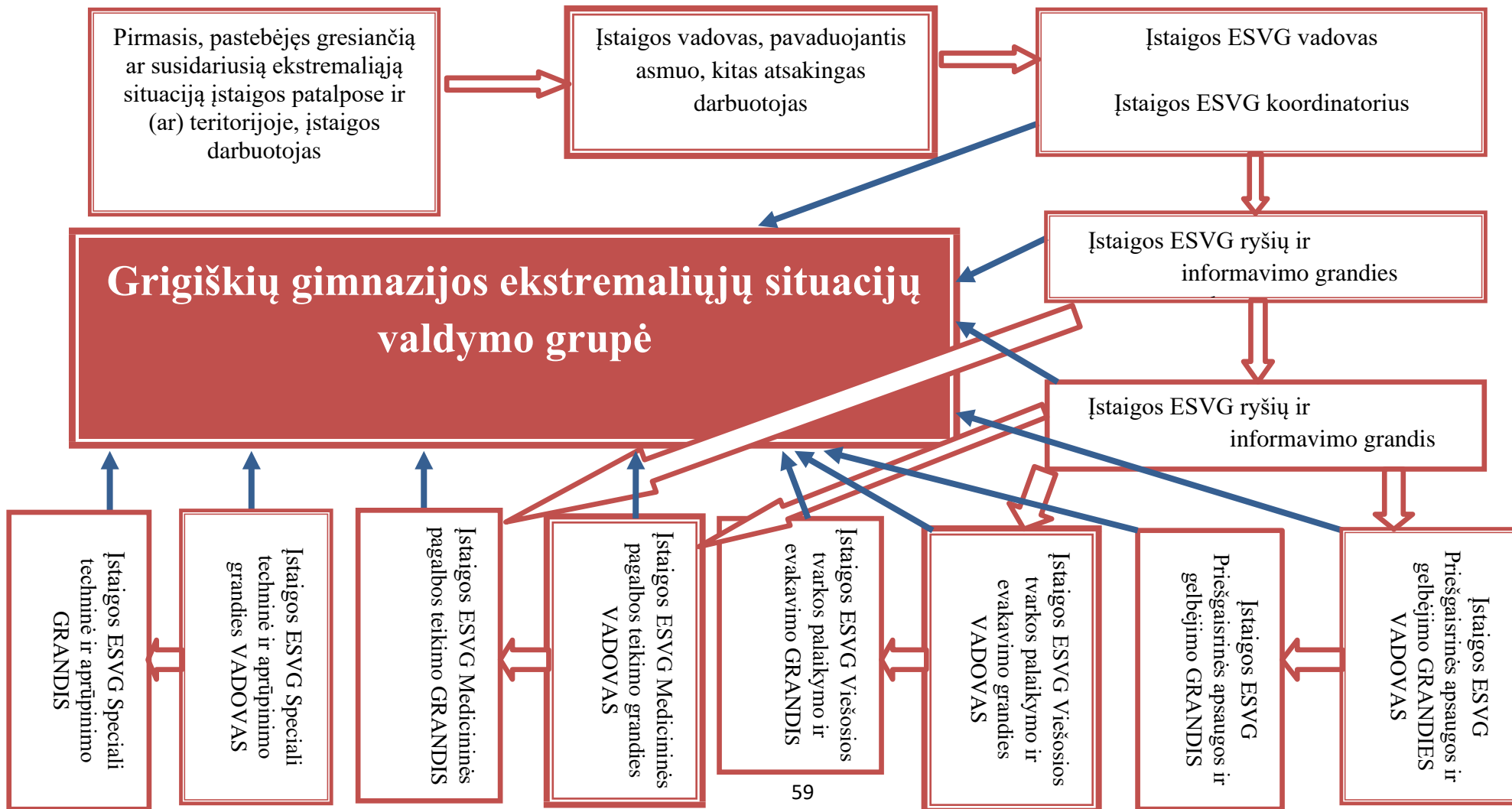
Gamybinių avarių, katastrofų ir stichinių nelaimių, susidariusių ar gresiančių ekstremaliųjų situacijų atveju sušaukta įstaigos ESVG, darbo metu privalo susirinkti per 20 minučių, o nedarbo metu – per 1,5 valandos, įstaigos vadovo kabinete.

Grigiškių gimnazijos Keitimosi informacija apie įvykį schema

Grigiškių gimnazijos ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės sąšaukos schema

Rekomendacijos kaip elgtis gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai

KAIP ELGTIS, ESANT EBOLOS VIRUSO GRĖSMEI

DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI APIE EBOLA HEMORAGINĘ KARŠTLIGĘ

1. Kas yra Ebola hemoraginė karštligė?

Ebola hemoraginė karštligė (EHK) yra labai sunki, dažnai mirtina liga, nuo kurios mirštamumas siekia iki 90%. Šia liga serga žmonės ir primatai (makakos, gorilos ir šimpanzės).

Ebola virusas pirmą kartą buvo nustatytas 1976 metais Afrikoje vienu metu kilusiuose protrūkiuose netoli Ebola upės Kongo demokratinėje respublikoje, kitas – vienoje Sudano teritorijoje.

Viruso kilmė yra nežinoma, tačiau turimais tyrimų duomenimis, Afrikos vaisiais mintantys šikšnosparniai (Pteropodidae) yra pagrindinis natūralus Ebola viruso rezervuaras.

2. Kaip žmonės užsikrečia Ebola virusu?

Ebola virusas į žmonių populiaciją patenka sąlyčio būdu su laukinių infekuotų gyvūnų krauju, išskyromis, organais ar kūno skysčiais. Užsikrėtimas taip pat gali įvykti sąlyčio metu su sergančiais ar kritusiais gyvūnais (šimpanzėmis, vaisiais mintančiais šikšnosparniais, beždžionėmis, miško antilopėmis ir dygliatriušiais) arba tvarkant atogrąžų mišką. Todėl labai svarbu vengti sąlyčio su gyvūnais ir jų lavonais, netvarkyti žvėrienos.

Šio protrūkio Vakarų Afrikos šalyse metu virusas pinta nuo žmogaus žmogui. Užsikrėtimas įvyksta per tiesioginį sąlytį su ligonių krauju, kūno skysčiais arba išskyromis (šlapimu, išmatomis, seilėmis, sperma) per pažeistą odą ar gleivines. Užsikrėtimas taip pat gali įvykti, jei sveiko žmogaus pažeista oda ar gleivinės liečiasi su ligonio krauju ar kūno skysčiais užterštais aplinkos daiktais, pavyzdžiui, suteptais drabužiais, patalyne, per panaudotas adatas.

Sveikatos priežiūros darbuotojai dažniausiai turi sąlytį su virusu slaugydami EHK sergančius ligonius. Tačiau tai atsitinka tik tuomet, kai medicinos personalas nenaudoja asmeninių apsaugos priemonių arba nevykdo infekcijų kontrolės priemonių. Visų lygių sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai turi būti supažindinami su ligos požymiais, viruso plitimo būdais ir griežtai laikytis infekcijų kontrolės rekomendacijų.

Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) nerekomenduoja namuose slaugyti asmenų su EHK požymiais. Tokie ligoniai turi būti izoliuoti ir gydomi specializuotose gydymo įstaigose, kuriose yra kvalifikuotas personalas ir priemonės bei užtikrinta infekcijų kontrolė.

Infekcijos plitimas bendruomenėje vykta mirusiųjų laidojimo ceremonijų metu. Ebola viruso perdavime didelį vaidmenį vaidina ceremonijų metu tiesioginis sąlytis su kūnu. Asmenys, mirę nuo EHK, turi būti tvarkomi naudojant neperšlampamą apsauginę aprangą ir pirštines. Lavonai turi būti laidojami nedelsiant. PSO rekomenduoja, kad mirusiuosius laidotų specialiai apmokyti asmenys, aprūpinti apsaugos priemonėmis.

Sergantys EHK žmonės užkrečiami tol, kol jų kraujyje ar kūno skysčiuose yra randamas virusas. Dėl šios priežasties infekuotų ligonių kraujas yra tiriamas tol, kol įsitikinama, jog pasveikusių asmenų kraujyje virusas necirkuliuoja ir grįžęs namo pasveikęs asmuo nekels pavojaus šeimos nariams ir bendruomenei. Pasveikęs asmuo dar kurį laiką virusą gali platinti per nesaugius lytinius santykius, kadangi pasveikusių vyrų spermoje virusas gali būti randamas iki 7 savaičių po pasveikimo.

3. Kas turi didžiausią riziką?

Didžiausią užsikrėtimo riziką turi: sveikatos priežiūros darbuotojai, turintys sąlytį su ligoniu, ligonių krauju ir kūno skysčiais

kiti sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai, turintys sąlytį su užterštais daiktais ir įrengimais;

greitosios medicinos pagalbos darbuotojai, kuriems reikės gabenti įtariamus sergant ar sergančius EHK;

dirbantys laboratorijose su įtariamų sergant ir sergančių EHK klinicine medžiaga;

visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kuriems reikės atlikti visuomenės sveikatos veiksmus, susijusius su sąlytį turėjusių asmenų išaiškinimu;

laidojimo paslaugas teikiantis personalas, kuris gali susidurti su EHK atveju.

Ar kiti asmenys, pavyzdžiui, turintys imunosupresiją, kitų sveikatos sutrikimų yra labiau jautresni Ebola virusui, reikalingi papildomi tyrimai.

Viruso plitimas gali būti valdomas taikant infekcijų kontrolės priemones sveikatos priežiūros įstaigose.

4. Kokie yra Ebola hemoraginės karštligės požymiai?

Liga prasideda staiga ir pasireiškia karščiavimu, silpnumu, raumenų, galvos, gerklės skausmu. Kiek vėliau prasideda viduriavimas, vėmimas, atsiranda bėrimas, sutrinka inkstų ir kepenų veikla, kiek rečiau - išorinis ir vidinis kraujavimas.

Laboratoriniai kraujo tyrimai rodo sumažėjusį leukocitų ir trombocitų skaičių ir padidėjusią kepenų fermentų koncentraciją.

Inkubacinis ligos periodas (intervalas nuo užsikrėtimo iki pirmųjų ligos požymių pasireiškimo) trunka 2-21 dieną. Užsikrėtęs asmuo gali perduoti virusą kitiems tik pasireiškus pirmiems ligos požymiams. Per visą inkubacinį periodą užsikrėtęs asmuo viruso neplatina.

5. Kaip Ebola hemoraginė karštligė diagnozuojama?

EHK gali būti patvirtinta atlikus specialius kraujo laboratorinius tyrimus. Tačiau tokie tyrimai vykdomi ne kiekvienoje laboratorijoje. Kadangi Ebola virusas yra labai pavojingas, tyrimai atliekami laboratorijose, atitinkančiose didelio biosaugos lygio reikalavimus. Virusą kraujyje nustatyti galima tik esant išreikštiems ligos požymiams. Nustatyti laboratoriniais

tyrimais užsikrėtusius asmenis iki ligos požymių pasireiškimo neįmanoma.

6. Kada reikia kreiptis medicinos pagalbos?

Jeigu jūs lankėtės teritorijoje, kurioje nustatytas Ebola viruso plitimas ar turėjote sąlytį su įtariamu sergant ar sergančiu EHK asmeniu ir jums prasidėjo ligos požymiai, nedelsiant turite kreiptis medicinos pagalbos.

Taip pat būtina pranešti sveikatos priežiūros specialistams apie jums žinomus visus įtariamus sergant ir sergančius. Kuo skubiau suteikiama medicinos pagalba susirgusiems, tuo didesni ligonių išgyvenamumo rodikliai. Infekcijos plitimui kontroliuoti labai svarbu nedelsiant pradėti vykdyti infekcijų kontrolės priemones gydymo įstaigoje.

7. Koks yra ligos gydymas?

Specifinio gydymo (licencijuotų vaistų) EHK gydyti kol kas nėra. Sunkiai sergantiems ligoniams reikalingas intensyvus palaikomasis gydymas. Dažniausiai tokie ligoniai yra dehidratuoti (netekę daug organizmo skysčių), todėl jiems būtinas skysčių ir elektrolitų atstatymas per intravenines lašelines. Kai kurie pacientai pasveiksta dėl tinkamos medicininės pagalbos. Ankstesnių EHK protrūkių metu 50-90 % ligonių mirdavo. Pastarojo protrūkio Vakarų Afrikoje metu mirštamumas siekia apie 60%.

Ebola viruso plitimui kontroliuoti būtina asmenis, įtariamus sergant ar sergančius EHK, izoliuoti ir gydyti specializuotose sveikatos priežiūros įstaigose, kuriose taikomos griežtos infekcijų kontrolės priemonės.

8. Ar aš galiu išvengti ligos?

Šiuo metu nėra licencijuotų vaistų ir vakcinų nuo Ebola viruso ligos, tačiau abiejų preparatų tyrimai vykdomi.

Kai virusas patenka į žmonių bendruomenę, viruso plitimas gali tapti nekontroliuojamas. Todėl visuomenės, sveikatos priežiūros specialistų budrumas, informuotumas apie Ebola viruso ligos rizikos veiksnius, apsaugos priemones yra pagrindiniai būdai, padedantys sumažinti ligų ir mirčių skaičių.

Būdai, kaip išvengti infekcijos ir perdavimo

Pirmieji EHK ligoniai paprastai užsikrečia nuo laukinių gyvūnų ar jų skerdenos. Kiti asmenys Ebola virusu užsikrečia turėdami sąlytį su sergančiųjų krauju ir kūno skysčiais, nesaugiai prižiūrėdami sergančiuosius, nesaugiai laidodami. Šio protrūkio metu pagrindinis infekcijos plitimas vyksta nuo žmogaus žmogui. Infekcijos profilaktikai, viruso plitimo ribojimui ar nutraukimui rekomenduojamos šios priemonės:

Svarbu žinoti ligos požymius, infekcijos plitimo būdus ir būdus viruso plitimui nutraukti. Daugiau informacijos apie Ebola virusą ir ligą galite rasti Pasaulio sveikatos organizacijos (www.who.int), Europos ligų prevencijos ir kontrolės (www.ecdc.europa.eu), Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro (www.ulac.lt) internetinėse svetainėse);

Sėkti Sveikatos apsaugos ministerijos, kitų institucijų rekomendacijas ir jomis vadovautis;

Jeigu jums kyla įtarimas, kad šalia yra žmogus, galimai sergantis EHK, rekomenduokite jam nedelsiant kreiptis medicinos pagalbos;

Aplankius ligonį gydymo įstaigoje, išėjus iš palatos, būtina nedelsiant nusiplauti rankas su muilu;

Tvarkyti mirusiųjų nuo EHK palaikus tik su asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

Mirusiųjų kūnai laidojami nedelsiant.

Be to būtina vengti sąlyčio su laukiniais gyvūnais, kurie gali būti Ebola viruso šaltiniais (šimpanzėmis, vaisiais mintančiais šikšnosparniais, beždžionėmis, miško antilopėmis ir dygliatriušiais). Gyvūnų mėsą ar kraują prieš vartojimą būtina labai gerai apdoroti karščiu.

9. Kaip sveikatos priežiūros darbuotojai apsaugo save nuo Ebola viruso?

Turėdami profesinį sąlytį su sergančiais EHK, sveikatos priežiūros darbuotojai turi žymiai didesnę Ebola viruso užsikrėtimo riziką, nei kitos visuomenės grupės. Rekomenduojamos ir taikomos svarbios prevencinės priemonės yra būtinos viruso plitimui riboti bei nutraukti sveikatos priežiūros įstaigose, apsaugoti nuo užsikrėtimo ne tik personalą, bet ir kitus asmenis. Todėl sveikatos priežiūros įstaigose, kuriose gydomi sergantys EHK, turi būti taikomos standartinės ir papildomos izoliavimo priemonės, reglamentuotos norminiuose dokumentuose bei rekomenduojamos PSO.

10. Ar įtariami sergant ir sergantys Ebola hemoragine karštlige asmenys turi būti izoliuoti nuo kitų pacientų?

Asmenis, įtariamus sergant ir sergančius EHK, rekomenduojama izoliuoti nuo kitų ligonių izoliacinėse palatose. Jei tokių palatų nėra, sergantys EHK ligoniai turi būti izoliuojami nuo kitų ligonių atskirose patalpose (zonose). Tačiau tokiose atskirose patalpose ligoniai turi būti atskirti vienas nuo kito. Įėjimas į šias zonas turi būti ribojamas, o EHK sergantiems ligoniams turi būti skirtos tik jiems gydyti ir slaugyti naudojamos priemonės ir įranga. Ligonių judėjimas tokiose patalpose (zonose) draudžiamas. Ligonius, sergančius EHK, turi prižiūrėti tik jiems paskirtas ir apmokytas personalas.

11. Ar leidžiami lankytojai, kur izoliuoti ir gydomi įtariami sergant ir sergantys Ebola hemoragine karštlige asmenys?

Įtariamų sergant ir ligonių, sergančių EHK, lankymas yra nerekomenduojamas. Esant būtinybei, išskirtiniais atvejais gali būti leidžiami tėvai slaugyti sergančio vaiko.

12. Ar būtinos asmeninės apsaugos priemonės prižiūrint ligonius?

Be standartinių izoliavimo priemonių sveikatos priežiūros įstaigose turi būti taikomos papildomos pacientų izoliavimo pagal infekcijos plitimo būdą priemonės siekiant išvengti sąlyčio su ligonio krauju, kūno skysčiais ar užterštais aplinkos daiktais, pavyzdžiui, užteršta patalyne, ligonio rūbais ar panaudotomis adatomis.

Visi lankytojai (jei tokie įleidžiami) ir gydymo įstaigos sveikatos priežiūros darbuotojai privalo dėvėti asmenines apsaugos priemones, iš kurių būtiniausias: medicininė kaukė, vienkartinės pirštinės, neperšlampamas chalatas, specialus apavas, akių ir veido apsaugos priemonės.

13. Ar svarbi rankų higiena?

Rankų higiena yra labai svarbi ir rankos turi būti kruopščiai plaunamos:
Prieš užsidedant pirštines ir asmenines apsaugos priemones įeinant į izoliacinę palatą ar patalpą;

Prieš atliekant bet kokią nukenksminimo ar antiseptinę procedūrą ligoniui;

Po bet kokio sąlyčio su ligonio krauju ar kūno skysčiais;

Po bet kokio prisilietimo su ligonio aplinkos daiktais ar priemonėmis;

Nusiėmus asmenines apsaugos priemones išėjus iš izoliacinės palatos ar patalpos.

Būtina pažymėti, kad nenusiplovus rankų po asmeninių apsaugos priemonių nusiėmimo, šios priemonės neužtikrins apsaugos nuo užsikrėtimo virusu.

Rankų higienai galima naudoti pramoninės gamybos alkoholinius rankų antiseptikus. Užterštos rankos plaunamos su muilu ir tekančiu šiltu vandeniu pagal PSO rekomendacijas. Sieniniai skysto muilo ir rankų antiseptiko dozatoriai turi būti visose ligoniams atliekamų procedūrų vietose, prie įėjimo į izoliacinę palatą ar specialiai skirtas patalpas ir šiose patalpose. Rankų nusausinimui turi būti naudojami tik vienkartiniai popieriniai rankšluosčiai.

14. Kokios kitos papildomos profilaktikos priemonės turi būti taikomos sveikatos priežiūros įstaigose?

Užsikrėtimo ligonio krauju ar kūno skysčiais profilaktikai labai svarbu saugiai atlikti invazines procedūras, kruopščiai valyti ir dezinfekuoti aplinkos (patalpų, daiktų, įrenginių) paviršius, saugiai šalinti medicininės atliekas ir tvarkyti skalbinius.

Taip pat labai svarbu saugiai elgtis su įtariamų sergant ir sergančiųjų EHK klinikinė medžiaga laboratorijose; saugiai tvarkyti lavonus skrodimo metu, paruošiant palaikus laidojimui. Visi sveikatos priežiūros darbuotojai ir pagalbinis personalas, atliekantis tokio pobūdžio darbus, privalo naudoti asmenines apsaugos priemones, reglamentuotas norminiuose dokumentuose ir rekomenduojamas PSO.

15. Kokiomis priemonėmis PSO užtikrina visuomenės sveikatos apsaugą protrūkių metu?

PSO konsultuoja šalis, kaip pasiruošti EHK protrūkiui ir reaguoti. Įvežtinių atvejų į kitas šalis prevencijai PSO rekomendavo Ebola viruso paveiktose Vakarų Afrikos šalyse riboti sergančiųjų asmenų tarptautines keliones, vykdyti sąlytį su sergančiu turėjusių asmenų atsekamumą ir stebėjimą.

PSO veiksmai:

Atlieka epidemiologinę priežiūrą visuose regionuose ir teikia informaciją apie protrūkius, jų plitimą;

Teikia visokeriopą pagalbą, jei reikia, pavyzdžiui, surandant ligonius paveiktose šalyse;

Teikia konsultacijas profilaktikos ir gydymo klausimais;

Nukentėjusioms šalims prašant siunčia ekspertus ir medicininės-sanitarines priemones (pavyzdžiui, asmenines apsaugos priemones sveikatos priežiūros darbuotojams);

Nukentėjusių šalių visuomenei teikia informaciją apie ligą, apsaugos priemones, mažinančias viruso plitimą;

Aktyvina tarptautinių tinklų ir organizacijų veiklą teikiant pagalbą, jei nukentėjusios

šalys jos prašo. Teikia rekomendacijas dėl tarptautinių kelionių ir prekybos ribojimų siekiant išvengti tarptautinių grėsmių visuomenės sveikatai.

16. Ar saugu keliauti protrūkio metu? Ką rekomenduoja PSO ir kitos institucijos?

Atsižvelgdama į susiklosčiusią situaciją Vakarų Afrikos šalyse, į susirgimų skaičiaus didėjimą ir paveiktų teritorijų plėtimąsi, PSO paskelbė nepaprastą ir grėsmingą visuomenės sveikatai situaciją ir rekomendavo atsisakyti nebūtinų kelionių į Ebola viruso paveiktas Vakarų Afrikos šalis. Tačiau ši rekomendacija gali būti koreguojama priklausomai nuo situacijos.

Asmenų, keliaujančių į teritorijas, kuriose plinta susirgimai EHK, užsikrėtimo rizika PSO vertinama kaip labai maža, kadangi viruso perdavimas nuo žmogaus žmogui įvyksta tik tiesioginio sąlyčio būdu su sergančiojo asmens krauju ir kūno skysčiais.

17. Ar saugu keliauti kartu su žmonėmis, užsikrėtusiais Ebola virusu?

Kaip ir kiekvienos kitos pavojingos užkrečiamosios ligos atveju, visada yra rizika, kad užsikrėtęs Ebola virusu žmogus, gali keliauti. Jeigu iki kelionės užsikrėtusiam žmogui neišsivystė ligos požymiai, jis viruso neplatina ir nėra užkrečiamas. Jei užsikrėtusiam žmogui ligos požymiai prasidėjo kelionėje (pavyzdžiui, lėktuve, laive), jis privalo nedelsiant pasakyti apie tai orlaivio ar laivo ekipažui arba atvykus nedelsiant kreiptis medicinos pagalbos. Asmenys, kuriems liga prasidėjo keliaujant, turi būti pagal galimybę izoliuojami, kad infekcija neišplistų tarp kitų keleivių. Nors tokiais atvejais kitiems keleiviams rizika užsikrėsti yra labai maža, tačiau rekomenduojamos sąlytį turėjusių su sergančio asmens kūno skysčiais atsekamumo priemonės

18. Ar saugu keliauti į Ebola virusu paveiktas teritorijas?

Rizika, kad asmenys, keliaujantys į paveiktas teritorijas turistiniais ar verslo tikslais, užsikrės Ebola virusu tarptautinių organizacijų vertinimu yra labai maža. Virusu užsikrečiama tik tiesioginio nesaugaus sąlyčio būdu su sergančiojo krauju ar kūno skysčiais. Tokie sąlyčiai mažai tikėtini asmenims, keliaujantiems po paveiktas šalis. Bet koku atveju turistams rekomenduojama vengti tiesioginių sąlyčių su ligoniais, laukiniais gyvūnais.

Jeigu jūs aplankysite paveiktose teritorijose gyvenančią savo šeimą ar draugus, užsikrėtimo rizika taip pat yra labai maža, jei tuo metu neturėjote sąlyčio su sergančiu asmeniu. Jei toks sąlytis su ligoniu ar mirusiuoju nuo EHK buvo, būtina apie sąlytį vietoje, ar atvykus namo informuoti visuomenės sveikatos priežiūros specialistus galimai sąlytį turėjusių asmenų atsekamumo tikslais. Sąlytį turėjusių su sergančiojo kūno skysčiais asmenų atsekamumas būtinas infekcijos plitimui riboti.

19. Kokia kitų užkrečiamųjų ligų rizika Vakarų Afrikos šalyse?

Keliaujantiems pravartu žinoti, kad Afrikos šalyse yra registruojamos ir kitos labai pavojingos hemoraginės karštligės – Marburg'o, Lassa, Krymo-Kongo.

Vykstantiems į Gvinėją, Liberiją ar Sierra Leone būtina turėti tarptautinį sertifikatą, liudijantį skiepus nuo geltonojo drugio. Vakarų Afrikos šalyse keliautojams taip pat yra rizika užsikrėsti maliarija. Todėl prieš kelionę į tas šalis rekomenduojama pasirūpinti maliarijos prevencijos priemonėmis, saugotis moskitų įkandimų, keliaujant nuolat plauti rankas, gerti saugų geriamąjį vandenį ir vartoti saugų maistą.

20. Ar gali būti įvežta EHK į Europos Sąjungos šalis, taip pat ir į Lietuvą?

Taip, tokia galimybė yra, kadangi Europos šalių medikai dirba Vakarų Afrikos šalių ligoninėse teikdami pagalbą nukentėjusiems asmenims. Užsienio ministerijos duomenimis, Vakarų Afrikos šalyse gyvena ir dirba Lietuvos piliečiai.

21. Ar yra ir kokia įvežtinių (jei tokie būtų) EHK atvejų plitimo Europoje, taip pat ir Lietuvoje rizika?

Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras įvežtinių EHK atvejų plitimo riziką Europos Sąjungos šalyse vertina kaip labai mažą, kadangi:

Iki šiol Filovirus šeimos virusai neplito Europoje;

Nuo šio EHK protrūkio Afrikoje pradžios (2013 m. gruodis) tarp grįžusių keliautojų ir turistų užsikrėtimo Ebola virusu atvejų Europoje neregistruota;

Yra gerai žinomas viruso plitimo būdas ir apsaugojimo priemonės;

Europos Sąjungos šalyse, tarp jų ir Lietuvoje nustatytos griežtos pacientų izoliavimo priemonės, vykdomos per kraują ir kūno skysčius plintančių infekcijų profilaktikos priemonės ligoninėse;

Medikams, keliautojams, visuomenei teikiama informacija.

Bendros PSO rekomendacijos keliaujantiems

Atvykusiems į paveiktas teritorijas rekomenduojama vengti bet kokių sąlyčių su infekuotais ir sergančiais, ypačiai vietos gyventojais;

Medicinos darbuotojai, atvykę į epidemijos zoną, privalo besąlygiškai vykdyti infekcijų kontrolės rekomendacijas;

Kiekvienas asmuo, keliaujantis teritorijose, kur atsiranda vis nauji susirgimų atvejai, turi žinoti Ebola ligos požymius ir atsiradus pirmiesiems požymiams kreiptis į medikus;

Medicinos darbuotojai, grįžę iš paveiktų teritorijų, kur teikė sveikatos priežiūros paslaugas gyventojams ir pajutę pirmuosius panašius į EHK požymius, turi būti traktuojami kaip įtariami sergant EHK.

Daugiau rekomendacijų keliaujantys gali rasti PSO internetinėje svetainėje: <http://who.int/ith/updates/20140421/en/>.

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras

Parengta pagal Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS GAISRUI MIŠKE AR DURPYNE

1. Kilus miško ar durpyno gaisrui:

1.1. užsidegusį nedidelį miško paklotės ar durpyno plotą bandykite gesinti patys: plakite liepsną medžio šaka, drabužiais, trypkite kojomis, gesinkite vandeniu arba užberkite žemėmis ar smėliu;

1.2. nepavykus ugnies užgesinti savo jėgomis, nedelsdami skambinkite bendruoju pagalbos telefonu numeriu 112 ir mėginkite neleisti ugniai toliau plisti – sukaskite ne siauresnį kaip 0,5 m žemės ruožą;

1.3. jei liepsna tapo nevaldoma ir matote, kad jos neįveiksite, pasišalinkite į tą pusę, iš kur vėjas pūstų į šoną, bėkite iš degančio miško ar durpyno į kelią, prosdyną, prie vandens. Eikite pasilenkę kuo arčiau prie žemės, ten švaresnis oras. Jei įmanoma, užsidenkite drėgnais drabužiais, burną ir nosį pridenkite nosine ar darbužiais;

1.4. kreipkitės pagalbos į artimiausius vietinius gyventojus. Jie padės greičiau susisiekti su specialiosiomis tarnybomis.

2. Arti liepsnojančio miško ar durpyno gyvenantiems žmonėms kyla didelis pavojus dėl nudegimų ir apsinuodijimo, įkvėpus nuodingų dujų, todėl gyventojams patariama:

2.1. išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas drėgnu audiniu, patikrinkite, ar nėra plyšių;

2.2. nesiartinkite prie degančio miško ar durpyno, nes galite apsinuodyti;

2.3. nukentėjusį nuo nuodingų dujų kuo greičiau išveskite ar išneškite iš gaisro židinio į gryną orą;

2.4. jei išnešus į gryną orą nukentėjusiojo būklė negerėja ar blogėja, kuo skubiau kreipkitės į asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistus.

3. Vykdykite kitus miškininkų, ugniagesių gelbėtojų ir visuomenės sveikatos specialistų nurodymus ar patarimus.

<...>

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS PAVOJINGOS AR YPAČ PAVOJINGOS UŽKREČIAMOSIOS LIGOS (EPIDEMIJOS AR PANDEMIJOS) METU

1. Kilus pavojui užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga:

1.1. griežtai vykdykite asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų ir (ar) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus bei rekomendacijas;

1.2. be reikalo neikite iš namų, prireikus išėiti, jei turite, dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę;

1.3. venkite masinio susibūrimo vietų ir artimo kontakto su kitais asmenimis;

1.4. jei Jūsų darbas reikalauja nuolatinio kontakto su klientais ar pirkėjais, dėvėkite vienkartinę kaukę;

1.5. venkite naudotis viešuoju keleiviniu transportu, eikite pėsčiomis arba važiuokite savo transportu, jei vykstate viešuoju transportu – dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę;

1.6. griežtai laikykitės asmens higienos reikalavimų, dažnai plaukite rankas su muilu tekančiu šiltu vandeniu, ypač prieš valgymą;

1.7. stebėkite savo bei artimųjų sveikatos būklę, pvz., matuokite kūno temperatūrą rytais ir vakarais;

1.8. vartokite gerai termiškai apdorotą maistą, maisto produktus laikykite tinkamoje temperatūroje, venkite kryžminio maisto užterštumo;

1.9. kiekvieną dieną vėdinkite patalpas, valykite grindis ir liečiamus paviršius drėgna šluoste, jei yra, naikinkite vabzdžius ir graužikus;

1.10. įspėkite vaikus, kad neliestų nugaišusių paukščių ir graužikų, nežaistų su sergančiais ar net sveikai atrodančiais paukščiais, naminiais gyvūnais, neneštų jų į namus.

2. Pajutę pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios ligos požymius:

2.1. jei pradėjote karščiuoti, pajutote nuovargį, galvos ir kūno raumenų skausmus, nedelsdami kreipkitės į asmens sveikatos priežiūros specialistus;

2.2. ligonį izoliuokite nuo šeimos narių atskirame gerai vėdinamame kambaryje arba 1 m atstumu atitverkite nuo aplinkinių ligonio lovą užuolaidomis ar pan.;

2.3. su ligoniu turėtų bendrauti tik vienas šeimos narys, jis privalo dėvėti vienkartinę kaukę;

2.4. ligonio slaugai naudokite vienkartinės slaugos priemones, skirkite jam atskirus indus, patalynę, rankšluosčius, drabužius.

<...>

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KAITROS METU

1. Artėjant kaitrai:

1.1. apsirūpinkite šviesiais, natūralios medžiagos, laisvais, prakaitą sugeriančiais drabužiais;

1.2. jei turite galimybę, įsirenkite namuose kondicionierių arba įsigykite ventiliatorių;

1.3. pasirūpinkite geriamojo vandens atsargomis;

1.4. jei gyvenate nuosavame name ir dažnai tenka būti lauke, pasirūpinkite pavėšine;

1.5. pratinkite organizmą prie karščio palaipsniui, tai labai svarbu kūdikiams ir vaikams (iki 4 metų), vyresnio amžiaus, turintiems antsvorio, sergantiems širdies ir kraujagyslių ligomis žmonėms;

1.6. jei turite galimybę, išvažiuokite iš didmiesčio, ypač tai patartina mamoms su kūdikiais ir vaikais (iki 4 metų), vyresnio amžiaus, turintiems antsvorio, sergantiems širdies ir kraujagyslių ligomis žmonėms;

1.7. pratinkite odą prie tiesioginių saulės spindulių palaipsniui ilgindami buvimo atokaitoje trukmę.

2. Kaitros metu laikykitės bendrų rekomendacijų:

2.1. dienos metu namuose langus uždenkite tamsiomis užuolaidomis, žaliuzėmis ar ritininėmis užuolaidomis. Vėdinti patalpas rekomenduojama nakties metu;

2.2. daugiau laiko praleiskite vėsiose patalpose, be reikalo neikite į lauką, prireikus išeiti, stenkitės būti šešėlyje;

2.3. ribokite buvimo karštyje trukmę, venkite saulėkaitos, tiesioginių saulės spindulių poveikio, ypač pavojinga užmigti saulės atokaitoje;

2.4. ribokite fizinį aktyvumą, pasivaikščiavimams rinkitės rytinį ar vakarinį laiką;

2.5. atviras kūno vietas tepkite apsauginiu kremu nuo saulės, nešiokite akinius su ultravioletinių spindulių filtrais;

2.6. dėvėkite šviesius, natūralaus pluošto, laisvus, prakaitą sugeriančius drabužius. Lauke būtinai pridengkite galvą apdangalu arba dėvėkite kepurę, avėkite odinę avalynę;

2.7. gerkite dažniau nei troškina, geriausiai tinka stipresnės mineralizacijos be angliarūgštės vanduo (mineralinis, mineralizuotas ar pasūdytas). Smarkiai išprakaitavus patartina vartoti pomidorų, citrusinių vaisių, slyvų sulčių;

2.8. venkite alaus ir kitų alkoholinių gėrimų, skysčių su kofeinu, cukrumi ar saldikliais;

2.9. valgykite lengvai pasisavinamą maistą, geriausiai – daug vaisių ir daržovių;

2.10. jei turite gyvūnų, pasirūpinkite, kad jie neliktų be vandens ir pavėsio, nelaikykite jų atokaitoje.

3. Patarimai darbdaviams:

3.1. atkreipkite ypatingą dėmesį į darbuotojus, dirbančius lauko sąlygomis: parūpinkite natūralios medžiagos, prakaitą sugeriančių darbo drabužių, neleiskite darbuotojams dirbti išsirengus iki pusės, be galvos apdangalų;

3.2. asmenims, dirbantiems fizinį darbą, patarkite judėti gerokai lėčiau negu paprastai. Sumažinkite darbo krūvį žmonėms, dirbantiems lauke, nes kuo sunkesnis darbas, tuo daugiau šilumos pasigamina žmogaus organizme;

3.3. darbuotojams, dirbantiems karštyje, darykite specialias pertraukas vėsioje vietoje, kurių trukmę ir dažnumą nustatykite savo nuožiūra, tačiau ne rečiau nei kas 1,5 val.;

3.4. atkreipkite dėmesį, kad nuo perkaitimo dėl didelio fizinio krūvio karštyje daugiausia nukenčia žemdirbiai, statybininkai, kelininkai, sportininkai, kariai, pratybų metu dirbantys lauko sąlygomis.

4. Per karščius žmonės dažniausiai nukenčia dėl nudegimų nuo saulės, perkaitimo, saulės smūgio:

4.1. perkaitimo simptomai:

4.1.1. aukšta kūno temperatūra (gali pakilti iki 38–41°C);

4.1.2. odos paraudimas ir karščiavimas (oda neprakaituoja);

4.1.3. galvos skausmas ir svaigimas, spengimas ausyse, pusiausvyros sutrikimas;

4.1.4. stiprus ir padažnėjęs (iki 110–160 k/min.) pulsas ir kvėpavimas (per 20 k/min.);

4.1.5. troškulys;

4.1.6. mieguistumas, vangumas, nenoras judėti;

4.1.7. tokiai būklei užsitęsęs, blogėja smegenų kraujotaka, gali aptemti sąmonė, atsiranda insulto rizika.

4.2. Pirmoji pagalba perkaitus:

4.2.1. jei pajutote perkaitimo požymius ar pastebėjote kito žmogaus blogą savijautą, nelikite vienas ir nepalikite kito žmogaus vieno, o pasitelkite į pagalbą kitus asmenis;

4.2.2. pajutę perkaitimo simptomus būtina kuo griečiau kviesti greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenti į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę);

4.2.3. apklokite ar įvyniokite nukentėjusįjį į sudrėkintą vandeniu (37°C) antklodę, paklodę, rankšluostį, nuolat juos drėkinkite, jo veidą vilgykite vėsiu vandeniu;

4.2.4. kai kūno temperatūra nukris iki 37,5°C, drėgną antklodę, paklodę, rankšluostį pakeisite sausa ir duokite išgerti ko nors vėsaus;

4.2.5. labai patogu naudoti specialią antklodę iš kelių motorinės transporto priemonės pirmosios pagalbos rinkinio, bet paguldyti ir apkloti nukentėjusįjį reikia taip, kad aukštinė pusė šios antklodės būtų prie kūno (vėsintų jį), jei sidabrinė bus prie kūno, jį šildys;

4.2.6. jei nukentėjusysis be sąmonės, guldykite jį ant šono, vėdinkite, niekuo negirdykite ir skubiai kvieskite greitąją medicinos pagalbą ar vežkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę);

4.3. saulės smūgio simptomai:

4.3.1. galvos skausmas ir svaigimas, spengimas ausyse, mirgėjimas akyse;

4.3.2. išbalusi oda, šaltas prakaitas, bendras silpnumas;

4.3.3. pykinimas, vėmimas;

4.3.4. padažnėjęs kvėpavimas ir pulsas;

4.3.5. aukšta kūno temperatūra (gali pakilti iki 41°C);

4.3.6. sąmonės netekimas, apalpinimas;

4.3.7. galima mirtis nuo edemos (smegenų paburkimo), jei nukentėjusiajam nesuteikiama pirmoji pagalba;

4.4. pirmoji pagalba esant saulės smūgiui:

4.4.1. skubiai išveskite ar išneškite nukentėjusįjį iš karštos aplinkos į pavėsį ar vėsią vietą;

4.4.2. paguldykite jį truputį pakelta galva arba pasodinkite;

4.4.3. atsagstykite ir atlaisvinkite drabužius, ypač apykaklę;

4.4.4. vėdinkite vėduokle, ventiliatoriumi ar kita priemone;

4.4.5. apipurškite ar suvilgykite veidą vandeniu;

4.4.6. ant galvos dėkite šaltą kompresą, jei yra galimybė, su ledu;

4.4.7. pasiūlykite atsigerti;

4.4.8. jei nukentėjusįjį pykina, duokite išgerti ko nors rūgštaus (pvz., vandens su citrinos sultimis);

4.4.9. jei nukentėjusysis be sąmonės, guldykite ant šono, vėdinkite, niekuo negirdykite ir skubiai kvieskite greitąją medicinos pagalbą ar vežkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę).

<...>

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS SPEIGO METU

1. Artėjant dideliamei speigui:

1.1. pasirūpinkite vandens, maisto ir kuro atsargomis;

1.2. jei turite galimybę, įsigykite šildymo prietaisus;

1.3. pasirūpinkite šiltais drabužiais ir avalyne.

2. Jei oras labai atšąla ir pučia stiprus vėjas:

2.1. be reikalo neikite į lauką, stenkitės likti šiltose patalpose. Prireikus išeiti, būkite kuo trumpiau;

- 2.2. be reikalo nevykite į tolimas keliones, jei vykstate, važiuokite ne vienas;
- 2.3. venkite didelio fizinio krūvio, nedirbkite jokių sunkių darbų šaltyje, ypač jei sergate širdies ligomis ar turite padidėjusį kraujospūdį;
- 2.4. jei einate į lauką, patepkite nepridengtas kūno vietas (ausis, nosį, skruostus) riebiu kremu, į kurio sudėtį neįeina vanduo. Anksčiau nušalusias kūno vietas ypač gerai saugokite. Neikite į lauką, tik nusiprausę ar išsimaudę. Apsirenkite šiltai ir patogiai (geriausiai tinka drabužiai iš vilnos), viršutinis drabužių sluoksnis turėtų būti neperpučiamas vėjo. Avėkite šiltą ne per ankštą avalynę, mūvėkite vilnones kojines, tinkamai apsaugokite rankas (venkite pirštuotų pirštinių);
- 2.5. jei šaltyje tenka ko nors laukti, negalima stovėti ar sėdėti ramiai, reikia kuo daugiau judėti, mosuoti rankomis, šokinėti ar pan.;
- 2.6. pajutę, kad šąla veidas, darykite grimasas, t. y. mankštinkite veido raumenis, patrinkite šalančius skruostus, ausis, nosį, judinkite kojų pirštus;
- 2.7. stenkitės nesuprakaituoti ir nesušlapti, jei drabužiai sušlapo, nedelsdami pakeiskite juos sausais;
- 2.8. valgykite šiltą, kaloringesnę maistą, gerkite šiltų skysčių, venkite alkoholio;
- 2.9. nesinaudokite savos gamybos elektros šildymo prietaisais, nejunkite kelių elektros prietaisų į vieną elektros lizdą ir nepalikite jų įjungtų į tinklą be priežiūros;
- 2.10. sušalimo simptomai:
 - 2.10.1. šiurpulys;
 - 2.10.2. kūno temperatūros sumažėjimas (mažiau kaip +35°C);
 - 2.10.3. žmogus tampa abejingas, mieguistas, sustingęs, nebegali aiškiai mąstyti ir gerai judėti;
 - 2.10.4. sulėtėja širdies veikla ir kvėpavimas;
- 2.11. pirmoji pagalba sušalus:
 - 2.11.1. eikite (neškite sušalusį) kuo greičiau į kambario temperatūros patalpą;
 - 2.11.2. nusirenkite (nurenkite) drabužius;
 - 2.11.3. pamatuokite kūno temperatūrą, jei ji žemesnė nei +35°C, nedelsdami kvieskite greitąją medicinos pagalbą;
 - 2.11.4. pirmiausia sušildykite krūtinę, kaklą, galvą, kirkšnis. Sušalus galima šildytis vonioje +20°C vandens temperatūroje, per 10–30 min. vandens temperatūrą keliant iki +37°C. Jei vonios nėra, dėkite šiltus kompresus ant viso kūno (sudrėkinta drungname vandenyje antklodė arba tvarsčiai keičiami kas 2–3 min.). Ypač gerai sušildo kito, nesušalusio žmogaus, kūno šilumą. Po to sušalusį užklokite šilta sausa antklode;
- 2.12. nušalimo simptomai – nepridengtų kūno vietų (dažniausiai – ausys, nosis, skruostai) audinių pakenkimas. Nušalusi vieta praranda jautrumą, pakinta jos spalva;
- 2.13. pirmoji pagalba nušalus:
 - 2.13.1. kuo greičiau eikite (arba padėkite nukentėjusiajam patekti) į šiltą patalpą;
 - 2.13.2. sušildykite nušalusią kūno dalį: įmerkite pažeistą vietą į kambario temperatūros vandenį arba dėkite ant jos kambario temperatūros tvarsčius (pakanka 20–30 min.). Jei žmogus nušalo rankas, numaukite žiedus ir nusekite laikrodžius;

- 2.13.3. gerkite šiltus ir saldžius gėrimus;
- 2.13.4. nedaug nušalusias kūno vietas, kai arti nėra šiltų patalpų, šildykite delnais arba glauskite prie šiltos kūno dalies;
- 2.13.5. nušalusių vietų netrinkite (ypač sniegu). Draudžiama nušalusias vietas šildyti tiesiogine šiluma (glausti prie radiatorių, guminių šildyklių, merkti į karštą vandenį ir pan.);
- 2.13.6. atšildymą galima užbaigti, kai nušalusių kūno dalių oda suminkštėja ir grįžta jutimais;
- 2.13.7. jei šildant atsiranda pūslių, nustokite šildyti. Nušalusią vietą uždenkite steriliu tvarsčiu ir sutvarstykite. Sutvarstytą kūno dalį (jei tai įmanoma) susukite į minkštą, storą audinį. Malšinkite skausmą, skubiai kreipkitės į greitąją medicinos pagalbą ar nukentėjusįjį vežkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę);
- 2.13.8. jei nušalusi vieta neatgauna jautrumo, kvieskite asmens sveikatos priežiūros specialistus.

<...>

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS URAGANUI

1. Artėjant uraganui (labai stipriam vėjui):
- 1.1. uždarykite duris, langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas;
 - 1.2. užgesinkite ugnį krosnyje, išjunkite iš elektros tinklo naudojamus elektros prietaisus ir dujas, pasiruoškite galimiems elektros tiekimo sutrikimams;
 - 1.3. iš balkonų išneškite lengvus daiktus arba juos gerai pritvirtinkite;
 - 1.4. sutvirtinkite laikinus pastatus, statinius, mechanizmus, laikinas konstrukcijas, įrenginius, pavėjinėje namo pusėje sutvirtinkite stogą;
 - 1.5. atidėkite planuotas keliones;
 - 1.6. nepalikite automobilių prie didelių medžių;
 - 1.7. jei gyvenate kaime, gyvulius nuveskite į tvartus, uždarykite tvartų duris;
 - 1.8. pasirūpinkite maisto ir vandens atsargomis 2–3 dienoms, taip pat namuose turėkite mobilųjį telefoną, žibintuvėlį, atsarginių elementų, radijo imtuvą, žvakių.
2. Uragano (labai stipraus vėjo) metu:
- 2.1. likite uždaroje patalpose arba, jei esate lauke, eikite į vidų;
 - 2.2. nepalikite gyvenamosios vietos be ypatingos priežiūros;
 - 2.3. jei esate pastate, pasitraukite nuo langų į mažiau pavojingas vietas: prie vidinės pastato sienos, į koridorių, vonios kambarį ir pan.;
 - 2.4. jei esate gatvėje, laikykitės kaip galima toliau nuo lengvos konstrukcijos pastatų, tiltų, estakadų, elektros perdavimo linijų, medžių, upių, ežerų ir pramonės objektų. Kad apsisaugotumėte nuo lekiančių nuolaužų, naudokitės faneros, kartono ar plastikinėmis dėžėmis, lentomis ar kitais pasitaikiusiais daiktais. Neikite į apgriautus pastatus;
 - 2.5. jei gyvenate mediniuose ar lengvos konstrukcijos namuose, slėpkitės rūsiuose;
 - 2.6. nesiartinkite prie nutrūkusių elektros laidų.
3. Patarimai darbdaviams:

- 3.1. perspėkite darbuotojus apie artėjantį pavojingą hidrometeorologinį reiškiniį ir informuokite, kokie darbai turi bėti nutraukti;
- 3.2. pasirėpinkite, kad bėtų sutvirtinti laikini pastatai ir konstrukcijos, taip pat mechanizmai ir įrenginiai;
- 3.3. sustabdykite krovos darbus su kranais ir kituose objektuose, nedirbkite su atvira ugnimi;
- 3.4. svarbesniuose objektuose patikrinkite avarinius elektros energijos šaltinius, pasirėpinkite kuro atsargomis ir pasirenkite gamybos proceso avariniam sustabdymui.

<...>

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS POTVYNIUI

1. Iškilus potvynio grėsmėi:
 - 1.1. bėkite pasirenę apsaugoti savo gyvybes, gyvulius ir turtą (esant galimybei, iš anksto apdrauskite savo ir šeimos narių gyvybę bei turtą, gerai izoliuokite visus elektros laidus, kad neįvyktų trumpasis jungimas, paruoškite gyvuliams ir baldams pakylas, užsandarinkite šulinius);
 - 1.2. paruoškite visas turimas plaukiojimo priemones, apsirėpinkite paprasčiausiais plaustais;
 - 1.3. apsirėpinkite neperšlampama apranga (žvejų batais, apsiaustais ir kt.);
 - 1.4. sutvarkykite vandens nutekėjimo sistemas, išvalykite lietaus nutekėjimo groteles;
 - 1.5. parėpinkite ne mažiau kaip 10-čiai parų:
 - 1.5.1. ilgai negendančių maisto produktų,
 - 1.5.2. būtinausių medikamentų,
 - 1.5.3. geriamojo vandens,
 - 1.5.4. degtukų, žvakių, žibalinių lempų, žibalo, žibintų, malkų,
 - 1.5.5. mobiliojo ryšio telefoną;
 - 1.6. iš rūsių išneškite daržoves, maisto atsargas, vertingus daiktus sukelkite kuo aukščiau;
 - 1.7. lengvesnius daiktus, kuriuos gali sugadinti vanduo, nuneškite į viršutinius aukštus, pastoges;
 - 1.8. apsaugokite namą nuo ledo lyčių, įkalkite apsauginius stulpus;
 - 1.9. pažymėkite vėliavėlėmis ar kitais ženklais, kaip privažiuoti nuo pagrindinio kelio iki namų;
 - 1.10. patikrinkite, kad garažuose, ūkiniuose pastatuose, sandėliukuose neliktų cheminių medžiagų (dažų, tepalų, degalų, chemikalų ir kt.), kurie gali užteršti aplinką;
 - 1.11. jei nutarėte išvykti į saugesnę vietovę, prieš palikdami namus, užsukite vandens, dujų sklendes, išjunkite elektrą, užrakinkite duris, uždarykite (užkalkite) langus. Pasiimkite būtinausius daiktus:
 - 1.11.1. pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlę. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų;
 - 1.11.2. dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomai, nuosavybės dokumentai);

- 1.11.3. pinigus (grynieji pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės);
 - 1.11.4. šeimos relikvijas, kelias nuotraukas;
 - 1.11.5. ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms);
 - 1.11.6. geriamojo vandens;
 - 1.11.7. reikalingų drabužių (pagal sezoną);
 - 1.11.8. tualetinius reikmenis;
 - 1.11.9. asmeninės apsaugos priemonės (jei turite);
 - 1.11.10. nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus;
 - 1.11.11. mobilųjį telefoną.
2. Jei kilus potvyniui nusprendėte nesikelti iš savo gyvenamosios vietos, patariama:
- 2.1. jei apie namus jau kyla vanduo, pakilkite į viršutinius aukštus, jeigu namas vienaukštis – įsitaisykite pastogėje esančiose patalpose;
 - 2.2. mokėkite pagalbos ženklus:
 - 2.2.1. ant stogo stovintis žmogus, V raidės forma pakėlęs rankas – gelbėkite;
 - 2.2.2. iškeltas audeklo gabalas (naktį – žibinto šviesa) – reikalinga pagalba;
 - 2.2.3. mosavimas audeklo gabalu (naktį – mirksinti žibinto šviesa: trys trumpi, trys ilgi, trys trumpi, SOS) – reikalinga skubi pagalba;
 - 2.3. brisdami užlietomis vietovėmis, kad neįsmuktumėte į atvirą šulinį, vandens išplautą duobę, kelią tikrinkite kartimi;
 - 2.4. jei tektų eiti keliese per užtvindytą vietovę, patartina susirišti virve;
 - 2.5. jei įkristumėte į vandenį, nusimeskite sunkius drabužius ir apavą, bandykite įsikibti į netoliese plaukiojančius ar virš vandens kyšančius daiktus, kuo tvirčiau laikykitės ir laukite pagalbos;
 - 2.6. neišleiskite iš namų vienu mažamečių vaikų, pagyvenusių ir neįgalių žmonių;
 - 2.7. atsargiai naudokitės elektros ir dujiniais prietaisais;
 - 2.8. palaikykite ryšį su kaimynais ir būkite pasiruošę padėti vieni kitiems;
 - 2.9. padėkite laukiniams žvėrimis, iš pavienių sausumos salelių perkelti juos į laukus.
3. Atslūgus potvyniui:
- 3.1. griežtai draudžiama liesti nutrūkusius laidus, patiems atlikti elektros tinklų ir elektros įrenginių remonto darbus, įjungti agregatus, stakles ir kitus įrenginius;
 - 3.2. praneškite atitinkamoms tarnyboms apie elektros tinklų, vandentiekio ir dujų sistemų gedimus ir laukite jų pagalbos;
 - 3.3. nevartokite šulinio vandens, kuris gali būti užterštas;
 - 3.4. nevalgykite vandenyje mirkusių maisto produktų;
 - 3.5. išvalykite šulinius (ištraukite šiukšles, pagalius, išsemkite nešvarų vandenį). Po paros atsiradusį vandenį išsemkite. Vartoti vandenį galėsite pagal kompetentingų institucijų nurodymus pašalinus chlorą iš šulinių vandens ir atlikus laboratorinius tyrimus.

<...>

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS ĮVYKUS CHEMINEI AVARIJAI

1. Kilus cheminiam pavojui:
 - 1.1. klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;
 - 1.2. napanikuokite, perspėkite artimuosius, kaimynus;
 - 1.3. esant cheminės taršos pavojui, labai svarbu veikti greitai;
 - 1.4. negalima valgyti, gerti, rūkyti, jei esate pavojingomis cheminėmis medžiagomis užterštoje teritorijoje.
2. Jei nurodyta pasišalinti (evakuotis) iš pavojingomis medžiagomis užterštų teritorijų:
 - 2.1. pavojingos cheminės medžiagos yra itin lakios ir stipriai dirgina kvėpavimo takus, akių gleivinę, odą, todėl būtinai saugokite šias kūno dalis:
 - 2.1.1. kvėpavimo takams ir akims apsaugoti, jei turite, dėvėkite viso veido panoraminę kaukę su sudėtinu filtru arba pusės veido kaukę ir apsauginius akinius. Jei turite, lauke dėvėkite respiratorių, užsiriškite sudrėkintą vatos ir marlės raištį arba pridenkite burną ir nosį drėgnu rankšluosčiu;
 - 2.1.2. odai apsaugoti geriausiai tinka vandens nepraleidžiantys drabužiai ir avalynė (vandeniui nepralaidžios sintetinės striukės, lietaiškiai, polietileningi apsiaustai, guminiai batai), užsimaukite pirštines, užsidėkite kepurę, apsvyniokite kaklą šaliku, stenkitės nepalikti neapsaugotų kūno vietų;
 - 2.2. nedelsdami pasišalinkite iš užterštos teritorijos nurodyta kryptimi vengdami žemesnių vietų. Jei kryptis nenurodyta, judėkite statmenai vėjo krypties, kad vėjas pūstų į šoną ir tik atviromis vietomis (venkite daubų, uždarytų kiemų, siaurų gatvelių, tankiai krūmais apaugusių vietų);
 - 2.3. eidami per užterštą vietovę nekelkite dulkių, nesilieskite prie pastatų sienų, tvorų, kitų daiktų;
 - 2.4. nesislėpkite rūsiuose, duobėse, grioviuose ar kitose žemose vietose, nes ten labai kaupiasi pavojingos medžiagos, pasitraukite į aukštesnes vietas, lipkite į viršutinius aukštus;
 - 2.5. išeidami iš namų (ar kitų patalpų) išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo ir šildymo oru sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas. Pasiimkite būtiniausias daiktus:
 - 25.1. pirmosios medicinos pagalbos vaistinėle. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų;
 - 25.2. dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai);
 - 25.3. pinigus (grynieji pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės);
 - 25.4. šeimos relikvijas, kelias nuotraukas;
 - 25.5. ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms);
 - 25.6. geriamojo vandens;
 - 25.7. reikalingų drabužių (pagal sezoną);
 - 25.8. tualetinius reikmenis;
 - 25.9. asmeninės apsaugos priemones (jei turite);

25.10. nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus;

25.11. mobilųjį telefoną.

2.6. neužmirškite savo kaimynų, pasiteiraukite, ar jie girdėjo pranešimus. Pasidomėkite, ar yra kam pasirūpinti neįgaliaisiais, vienišais seneliais ar mažamečiais vaikais, esančiais namuose be tėvų, jei ne – padėkite jiems arba praneškite bendruoju pagalbos telefonu;

2.7. išėję iš užterštos zonos, prieš įeidami į švarias patalpas, nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir sudėkite viską į polietileninį maišą ir išneškite jį iš gyvenamųjų patalpų. Nusiprauskite duše ir persirenkite švariais drabužiais. Ką daryti su sudėtais į maišą užterštais drabužiais, jums patars savivaldybės civilinės saugos skyriaus specialistai.

3. Jei gyventojams rekomenduojama likti namuose, kuo skubiau:

3.1. išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, sandarinkite būsto langus ir duris;

3.2. pakilkite į viršutinius namo aukštus, nes daugelis pavojingų cheminių medžiagų kaupiasi žemose vietose.

4. Dažniausiai inhaliacinius (pro kvėpavimo takus) apsinuodijimus sukeliančios medžiagos yra amoniakas ir chloras:

4.1. apsinuodijimo amoniako garais požymiai:

4.1.1. kosulys;

4.1.2. akių perštėjimas, ašarojimas;

4.1.3. nosies gleivinės dirginimas, sloga;

4.1.4. seilėtekis;

4.1.5. galvos skausmas ir svaigimas;

4.1.6. pasunkėjęs kvėpavimas, dusulys;

4.1.7. užkimimas, visiškas balso išnykimas;

4.1.8. spaudimo jausmas krūtinės ląstoje;

4.1.9. sujaudinimas;

4.1.10. traukuliai;

4.2. pirmoji pagalba apsinuodijus amoniako garais:

421. kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išvesti, nesąmoningus – išnešti);

422. užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus);

423. praradusius sąmonę nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu;

424. išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti;

425. teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones;

426. sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 15–20 minučių plauti akis, burną ir nosį;

427. kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę);

4.3. apsinuodijimo chloro garais požymiai:

- 431. kosulys;
- 432. akių perštėjimas, ašarojimas;
- 433. nosies gleivinės dirginimas;
- 434. galvos skausmas ir svaigimas;
- 435. vėmimas;
- 436. dažnas kvėpavimas;
- 437. dažnas pulsas, širdies plakimas;
- 438. užkimimas;
- 439. sujaudinimas;
- 43.10. žemas kraujospūdis;
- 43.11. miokardo infarktas;
- 4.4. pirmoji pagalba apsinuodijus chloro garais:
 - 441. kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išveskite, nesąmoningus – išneškite);
 - 442. užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus);
 - 443. sąmonę praradusius nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu;
 - 444. išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti;
 - 445. teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones;
 - 446. sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 10–15 minučių plauti akis, burną, nosį;
 - 447. kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę).

<...>

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS RADIACINIAM PAVOJUI

1. Kilus radiaciniam pavojui dėl branduolinės avarijos ar panaudoto branduolinio ar radiologinio sprogstamojo įtaiso ar bombos, dėl kurio susidarė radioaktyviųjų medžiagų dalelių debesis:

- 1.1. klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;
- 1.2. nepasiduokite panikai, perspėkite artimuosius, kaimynus;
- 1.3. jei važiuojate automobiliu – sandariai uždarykite langus, išjunkite vėdinimo ir šildymo sistemas, ventiliatorius, užsidenkite kvėpavimo takus. Skubėkite namo ar į darbą, ar į kitą visuomeninį pastatą, jei esate netoli. Jei visuomeninių pastatų pasiekti neįmanoma, sustokite saugioje vietoje, jei karšta – pavėsyje ir, išjungę automobilio variklį, klausykite radijo pranešimų. Toliau važiuoti ar išlipti galite, tik kai bus paskelbtas atitinkamas pranešimas;

1.4. jei esate netoli nelaimės, sprogimo vietos – nelieskite jokių daiktų, jie gali būti radioaktyvūs:

- 1.5. negerkite, nevalgykite, nerūkykite užterštoje vietoje ar šalia jos;

1.6. jei esate lauke, eikite į vidų;

1.7. jei esate uždaroje patalpoje, kurių sienos ir langai nepažeisti, pasirinkite slėptuve vidinėje pastato dalyje esančią patalpą su kuo mažiau langų arba eikite į rūšį. Jei langai išdužę – pagal galimybę pasirinkite kitą saugų kambarį, esantį pastato gilumoje;

1.8. išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, užsandarinkite lipnia juosta būsto langus ir duris;

1.9. pasirūpinkite vaikais ir kitais artimaisiais, kuriems reikia pagalbos;

1.10. jei būtina išeiti į lauką, saugokite kvėpavimo takus nuo dulkių ir dūmų: užsidenkite vienkartinę kaukę, nosinę ar rankšluosčiu. Jei turite, dėvėkite dujokaukę ar respiratorių;

1.11. suvarkite netoli esančius gyvulius, naminius gyvūnus į tvartus, pastatus, uždarykite šiltnamius, uždenkite šulinius;

1.12. grįžę iš lauko, būtinai nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir, sudėję juos į polietileninį maišą, išneškite iš gyvenamųjų patalpų. Tada kruopščiai su muilu nusiprauskite duše, ypač atidžiai būtina išsitrinkti galvą;

1.13. kruopščiai nuprauskite lauke buvusių naminius gyvūnus (kates, šunis ir kt.);

1.14. valgyti ir gerti galima tik maistą ir gėrimus, kurie buvo sandariai uždaryti – konservus, gėrimus buteliuose, sandariose pakuotėse. Kitą maistą ir vandenį bus galima vartoti leidus visuomenės sveikatos specialistams;

1.15. jei nurodyta evakuotis, pasiimkite būtiniausius daiktus:

1.15.1. pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlę. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų;

1.15.2. dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai);

1.15.3. pinigus (grynieji pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės);

1.15.4. šeimos relikvijas, kelias nuotraukas;

1.15.5. ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms);

1.15.6. geriamojo vandens;

1.15.7. reikalingų drabužių (pagal sezoną);

1.15.8. tualetinius reikmenis;

1.15.9. asmeninės apsaugos priemonės (jei turite);

1.15.10. nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus, konservų atidarytuvą;

1.15.11. mobilųjį telefoną ir jo įkroviklį;

1.16. jei radioaktyviajame debesyje ar jo iškritose yra radioaktyviojo jodo, civilinės saugos specialistai, siekdami apsaugoti skydliaukę, rekomenduoja atlikti jodo profilaktiką. Jodo tabletes pradėkite vartoti tik tuomet, kai apie tai bus paskelbta per visuomenės informavimo priemones. Jodo profilaktika – tai kalio jodido (KI) arba kalio jodato (KIO3) tablečių (kai jų nėra, tinka 5 % jodo tinktūra) vartojimas. Stabiliojo jodo preparatų vienkartinė paros dozė žmonių grupėms:

1.16.1. suaugusieji iki 40 metų (tarp jų nėščios ir maitinančios moterys) ir 13–16 metų paaugliai išgeria 130 mg kalio jodido arba 170 mg kalio jodato;

1.16.2. vaikams nuo 3 iki 12 metų skiriama 65 mg kalio jodido arba 85 mg kalio jodato, tai sudaro pusė suaugusiųjų dozės;

1.16.3. kūdikiams nuo 1 mėnesio iki 3 metų duodama 30–35 mg kalio jodido arba 40–45 mg kalio jodato. Tai ketvirtis suaugusiųjų dozės;

1.16.4. naujagimiams iki 1 mėnesio skiriama 15 mg kalio jodido arba 20 mg kalio jodato. Tai aštuntadalis suaugusiųjų dozės;

1.17. vienkartinė stabiliojo jodo dozė apsaugo skydliaukę 24 valandas. Naujagimiams iki 1 mėnesio amžiaus skiriama vienkartinė stabiliojo jodo dozė. Nėščioms ir maitinančioms moterims – ne daugiau kaip dvi vienkartinės dozės. Kitoms gyventojų grupėms gali būti skiriamos kelios vienkartinės dozės, bet ne daugiau kaip 10. Geriausia jodo tabletes gerti po valgio. Vaikams patogiau jas duoti ištirpintas bet kokiam gėrime ar skystuose vaikų maisto produktuose. Ištirpintos tabletės išgeriamos nedelsiant, nes greitai tampa neaktyvios.

1.18. neturint tablečių, galima vartoti 5 % jodo tinktūrą: vaikams iki 2 metų 1–2 lašai 5 % jodo tinktūros skiriami 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras. Vaikams nuo 2 metų ir suaugusiesiems skiriami 3–5 lašai 5 % jodo tinktūros 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras;

1.19. stabiliojo jodo preparatai veikia tik skydliaukę, bet neapsaugo nuo kitų jonizuojančiosios spinduliuotės rūšių poveikio. Be to, dalis žmonių yra alergiški jodui ar turi skydliaukės susirgimų. Tokiu atveju siūlome iš anksto pasikonsultuoti su gydytoju;

1.20. būkite įsijungę Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą, klausykite skelbiamų pranešimų bei vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.

2. Jei radote neįprastomis aplinkybėmis (transporto avarijos metu, viešoje vietoje ir t.t.) ar pamatėte daiktą, pažymėtą radioaktyviuoju ženklu:

2.1. nedelsdami skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 ir informuokite apie radinį;

2.2. laikykitės kuo toliau nuo daiktų, pažymėtų radioaktyvumo ženklu, bet kokio regimo dūmų ar garų šaltinio;

2.3. nelieskite jokių daiktų, esančių aplinkui, nes jie gali būti radioaktyvūs;

2.4. kuo skubiau išėikite iš pavojingos zonos. Eikite prieš vėją nuo įvykio vietos. Saugus nuotolis nuo galimai užterštos zonos ribos – mažiausiai 30–50 metrų;

2.5. patarkite žmonėms kuo toliau pasitraukti nuo įvykio vietos, kol atvyks specialiosios tarnybos;

2.6. sužeistieji įvykio vietoje taip pat gali būti užteršti radioaktyviosiomis medžiagomis;

2.7. negerkite, nevalgykite, nerūkykite zonoje, kurioje esate, nes ji gali būti užteršta;

2.8. laukite, jei įmanoma, saugioje vietoje atvykstančių tarnybų ir informuokite jas apie įvykio aplinkybes;

2.9. jei išėjote anksčiau nei atvyko specialistai, grįžę namo, pasikeiskite viršutinius drabužius ir sudėkite juos į polietileninį maišą, nusiplaukite rankas, nusiprauskite veidą, jei turite galimybę – nusiprauskite duše ir klausykite skelbiamų per Lietuvos nacionalinį radiją ar televiziją pranešimų ir vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.

<...>

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS ORO PAVOJUI

1. Kilus oro pavojaus (tiesioginei priešo užpuolimo) grėsmei:
 - 1.1. klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;
 - 1.2. nepasiduokite panikai, perspėkite artimuosius, kaimynus;
 - 1.3. išjunkite iš elektros tinklo nenaudojamus elektros prietaisus, dujas ir vandenį;
 - 1.4. su savimi pasiimkite dokumentus, pinigus, maisto produktų, vandens, turimas asmeninės apsaugos priemones, būtiniausių vaistų, apsirenkite ir skubėkite į artimiausią kolektyvinės apsaugos statinį ar kitą priedangą;
 - 1.5. jei liekate namuose, imkitės apsaugos priemonių: užgesinkite šviesą, užtraukite užuolaidas, lipnia juosta ar kt. apklijuokite langų stiklus, įsiveskite į vidų savo augintinius, persikelkite į kambarį be langų (jei toks yra) arba slėpkitės rūsyje ar kitoje priedangoje.
2. Sprogimo vietoje (arba po sprogimo):
 - 2.1. kriskite ant žemės ir rankomis prisidenkite galvą, jei yra galimybė, pasinaudokite priedanga. Priedangą šiuo atveju reikėtų rinktis iš arčiausiai esančių daiktų, tai gali būti pastatas, griovys, dauba, medis ar net šaligatvio bordiūras;
 - 2.2. nugriaudėjus sprogimui neskubėkite palikti priedangos, kai kurios skeveldros išsilanksto ir nukrenta netoli sprogimo vietos po keliolikos sekundžių, taip pat gali sprogti kiti (antriniai) sprogstamieji užtaisai;
 - 2.3. įsitikinę, kad skeveldros daugiau nekrenta, nedelsdami pasišalinkite saugiu atstumu. Jei sprogimas įvyko pastate, naudokitės avariniais išėjimais. Naudotis liftais griežtai draudžiama;
 - 2.4. jei yra sužeistų asmenų, padėkite jiems evakuotis į saugią vietą ir suteikite pirmąją medicinos pagalbą. Pasirinkdami saugią vietą, atkreipkite dėmesį į pažeistas pastatų konstrukcijas, nes pastatas ar jo dalis gali sugriūti;
 - 2.5. nelieskite įtartino daikto ar sprogmens;
 - 2.6. padėkite valyti griuvėsius, kelius, šalinti oro antpuolio padarinius.

<...>

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS ESANT BIOLOGINEI TARŠAI

1. Esant biologinei taršai:
 - 1.1. klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;
 - 1.2. nepasiduokite panikai;
 - 1.3. nevartokite produktų, kurie nėra termiškai apdoroti, arba naudokite tik tuos produktus, kurie buvo sandariai uždaryti, vartokite tik virintą vandenį;
 - 1.4. laikykitės asmens higienos reikalavimų;
 - 1.5. patalpas ir liečiamus paviršius valykite drėgna šluoste;

1.6. pajutę pirmuosius sveikatos sutrikimus: pykinimą, vėmimą, viduriavimą, kylančią temperatūrą – tuoj pat kreipkitės į asmens sveikatos priežiūros specialistus.

2. Kilus įtarimui, kad į aplinką pateko biologinis agentas:

2.1. išjunkite patalpoje ar teritorijoje esančius ventiliatorius ir pastato oro kondicionavimo sistemą;

2.2. nedelsdami palikite patalpą ar teritoriją;

2.3. patalpoje sandariai uždarykite duris ir langus arba aptverkite vietovę, kur gali būti biologinis agentas, stenkitės, kad į patalpą ar teritoriją niekas neįeitų;

2.4. nedelsdami praneškite savo institucijos vadovui ir skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu;

2.5. surašykite visus kambaryje, patalpoje ar teritorijoje buvusius asmenis, kad atsakingų institucijų specialistai galėtų nedelsdami vykdyti židinio lokalizavimo, padarinių šalinimo darbus ir teikti skubią medicinos pagalbą.

<...>

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS GAVUS ĮTARTINĄ LAIŠKĄ AR PAKETĄ SU MILTELIAIS IR JIEMS IŠSIBARSČIUS

1. Gavus įtartiną laišką ar paketą su milteliais ir jiems išsibarsčius:

1.1. nekratykite, nepurtykite, neprakirkite ir neišimkite laiško ar paketo turinio;

1.2. nebandykite valyti miltelių, jų uostyti, liesti;

1.3. išjunkite ventiliatorius ir pastato oro kondicionavimo sistemą;

1.4. užsimaukite apsaugines pirštines;

1.5. nedelsdami uždenkite išsibarsčiusius miltelius drabužiais, popieriumi, šiukšlių dėže ar kt.;

1.6. išeikite iš patalpos ir sandariai uždarykite duris ir langus arba aptverkite vietovę, kurioje rastas įtartinas laiškas ar paketas, neleiskite įeiti kitiems asmenims;

1.7. nusiplaukite rankas su muilu;

1.8. kuo greičiau nusivilkite užterštus drabužius ir sudėkite juos į plastikinį maišą;

1.9. kuo greičiau nusiprauskite duše su muilu. Nenaudokite chlorkalkių ar kitų dezinfekavimo medžiagų;

1.10. surašykite visus žmones, buvusius tame kambaryje ar teritorijoje, ypač tuos, kurie turėjo tiesioginį kontaktą su milteliais;

1.11. jei esate namie, skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu;

1.12. jei esate darbovietėje, praneškite apie įvykį savo institucijos vadovui ir skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu.

2. Įtartinio paketo ar laiško požymiai:

2.1. pernelyg didelės pašto išlaidos;

2.2. ranka rašytas ar prastai išspausdintas adresas;

2.3. iškirptos ir priklijuotos spausdintos raidės;

2.4. rašybos klaidos;

- 2.5. nėra atgalinio adreso;
- 2.6. riebalinės dėmės, išblukusios spalvos;
- 2.7. didelis svoris;
- 2.8. kreivas ar grublėtas vokas;
- 2.9. išsikišę laidai ar aliuminio folija;
- 2.10. pernelyg didelės saugos medžiagos (maskuojamosios juostos, virvės ir pan.);
- 2.11. tikslėjimo garsas;
- 2.12. pažymėtas užrašu „personalinis“ arba „konfidencialus“.

<...>

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS IŠGIRDUS PRABEŠIMĄ APIE TERORO AKTĄ

Išgirdę pranešimą apie vykdomą ar įvykdytą teroro aktą, stenkitės išlikti ramūs, vykdykite specialiųjų tarnybų nurodymus.

Jei nesate įvykio vietoje, bet galvojate, kad teroro aktas gali jums sukelti pavojų, eikite namo. Būdami namie, įsijunkite radiją ir televizorių, kur transliuojama svarbi informacija.

Stenkitės nepasiduoti panikai. Atsiminkite, kad panika gali išprovokuoti teroristus ir paspartinti teroro aktą, taip pat gali sukliudyti pareigūnams sustabdyti nusikaltimą arba sumažinti jo pasekmes. Jei jūs esate įvykio vietoje, netrukdykite specialiosioms tarnyboms.

Kaip elgtis teroro akto metu

Įvykus teroro aktui, jei jums ar kitiems reikia pagalbos, nedelsiant skambinkite pagalbos telefonu 112.

Vykdykite specialiųjų ir gelbėjimo tarnybų nurodymus.

Pasitraukite iš pavojaus vietos ir perspėkite kitus apie pavojų.

Išlikite ramūs, napanikuokite, elkitės apgalvotai.

Jei esate sužeistas, pirmiausia pasirūpinkite savimi, po to įvertinkite, ar galite padėti kitiems.

Šeimai patartina turėti veiksmų ekstremaliose situacijose planą. Kiekvienas šeimos narys privalo žinoti specialiųjų ir gelbėjimo tarnybų telefonų numerius. Žinokite, kaip namie atjungti vandens, dujų ir elektros tiekimą. Patartina susitarti dėl vietos, kurioje jūs galėsite susitikti su savo šeimos nariais ekstremalios situacijos metu.

Evakuacijos atveju pasiimkite pirmo būtinumo daiktus, asmens dokumentus, geriamo vandens ir truputį maisto, tinkamus drabužius, mobilųjį telefoną. Visada žinokite, kur yra atsarginiai išėjimai

iš patalpos. Jeigu įvyko sprogimas, kilo gaisras ar pažeista pastato konstrukcija, niekada nesinaudokite liftu.

Kaip aš galiu padėti kovojant prieš terorizmą

Kiekvienas pilietis, darbuotojas ar pareigūnas, gali padėti kovojant prieš terorizmą. Jūs galite geriausiai pastebėti, kas neįprasto vyksta aplink jus ir sukelia jums įtarimą, jog rengiamasi įvykdyti ar vykdomas teroro aktas. Pastebėję tokią veiklą, nedelsiant skambinkite policijai telefonu 112.

Būkite pasiruošę teroro išpuoliams. Būkite atidūs masinio žmonių susibūrimo vietose, populiariose pramogų ir pasilinksminimo vietose.

Atkreipkite dėmesį į įtartinus žmones, daiktus, į bet kokias įtartinas smulkmenas. Praneškite apie įtartinus daiktus apsaugos ar teisėsaugos pareigūnams.

Niekada neimkite iš nepažįstamų žmonių paketų ir krepšių, nepalikite savo bagažo be priežiūros. Jokių būdu neimkite iš nepažįstamų žmonių dovanų, neimkite daiktų, kuriuos prašo kažkam perduoti.

Būkite budrūs ir saugokitės žmonių, kurie apsirengę ne pagal metų laiką. Jeigu jūs matote vasarą žmogų, apsirengusį paltu arba šilta striuke, būkite atsargūs - po šiais drabužiais teroristai dažnai slepia sprogmenis. Geriau laikykitės nuo šio žmogaus atokiau ir atkreipkite į jį teisėsaugos pareigūnų dėmesį.

Standartinės rekomendacijos, kurių paprastai, deja, niekas nesilaiko - nelieskite daiktų, kuriuos kažkas paliko: kuprinių, mobiliųjų telefonų, piniginių.

Galimi terorizmo požymiai

Jūs galite turėti svarbios informacijos, kuri padėtų išaiškinti pasiruošimą teroro aktams. Teroristams reikalinga:

- gyvenamoji vieta. Ar jums sukelia įtarimą nuomininkai ar svečiai?
- planas. Ar jūs stebite neįprastą pašalinių asmenų dėmesį objekto ar vietos apsaugos priemonėms?
- pinigines lėšos. Gal pastebėjote, kad įtartini asmenys bando susikurti fiktyvias sąskaitas, turi netikras kreditines korteles ir pan.
- įranga. Jei jūs esate pardavėjas, ar jums kyla įtarimų dėl prekių, kurias iš jūsų perka?

Papildomą informaciją, kaip elgtis ekstremaliųjų situacijų metu, galima rasti šiose specialiųjų tarnybų interneto svetainėse: <http://www.vsd.lt>, <http://www.civilinesauga.lt>, <http://www.vpgt.lt>, <http://www.kam.lt>.

Patarimai parengti pagal Lietuvos policijos antiteroristinių operacijų rinktinės „Aras“ informaciją

Grigiškių gimnazijos veiksnių kilus gaisrui planas

1. Priešgaisrinės apsaugos padalinių iškvietimas kilus gaisrui.

- a) Darbo dienomis darbo laiku (nuo 7-30 iki 17,00) :
 - Apie pastebėtus dūmus ar gaisro židini židini visi darbuotojai privalo pranešti apsaugos darbuotojai mokyklos foje .
 - Apsaugos darbuotoja praneša direktorei , jai nesant budinčiajam direktoriaus pavaduotojui paskirtam budėti tą dieną pagal direktorės patvirtintą budėjimo grafiką . Nesuradus – skambina telefonu 112 ir praneša gaisro vietą ir adresą .
 - Esant atvirai liepsnai iš karto skambinti 112 .
- b) Darbo dienomis (nuo 0-00 iki 7,30 ir nuo 17-00 iki 24-00) ir išveginėmis bei švenčių dienomis :
 - Budėtojai ir sargai esant gaisro požymiams telefonu 112 iš mokyklos patalpų , o jam neveikiant iš bet kurios artimiausios vietos išveičia priešgaisrinės apsaugos padalinį . Po to praneša direktorei ir direktoriaus pav. ūkio reikalams .

2. Priešgaisrinės apsaugos padalinių sutikimas .

- a) Darbo dienomis darbo laiku (nuo 7-30 iki 17,00) :
 - Visą informaciją teikia direktoriaus pav. ūkio reikalams V.Jatkela , jam nesant , direktorė arba vyresn. budintis.
- b) Darbo dienomis (nuo 0-00 iki 7,30 ir nuo 17-00 iki 24-00) ir išveginėmis bei švenčių dienomis :
 - Visą informaciją teikia budintis sargas, ar budėtojas .

3. Mokyklos darbuotojų veiksmai kilus gaisrui :

- a) Jolantos Žilinskienės veiksmai kilus gaisrui :
 - Praneša direktorei , jam nesant vyresn. budinčiajam paskirtam budėti tą dieną pagal direktorės patvirtintą budėjimo grafiką . Nesuradus – skambina telefonu 112 ir praneša gaisro vietą ir adresą .
 - Įjungti gaisro garsinę signalizaciją .
- b) Valytojos budinčios 1-ame aukšte veiksmai kilus gaisrui :
 - Atidaryti visas paradinio įėjimo duris ir jas užfiksuoti .
- c) Valytojos budinčios 2-ame aukšte veiksmai kilus gaisrui :
 - Atidaryti atsarginio išėjimo duris nuo upės pusės ir nuo Kovo 11-osios gatvės .
- d) Mokytojų vedančių pamokas veiksmai kilus gaisrui :
 - Išgirdus garsinę gaisro signalizaciją nedaleisti panikos .
 - Evakuoti iš kabinetų moksleivius pagal iškabintus evakuacijos planus.
 - Susirinkimo vieta- aikštelė prie senos mokyklos.
 - Išvestus moksleivius iš pastato patikrinti pagal sąrašą .
 - Apie atliktą evakuaciją ir trūkstančius asmenis pranešti direktorei

- e) Patalpų aptarnavimo darbininkų veiksmai kilus gaisrui :
-Naudodamiesi pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis stabdo ugnies plitimą .

4. Vadovavimas evakuacijai :

- a) Evakuacijai iš bibliotekos ir skaityklos vadovauja ir ją vykdo bibliotekos vedėja B. Jatkeliene .
- b) Evakuacijai iš valgyklos vadovauja ir ją vykdo soc. pedagogė J.Petrucina .
- c) Evakuacijai iš 3-ojo aukšto vadovauja direktoriaus pavaduotoja D. Gaurytė.
- d) Evakuacijai iš 2-ojo aukšto vadovauja direktoriaus pavaduotoja A.Vakar.
- e) Evakuacijai iš 1-ojo aukšto vadovauja direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams V.Jatkela.
- f) Gaisro gesinimo darbams vadovauja direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams V.Jatkela.
- g) Po evakuacijos visi vadovai atsiskaito direktorei apie esamą padėtį.

Grigiškių gimnazijos ekstremaliųjų situacijų valdymo plano teisinis pagrindimas

Civilinės saugos įstatymo pakeitimo įstatymas.

1. Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo pakeitimo įstatymas (Žin., 2009, Nr. 159-7207).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. balandžio 14 d. nutarimas Nr. 400 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. 1386 „Dėl Pavojingų Lietuvos ūkio objektų registro reorganizavimo į Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registrą“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 44-2116).

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. balandžio 21 d. nutarimas Nr. 429 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 48-2315).

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimas Nr.512 „Dėl Privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010 Nr.54-2652).

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 529 „Dėl kolektyvinės apsaugos statinių poreikio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 56-2756).

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 555 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimo Nr. 966 "Dėl Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo“ (Žin., 2010 Nr.59-2894).

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 572 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 13 d. nutarimo Nr. 12 „Dėl Vartotojų aprūpinimo energija ir (ar) energijos ištekliais esant ekstremaliai energetikos padėčiai tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010 Nr.59-2911).

8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 7 d. nutarimas Nr. 718 „Dėl civilinės saugos mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin. 2010, Nr.69-3443).

9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 7 d. nutarimas Nr. 717 „Dėl objektų pripažinimo valstybinės reikšmės objektais tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.69-3442).

10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimas Nr. 1028 „Dėl ekstremaliųjų situacijų prevencijos vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.87-4585).

11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1107 „Dėl materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašo ir valstybės paramos

už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin. 2010, Nr. 90-4765).

12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1108 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinės saugos sistemos parengties lygių skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 90-4766);

13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 25 d. Nr. 1212 „Dėl gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinių darbų, įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.102-5271).

14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 25 d. Nr. 1213 „Dėl ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų sudarymo ir darbo organizavimo tipinės tvarkos aprašo ir ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų, kuriose steigiami ekstremaliųjų situacijų operacijų centrai, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.102-5272).

15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 31 d. Nr. 1243 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.104-5386).

16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugsėjo 8 d. nutarimas Nr. 1295 „Dėl CS pratybų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.107-5537).

17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugsėjo 22 d. nutarimas Nr. 1368 „Dėl slėptuvių poreikio nustatymo“ (Žin., 2010, Nr.116-5928).

18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimas Nr. 1502 „Dėl gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 125-6424).

19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimas Nr. 1503 „Dėl valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 125-6425).

20. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 10 d. nutarimas Nr. 1614-8 „Dėl Teroro akto grėsmės lygio nustatymo, skelbimo ir parengties tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.136-6936).

21. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gegužės 4 d. nutarimas Nr. 501 „Dėl civilinės saugos tarptautinės pagalbos prašymo, priėmimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 54-2602).

22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 24 d. nutarimas Nr. 988 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo nr. 241 „Dėl ekstremaliųjų įvykių kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 107-5059).

Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministro įsakymai.

23. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2010 m. balandžio 20 d. įsakymas Nr. 1V-240 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. balandžio 21 d. įsakymo Nr. 1V-114 „Dėl Tarptautinės pagalbos teikimo komandos sudarymo ir aprūpinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 49-2416).

24. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2010 m. liepos 30 d. įsakymas Nr. IV-517 „Dėl keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, 94-4963).

**Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos
direktoriaus įsakymai.**

25. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymas Nr. 1-341 „Dėl civilinės saugos rekomendacijų, kaip padėti gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai išvengti ar patirti kuo mažiau žalos, patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 146-7508)

26. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. kovo 24 d. įsakymas Nr. 1-93 „Dėl Pasiūlymų dėl ekstremaliųjų įvykių kriterijų teikimo Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 35-1698).

27. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. balandžio 6 d. įsakymas Nr. 1-110 „Dėl savivaldybių ekstremaliųjų situacijų komisijų tipinių nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 41-2009).

28. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. 1-134 „Dėl kriterijų ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 46-2236).

29. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 27 d. įsakymas Nr.1-244 „Dėl civilinės saugos signalų ir jų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (TAR, 2015-08-27, Nr. 13049).

30. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2016 m. sausio 8 d. įsakymas Nr.1-3 „Dėl techninių perspėjimo sistemos priemonių priežiūros organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (TAR, 2016-01-08, Nr. 456).

31. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 14 d. įsakymas Nr.1-230 „Dėl perspėjimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją priemonių, gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų perspėjimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją ir informavimo civilinės saugos klausimais tvarkos aprašo patvirtinimo“ (TAR, 2015-08-24, Nr. 12541).

32. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 21 d. įsakymas Nr. 1-219 „Dėl Tipinių civilinės saugos mokymo programų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 90-4803);

33. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 16 d. įsakymas Nr.1-263 „Dėl CS būklės savivaldybėse,

ministerijose ir kitose valstybės institucijose ir įstaigose patikrinimų organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo (Žin., 2010, Nr.111-5677).

34. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 16 d. įsakymas Nr.1-266 „Dėl duomenų, reikalingų CS uždaviniams vykdyti savivaldybės administracijoje, kaupimo, tvarkymo ir teikimo PAGD prie VRM tvarkos aprašo patvirtinimo” (Žin., 2010, Nr.111-5678).

35. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 23 d. įsakymas Nr. 1-276 „Dėl priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2007 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. 1-182 „Dėl valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registro anketų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr.115-5909).

36. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 14 d. įsakymas Nr. 1-230 „Dėl Pespėjimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją priemonių, gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų perspėjimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją ir informavimo civilinės saugos klausimais tvarkos aprašo patvirtinimo“ (TAR, 2015-08-24, Nr. 12541).

37. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 29 d. Nr. 1-285 „ Dėl Lietuvos Respublikos civilinės saugos sistemos subjektų vykdomų paskelbus antrą (sustiprintą) arba trečią (visiškos parengties) sistemos parengties lygį priemonių sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 119-6087).

38. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. lapkričio 18 d. įsakymas Nr. 1-323 „Dėl apskričių priešgaisrinių gelbėjimo valdybų civilinės saugos mokymo programų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.138-7091).

39. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 08 d. įsakymas Nr. 1-341,„Dėl civilinės saugos rekomendacijų, kaip padėti gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai išvengti ar patirti kuo mažiau žalos, patvirtinimo“ (Žin.,2010, Nr.146-7508).

40. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 m. rugsėjo 24 d. įsakymas Nr. 1-348 „Dėl Ugniagesių gelbėtojų mokyklos Civilinės saugos mokymo programų patvirtinimo“ (TAR, 2014-09-24, Nr. 12794).

41. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 8 d. įsakymas Nr. 1-52 „Dėl Slėptuvių parinkimo ir įrengimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin.,2011, Nr.18-909).

42. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymas Nr. 1-70 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin.,2011, Nr.24-1200).

43. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2012 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. 1-389

„Dėl Saugomų valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargų kokybės, saugumo ir

- panaudojimo galimybių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo (Žin., 2012, Nr. 153-7913).
- 44.** Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymas Nr. 1-189 „Dėl galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės atlikimo rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin. 2011, Nr. 70-3360).
- 45.** Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 18 d. įsakymas Nr. 1-225 „Dėl civilinės saugos pratybų organizavimo ir vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 95-4509).
- 46.** Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 30 d. įsakymas Nr. 1-256 „Dėl valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 108-5134).
- 47.** Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. 1-342 „Dėl gyventojų perspėjimo ir informavimo informacinės sistemos nuostatų ir gyventojų perspėjimo ir informavimo informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 153-7250).

Kiti įsakymai, nutarimai, rekomendacijos.

- 48.** Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. D1-870 „Dėl stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 141-6642).

Plano priedas Nr. 14

PATVIRTINTA
Vilniaus savivaldybės Grigiškių
gimnazijos direktoriaus 2019 m.
birželio mėn. 17 d. įsakymu Nr. V-254

VILNIAUS SAVIVALDYBĖS GRIGIŠKIŲ GIMNAZIJOS
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ 2019–2021 M. PREVENCIJOS PRIEMONIŲ PLANAS

Vilnius, 2019

Eil. nr.	Priemonės pavadinimas	Vykdymo laikotarpis			Atsakingas vykdytojas	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijų reikšmės
		2019 metai	2020 metai	2021 metai			
1	2	3	4	5	6	7	8
1 tikslas – stiprinti įstaigos parengtį ekstremaliosioms situacijoms							
1.1.	Kaupti ir analizuoti informaciją apie įvykusius ekstremaliuosius įvykius, ekstremaliąsias situacijas ūkio subjektuose ir kitose įstaigose	I–IV ketvirčiai	I–IV ketvirčiai	I–IV ketvirčiai	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų skaičius nuo bendro įvykusių ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų skaičiaus proc.	100
1.2.	Peržiūrėti ir esant poreikiui atnaujinti įstaigos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę	Esant poreikiui	Esant poreikiui	Esant poreikiui	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Peržiūrų ir esant poreikiui atliktų korekcijų skaičius	Kartą per metus
1.3.	Parengti, peržiūrėti ir esant poreikiui atnaujinti ekstremaliųjų situacijų valdymo planą (toliau - ESVP)	I ketvirtis	I ketvirtis	I ketvirtis	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Peržiūrų ir esant poreikiui atliktų korekcijų skaičius	Kartą per metus
1.4.	Parengti ataskaitą apie ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plano įvykdymą ir pateikti ją Savivaldybės administracijos direktoriui.	I ketvirtis	I ketvirtis	I ketvirtis	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Ataskaitos apie ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plano įvykdymą pateikimo skaičius	Kartą per metus
1.5.	Esant poreikiui atnaujinti įstaigos darbuotojų civilinės saugos mokymo planą ir mokymo tvarkos aprašą.	II ketvirtis	II ketvirtis	II ketvirtis	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Darbuotojų civilinės saugos mokymo planų ir mokymo tvarkos aprašo parengimo/patikslinimų skaičius.	Kartą per metus
1.6.	Organizuoti įstaigos darbuotojų 2 val. mokymus ir įforminti teisės aktų nustatyta tvarka	II–III ketvirčiai	II–III ketvirčiai	II–III ketvirčiai	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Asmenų, išklausiusių kursus, skaičius nuo bendro toliau pateiktuose civilinės saugos sistemos subjektuose esančių darbuotojų skaičiaus proc.	90

Eil. nr.	Priemonės pavadinimas	Vykdymo laikotarpis			Atsakingas vykdytojas	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijų reikšmės
		2019 metai	2020 metai	2021 metai			
1	2	3	4	5	6	7	8
2 tikslas – tobulinti įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo organų veiksmų koordinavimo įgūdžius							
2.1.	Organizuoti civilinės saugos pratybas:				Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Organizuotų pratybų skaičius per metus	1
2.1.1	stalo pratybas		Pavasario atostogos				
2.1.2	funkcines pratybas	03 28		Pavasario atostogos		1	
2.1.3	Asmens, atsakingo už civilinę saugą, dalyvavimas civilinės saugos mokymuose pagal atitinkamą civilinės saugos mokymo programos kursą	Pagal poreikį	Pagal poreikį	Pagal poreikį	Asmens, atsakingo už civilinę saugą dalyvavimas civilinės saugos mokymuose mastas nuo suplanuoto masto proc.	100	
Tikslas – sumažinti gaisro kilimo riziką arba galimus jų padarinius							
3.1. Gaisro kilimo pavojaus mažinimo prevencijos priemonės:							
3.1.1	Patikslinti darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planą ir organizuoti priešgaisrinės saugos mokymus.	rugsėjis	rugsėjis	rugsėjis	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Asmenų, išklausiusių kursus, skaičius nuo bendro toliau pateiktuose civilinės saugos sistemos subjektuose esančių darbuotojų skaičiaus proc.	90
3.1.2	Aprūpinti įstaigą gaisro gesinimo priemonėmis, savalaikiai atlikti gesintuvų tinkamumo naudoti patikrą.	kovas	kovas	kovas	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Atliktų patikrinimų mastas nuo suplanuotų patikrinimų proc.	90
3.1.3	Numatyti darbuotojų evakavimo iš įstaigos skirtingų pastato vietų kryptis, parengti darbuotojų evakavimo schemas ir esant	vasaris	vasaris	vasaris	Atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Parengtų ir atnaujintų darbuotojų evakavimo schemų mastas nuo suplanuoto masto proc.	100

Eil. nr.	Priemonės pavadinimas	Vykdymo laikotarpis			Atsakingas vykdytojas	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijų reikšmės
		2019 metai	2020 metai	2021 metai			
1	2	3	4	5	6	7	8
	poreikiui jas atnaujinti						
Tikslas – sumažinti užkrečiamos ligos plitimo galimybę							
3.2.Ypač pavojingos užkrečiamos ligos pavojaus ir galimų padarinių mažinimo prevencijos priemonės:							
3.2.1	Pandeminio gripo ar paskelbtos savivaldybėje gripo epidemijos atveju teikti informaciją Savivaldybei apie darbuotojų sergamumą	Pagal gautą užklausi mą	Pagal gautą užklausi mą	Pagal gautą užklausi mą	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Suteiktos informacijos apie darbuotojų sergamumą skaičius	Kartą per metus
3.2.2	Supažindinti darbuotojus su Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. lapkričio 19d. įsakymu Nr. 30-3546/18(2.1.1E-TD2) „Dėl Gripo ir ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų epidemiologinės priežiūros, profilaktikos ir kontrolės priemonių plano tvirtinimo“ (toliau -Profilaktikos ir kontrolės priemonės)	rugsėjis	rugsėjis	rugsėjis	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Supažindintų su Profilaktikos ir kontrolės priemonėmis asmenų skaičius nuo bendro toliau pateiktuose civilinės saugos sistemos subjektuose esančių darbuotojų skaičiaus proc.	100

Tikslas – sumažinti sprogmens, pavojingosios medžiagos kilimo riziką arba galimus jų padarinius							
3.3. Sprogmens, pavojingos medžiagos pavojaus ir galimų padarinių mažinimo prevencijos priemonės:							
3.3.1	Vykdyti nuolatinę darbuotojų, kitų asmenų ar lankytojų patekimo į įstaigą ir teritorijos vizualinę kontrolę.	Nuolat	Nuolat	Nuolat	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Atliktų lankytojų registracijos žurnalo įrašų patikrinimų mastas nuo realiai patenkančių masto proc.	80
3.3.2	Supažindinti darbuotojus, kitus asmenis ar lankytojus su patekimo į įstaigą procedūrą visiškai draudžiant įnešti ginklus, sprogmens ir kt. pavojų sveikatai ir gyvybei keliančius daiktus	rugsėjis	rugsėjis	rugsėjis	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Supažindintų su patekimo į įstaigą procedūrą asmenų skaičius nuo bendro toliau pateiktuose civilinės saugos sistemos subjektuose esančių darbuotojų skaičiaus proc.	90
Tikslas – sumažinti įstaigos pastato, statinio arba jo konstrukcijos visiškas ar dalinis sugriovimas kilimo riziką arba galimus jų padarinius							
3.4. Įstaigos pastato arba jo konstrukcijos visiško ar dalinio sugriovimo pavojaus ir galimų padarinių mažinimo prevencijos priemonės:							
3.4.1	Įstatymų numatyta tvarka vykdyti pastato priežiūros darbus ir kuo skubiau šalinti problemines pastato struktūros vietas.	Nuolat	Nuolat	Nuolat	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Patikrinimų mastas nuo suplanuoto masto proc.	100
3.4.2	Sudaryti ar patikslinti susitarimą (sutartį) su gretima ugdymo įstaiga dėl evakuotų žmonių laikino priėmimo įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai	rugsėjis	rugsėjis	rugsėjis	Gimnazijos direktorė, atsakingas už civilinę saugą darbuotojas	Supažindintų su informacija apie laikino priėmimo vietą įstaigos darbuotojų ir lankytojų skaičius nuo bendro toliau pateiktuose civilinės saugos sistemos subjektuose esančių darbuotojų skaičiaus proc.	100

